

KÖZBESZERZÉSI
HATÓSÁG

2026. VIII. évfolyam 6. szám

KÖZBESZERZÉSI ÉRTESÍTŐ PLUSZ

KÖZBESZERZÉSI ÉRTESÍTŐ PLUSZ

2026. VIII. évfolyam 6. szám
IMPRESSZUM

FELELŐS KIADÓ

Dr. Kovács László PhD

Közbeszerzési Hatóság, elnök

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. Kovács László PhD

Közbeszerzési Hatóság, elnök

TISZTELETBELI SZERKESZTŐBIZOTTSÁGI TAGOK:

Dr. Varga Zs. András

*Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar
tanszékvezető, egyetemi tanár*

Dr. Navracsics Tibor

Budapesti Corvinus Egyetem, egyetemi tanár

Prof. Dr. Boros Anita

*Greenology Zöldinnovációs Fenntarthatósági Tudásközpont,
egyetemi tanár*

Prof. Dr. Herbert Küpper

Institute of East European Law, Managing Director

Prof. Gustavo Piga

Professor of Economics at University of Rome Tor Vergata

Dr. György László

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő:

Dr. Kugler Tibor

Közbeszerzési Hatóság, főtítkár

Szerkesztő:

Dr. Várhomoki-Molnár Márta PhD

*Nemzeti Fejlesztési Központ,
Közbeszerzési Szabályozási Főosztály,
főosztályvezető*

Olvasószerkesztő:

Dr. Kovács Dóra

Közbeszerzési Hatóság, kabinetvezető

Szerkesztőségi titkár:

Lónyainé Kaczur Piroska

Tördelés és

Online megjelenés:

Sípos Kornélia

Közbeszerzési Hatóság, asszisztens

Lektorok:

Dr. Kugler Tibor

Közbeszerzési Hatóság, főtítkár

Dr. Várhomoki-Molnár Márta PhD

*Nemzeti Fejlesztési Központ,
Közbeszerzési Szabályozási Főosztály,
főosztályvezető*

A Közbeszerzési Értesítő Plusz havi rendszerességgel megjelenő lapszámaiban szereplő cikkek lektorálása a nyílt lektorálás elvével történik

TARTALOM

Szerkesztőbizottsági köszöntő (Dr. Kovács László PhD).....2

A Közbeszerzési Hatóság legfrissebb állásfoglalásai
(Dr. Nyerges Éva)3

Jogorvoslati aktualitások (Dr. Horváth Éva LL.M.)14

A Döntőbizottság D.382/48/2025. számú határozata....14

A Döntőbizottság D.801/16/2025. számú határozata ...15

A Döntőbizottság D.70/22/2026. számú határozata.....18

Közbeszerzési iránytű23

Az aránytalanul alacsony ár a közbeszerzési eljárásokban. Az ajánlattevői árképzési szabadság jogi és filozófiai határai a szélsőséges versenyhelyzetek árnyékában VII. rész

(Dr. Pfeffer Zsolt PhD)23

A tervező felelősségének határai a közbeszerzési eljárásokban

(Dr. Kiss-Kaszás Ágnes Roxán)38

A béremlés, mint lehetséges értékelési szempont az Európai Unió Bíróságának a C-210/24 AESTE ügyben hozott ítélete tükrében

(Dr. Kadia Mariann).....49

Statisztika (Mikó Zsófia).....55

A dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződések adatainak statisztikai elemzése 2025-ben

ISSN 2676-8860 (Nyomtatott)

SSN 2631-1135 (Offline)

Honlap: <https://ertesitoplus.kozbeszerzes.hu/>

Szerkesztőségi email cím: ertesitoplus@kt.hu

Nyomdai előkészítés:

Classmate Studio Kft.

Nyomdai munkák:

Közjegyzői Akadémia Nonprofit Kft.

SZERKESZTŐBIZOTTSÁGI KÖSZÖNTŐ

A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2026. év júniusában megjelenő hatodik számában a Közbeszerzési Hatóság legfrissebb állásfoglalásait bemutató rovat – egyebek mellett – a következő témákkal összefüggésben felmerült kérdésekben nyújt eligazítást a jogalkalmazók számára: a Kbt. 111. § d) pontja szerinti kivételi kör alkalmazásának lehetősége, az összeférhetlenséggel kapcsolatos vizsgálat időbeli kiterjesztése, a zöld közbeszerzés és a közvetett szociális cél eljárást megindító hirdetménymintákban történő megjelölése, valamint az elektronikus árlejtés egyes szabályainak értelmezése.

A jogorvoslati aktualitásokat bemutató rovatban több, a hamis adatszolgáltatásra vonatkozó kizáró okkal kapcsolatban született döntőbizottsági jogeset kerül ismertetésre. A hamis adatszolgáltatásra, illetve hamis nyilatkozattételre vonatkozó kizáró ok kiemelt jelentőségű a közbeszerzési eljárások tisztaságába vetett bizalom megőrzése, valamint az érintett gazdasági szereplővel szembeni bizalom helyreállítása és fenntartása szempontjából, mivel a közbeszerzési eljárások integritását és a gazdasági szereplők valós adatszolgáltatásán alapuló verseny tisztaságát hivatott garantálni.

A Közbeszerzési iránytű rovatban három szakcikk kerül publikálásra. Az első szakcikk az aránytalanul alacsony ár jogintézményével foglalkozó szakcikk-sorozat kilencedik része. A második írás a tervező felelősségének határait tárgyalja a közbeszerzési eljárások tekintetében. Az építési beruházások megfelelő előkészítése és megvalósítása az érintett szereplők szakszerű és összehangolt feladatellátásának, hatékony együttműködésének az eredménye, azonban ez az együttműködés nem minden esetben jön létre. Az építési beruházáshoz kapcsolódó beszerzési igények megvalósulását jelentős mértékben késleltethetik az érintett szereplők feladatait, felelősségét érintő viták, eltérő álláspontok. A szakcikk a tervezői szolgáltatások vonatkozásában mutatja be azokat a jogi és gyakorlati megfontolásokat, amelyek adott esetben segíthetnek értelmezni, kijelölni a tervező felelősségének határait a közbeszerzési dokumentumok előkészítése, valamint a szerződés teljesítése vonatkozásában. A harmadik publikáció az Európai Unió Bírósága C-210/24. számú (AESTE) ügyében hozott, a közbeszerzési eljárásokban alkalmazható szociális jellegű értékelési szempontok jogszerűségét értékelő ítéletének lényegi elemeit mutatja be.

A Statisztika rovat a dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződések adatairól nyújt tájékoztatást a 2025. év vonatkozásában.

Dr. Kovács László PhD
felelős szerkesztő
Közbeszerzési Hatóság

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Dr. Nyerges Éva, osztályvezető, Közbeszerzési Hatóság, Közszolgálati és Támogató Főosztály Jogi Osztály
DOI: 10.37371/KEP.2026.6.1

A Közbeszerzési Hatóság legfrissebb állásfoglalásai

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Ajánlatkérő a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: 2024. LXXIV. törvény) 253. § (1)-(3) bekezdései alapján – összefüggésben az állami beruházások költségellenőrzésének részletes szabályairól szóló 98/2025. Korm. rendelet (továbbiakban: 98/2025. Korm. rendelet) 8. § (1) bekezdés b) pontjával – a legkedvezőbb érvényes ajánlatra vonatkozó költségellenőrzést kezdeményezett egy uniós nyílt, építési beruházás megvalósítására irányuló közbeszerzési eljárása vonatkozásában. Az Építési és Közlekedési Minisztérium (továbbiakban: ÉKM) közigazgatási államtitkára ajánlatkérő részére azt a tájékoztatást adta, hogy az ajánlatkérésre beérkezett legkedvezőbb érvényes ajánlat benyújtójával a vállalati szerződés megkötését nem javasolja. Az ÉKM közigazgatási államtitkárának a szerződés megkötését „nem javasló” véleményét tartalmazó tájékoztatás ellenére megköthető-e a közbeszerzési eljárás nyertesként kihirdetett ajánlattevőjével a vállalkozási szerződés?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint egy nem támogató tartalmú miniszteri vélemény birtokában is megköthető a szerződés a kérdés szerinti esetben.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A 2024. LXXIV. törvény 253. § (3) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben meghatározott feltételes beszerzési vagy közbeszerzési eljárás eredményeként megkötésre kerülő építési beruházásra vonatkozó szerződés megkötésére – e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint – kizárólag az állami beruházásokért felelős miniszternek (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: miniszter) a legkedvezőbb érvényes ajánlatra vonatkozó költségellenőrzést tartalmazó véleménye beszerzését követően kerülhet sor.

A 2024. LXXIV. törvény 253. § (3) bekezdése valóban csak azt szabályozza, hogy az illetékes miniszter véleményét be kell szerezni a szerződéskötés előtt és ennek hiányában – a 254. § (3) bekezdésében írott eset kivételével – nem köthető meg a szerződés. Arra vonatkozó kifejezett jogszabályi előírás nincs a 2024. LXXIV. törvényben, hogy csak pozitív tartalmú miniszteri vélemény birtokában van lehetőség szerződéskötésre.

Abban az esetben nyilváníthatja eredménytelenné a közbeszerzési eljárást az ajánlatkérő, ha már a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban feltételként előírja, hogy a nem támogató tartalmú miniszteri költségellenőrzési véleményt a Kbt. 53. § (5) bekezdése alapján olyan ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli eseménynek tekinti, ami alapot ad az eljárás eredménytelenné nyilvánítására.

2. kérdés

A Kbt. 63. § (1) bekezdése – és nemcsak az a) pont, hanem az a) – d) pontok adott eljárásban történő teljeskörű – alkalmazása esetén ajánlatkérőnek szükséges-e az eljárást megindító hirdetménymintákban jelölni a zöld közbeszerzést és a közvetett szociális célt? Amennyiben igen, úgy ezen kizáró okok milyen

alcélként kerülhetnek megjelölésre a hirdetményekben a zöld közbeszerzési és a közvetett célon belül?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint javasolt jelölni az eljárást megindító hirdetménymintában a zöld közbeszerzési kritériumokat (BT-805 és BT-774) vagy a szociális közbeszerzést (BT-775) abban az esetben is, ha a Kbt. 63. § (1) bekezdés a) pont szerinti fakultatív kizáró ok előírásra kerül a közbeszerzési eljárásban. A Kbt. 63. § (1) bekezdés b)-d) pontok vonatkozásában csak adott esetben beszélhetünk zöld közbeszerzési, fenntarthatósági szempontról, hiszen például egy jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettség súlyos megszegése nem feltétlenül van összefüggésben környezetvédelmi szempontokkal, környezetvédelmi kötelezettség megszegésével. Ennek eldöntése azonban ajánlatkérő feladata és felelőssége, hogy a BT-774 (A környezeti hatások csökkentését célzó módszer) legördülő menüjéből melyik módszert (alcélt) választja. Abban az esetben, ha az ajánlatkérő által előírt szempont nem feleltethető meg egyik konkrét kiválasztható célnak sem, akkor javasolt az „Egyéb” válasz választása.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Közbeszerzési Hatóság által kiadott Környezetvédelmi Közbeszerzési Etikai Kódex is kiemeli, hogy az ajánlatkérő zöld közbeszerzési szempontot alkalmazhat a beszerzés tárgyának meghatározása, a műszaki leírás rögzítése során, a kizáró okok, az alkalmassági feltételek megadásakor, az értékelési szempontok körében, illetve a szerződés teljesítési feltételei között. Továbbá a Miniszterelnökség által az Infrastrukturális projektek zöld közbeszerzésének támogatására kiadott kézikönyv is példaként említi „Környezetvédelmi bírság előírása a kizáró okok között” címszó alatt a Kbt. 63. § (1) bekezdés a) pont szerinti kizáró okot, mint a közbeszerzési eljárás „zöldítésére” vonatkozó lehetséges megoldást. Fentiek értelmében, abban az esetben, ha az ajánlatkérő a Kbt. 63. § (1) bekezdés a) pont szerinti fakultatív kizáró ok alkalmazását előírja, akkor az eljárást megindító hirdetményben is szükséges jelölni a zöld közbeszerzési kritérium alkalmazását. A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet, hogy bár ezen mező nem kötelezően kitöltendő, azonban – amennyiben az EKR által felkínált szempontok közül értelemszerűen választható – javasolt annak kitöltése, mert az EKR működési sajátossága miatt

csak abban az esetben válik kitölthetővé az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményben „Az eljárás során figyelembe vett környezetvédelmi szempontok” mező, amennyiben az eljárást megindító hirdetményben volt arra vonatkozó információ, hogy zöld közbeszerzési kritériumot alkalmaz az ajánlatkérő.

3. kérdés

3.1. Van-e a Közbeszerzési Hatóságnak útmutatója arra, hogy az állami közbeszerzési szaktanácsadó (továbbiakban: ÁKSZ) bírálóbizottsági tag lehet-e vagy sem, és ha esetleg nincs, mi a Hatóság álláspontja ezzel kapcsolatban?

3.2. Eljárhat-e a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (továbbiakban: FAKSZ) uniós projektben, történt-e e tárgyban jogszabályi változás?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

3.1. Nincs jogszabályi előírás arra vonatkozóan, hogy az ÁKSZ-nak bírálóbizottsági tagnak kell lennie, azonban az ajánlatkérőnek minden esetben szükséges biztosítania a közbeszerzési szakértelem jelenlétét a bírálóbizottságban. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint abban az esetben vet fel aggályokat az ÁKSZ bírálóbizottsági tagsága, ha megbízás keretében végzi a tevékenységét az ajánlatkérő részére.

3.2. Tekintettel arra, hogy a kérdés alapján nem egyértelmű, hogy az állásfoglalás kérés uniós eljárásrendben lebonyolított közbeszerzési eljárásokra vagy európai uniós forrásból támogatott közbeszerzési eljárásokra vonatkozik, így a Közbeszerzési Hatóság mindkét verzió tekintetében elkészítette ezen kérdésre az állásfoglalást.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés esetén a Kbt. 27. § (3) bekezdésben meghatározott – ÁKSZ igénybevételére kötelezett – ajánlatkérők javára is végezhetnek tevékenységet a FAKSZ-ok mind uniós eljárásrendben, mind európai uniós támogatás felhasználása esetén. Amennyiben egy építési beruházás részben vagy egészben európai uniós forrásból valósul meg vagy a 700 millió forintos becsült értéket eléri, akkor nem járhat el a FAKSZ a Kbt. 27. § (3) bekezdésben meghatározott – ÁKSZ igénybevételére kötelezett – ajánlatkérők nevében. A Kbt. 27. § (3) bekezdésében megjelölt ÁKSZ igénybevételre kötelezett ajánlatkérői körön kívül bármely ajánlatkérő javára, bármely eljárási típus esetén eljárhat a FAKSZ még európai uniós támogatás felhasználása esetén is.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatban kiadott útmutatója (továbbiakban: Előkészítési Útmutató; 2025. május 29.) foglalkozik többek között a közbeszerzési eljárás előkészítésében részt vevő személyekkel, így az ÁKSZ-okkal és FAKSZ-okkal is. Az Előkészítési Útmutató kiemeli, hogy „az ÁKSZ-nek, illetve a FAKSZ-nak nem kell feltétlenül a bírálóbizottság tagjának lennie. Az ajánlatkérőtől független FAKSZ, illetve a megbízási jogviszonyban foglalkoztatott ÁKSZ bírálóbizottsági tagságával kapcsolatban a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács felhívja a figyelmet, hogy az aggályokat vehet fel, tekintettel arra, hogy ugyanaz a személy ÁKSZ vagy FAKSZ minőségben külsős személyként az ajánlatkérő felé nyújt tanácsadást, míg a bírálóbizottság kvázi belső szervezatként jár el. Más, megfelelő szakértelemmel rendelkező személy is lehet a közbeszerzési szakértelmet biztosító bírálóbizottsági tag.”

A Kbt. 197/E. § (3) bekezdése értelmében a FAKSZ a közbeszerzésre kötelezett szerv árubeszerzése vagy szolgáltatás megrendelése esetén végezhet felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó tevékenységet 2026. június 30. napjáig. Az állami közbeszerzési szaktanácsadói tevékenységről szóló 478/2023. (X. 31.) Korm. rendelet 23. § (8) bekezdése alapján a Kbt. 5. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti ajánlatkérő, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontja szerinti ajánlatkérő a Kbt. 197/E. § (2) bekezdése alapján ÁKSZ helyett a Kbt. 27. § (3) bekezdése szerinti esetekben FAKSZ-ot is igénybe vehet, ha a beszerzés tárgya árubeszerzés vagy szolgáltatás megrendelése.

A fenti jogszabályi előírások alapján értékhatártól függetlenül, tehát mind nemzeti, mind uniós eljárásrendben eljárhat FAKSZ az ajánlatkérő nevében árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés esetén, továbbá ezen beszerzési tárgyak esetén akkor is, ha részben vagy egészben európai uniós támogatást használ fel az ajánlatkérő. A Kbt. 27. § (3) bekezdése rögzíti azon eseteket, amikor kötelező az ÁKSZ bevonása, az ezen kívüli esetekre vonatkozóan nincs arra jogszabályi előírás, hogy a közbeszerzési tanácsadás milyen szolgáltatatótól vehető igénybe, így akár 700 millió forint becsült értéket el nem érő építési beruházás esetén is bevonható FAKSZ a közbeszerzési eljárásba, továbbá az ÁKSZ igénybevételeire nem kötelezett ajánlatkérőknek is lehetőségük van FAKSZ igénybevételeire.

4. kérdés

Az ajánlatkérő az NKOH által megkötött keretmegállapodás alapján írásbeli konzultáció eredményeként keretszerződést kötött, melyre vonatkozóan támogatási igény került benyújtásra. A keretszerződés keretösszege az igényelt támogatás összegével azonos (70%-os lehívási kötelezettség vállalásával). A támogatási kérelemre tekintettel a szerződés hatálybalépésének a feltétele a támogatás adott összegben történő elnyerése. A keretszerződés felfüggesztő hatálybalépéssel történő megkötése már megtörtént, majd ha ezt követően derül ki, hogy a támogató kisebb összeget ítélt meg és emiatt a keretszerződés nem lépne hatályba, van-e lehetőség a keretösszeg módosítására?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint egy közbeszerzési szerződés tartalmának módosítására – akár már a megkötését követően, de a hatálybalépést megelőzően is – csak a Kbt. 141. § szerinti valamely szerződésmódosítási jogalap feltételeinek fennállása esetén kerülhet sor.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A tárgyi szerződés jogszerű módosíthatóságához azt szükséges vizsgálni, hogy a Kbt. 141. § szerinti szerződésmódosítási jogalapok közül bármelyik fennállta megállapítható-e.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint vélhetően a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) és b) bekezdés szerinti szerződésmódosítási jogalapok nem relevánsak jelen esetben, tekintettel arra, hogy – a rendelkezésre álló információk alapján – nem előre rögzített feltételek későbbi változásáról van szó a szerződésben előre pontosan szabályozott módon, valamint az eredeti szerződő fél-től nem vált szükségessé további építési beruházások/árak/szolgáltatások beszerzése sem.

A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont szerinti szerződésmódosítás feltételei konjunktívák, így abban az esetben, ha azok közül valamelyik nem áll fenn, akkor erre a jogalapra hivatkozással nem módosítható a szerződés jogszerűen. Így azt kell – többek között – vizsgálni ezen jogalap alkalmazhatósága tekintetében, hogy a szerződés módosítás szükségességét előre nem látható körülmények indokolták-e.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint

teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló, 2025. október 7. napján kiadott útmutatója (a továbbiakban: Szerz. mód. Útmutató) szerint „az előre nem láthatóság követelménye alapvetően akkor valósulhat meg, ha a szerződés módosítását indokoló körülmény jövőbeli bekövetkezéséről az ajánlatkérőnek nem volt tudomása, és arra az ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett a beszerzés körülményeinek ismeretében nem is számíthatott”. Tekintettel arra, hogy feltételes közbeszerzési eljárás került lefolytatásra, így már az eljárás előkészítése során előre látható volt, hogy a rendelkezésre álló fedezet nem lesz elegendő, illetve az ajánlatkérő csak a támogatási összeg birtokában lesz képes a szerződés megvalósítására, a kommunikációs szolgáltatások megrendelésére. Ennek megfelelően előre tudható volt, hogy csak a támogatás megnyitása biztosíthatja a szerződés fedezetét, így a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint – a rendelkezésre álló információk alapján, – a támogatási összeg várható csökkent mértékű megítélése nem tekinthető előre nem látható körülménynek, amelyre tekintettel a jelen esetben a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja szerinti előre nem láthatóság fennállta nem állapítható meg.

A Kbt. – többek között – akkor engedi meg egy szerződés módosítását a Kbt. 141. § (6) bekezdés szerinti jogalapra hivatkozással, ha a módosítás nem lényeges. A módosítás lényegességét az eset összes körülményét mérlegelve kell ajánlatkérőnek megítélnie, de figyelemmel kell lennie a Kbt. 141. § (6) bekezdésében megadott korlátokra. A jogalkotó néhány lehetőséget kiemelt, melyet minden esetben lényegesnek kell tekinteni, így ezen körülmények fennállása esetén a szerződés módosítása a Kbt.-be ütközik, azonban egyéb, ezektől eltérő körülmények is minősülhetnek lényegesnek. Egy olyan módosítás, ahol az ajánlatkérő módosítja a szerződés keretösszegét azért, hogy a szerződés a kisebb összegben megítélt támogatás ellenére is hatályba tudjon lépni, a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint lényeges módosításnak tekinthető, mivel nem kizárható, hogy az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívül más ajánlattevők is részt vettek volna ezen feltétellel vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna.

A Kbt. 141. § (2) bekezdésébe foglalt ún. „de minimis” szabály alapján módosítható egy közbeszerzési szerződés ellenértéke szolgáltatás megrendelése esetén 10%-ot el nem érő mértékben, illetve ha az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásról

volt szó, akkor a módosítás értéke az uniós értékhatárt sem érheti el. A módosítás azonban nem változtathatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkednie kell a szerződés eredeti jellegéhez is. Ezen szerződésmódosítási lehetőség csak abban az esetben alkalmazható, ha a módosítás a szerződéses ellenértéket érinti, vagy ha a változás a szerződés több elemét is érinti, akkor ezek módosításának is összefüggésben kell lennie az érték változásával. A szerződés ellenértékével összefüggő tartalmi elemek módosítása esetén minden esetben követelmény, hogy azok változásának az ellenértékkel összefüggőnek és az ellenérték változása mértékével arányosnak kell lenniük. Kiemelendő azonban, hogy nem alkalmazható ezen szabály abban az esetben, ha a szerződésmódosítással megemelt érték alapján más eljárási rendben kellett volna a közbeszerzési eljárást lefolytatni.

Az állásfoglalás kérdésben arról nem esett szó, hogy a keretösszeg milyen mértékű csökkentésére kerülne sor a szerződésmódosítás keretében, de a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint abban az esetben jogszerű lehet a szerződés módosítása, ha a keretösszeg csökkentés mértéke nem haladja meg a 10%-ot és a Kbt. 141. § (2) bekezdésében írott valamennyi feltételnek megfelel. A Szerz. mód. Útmutató is kiemeli, hogy „A módosítás a Kbt. 141. § (2) bekezdése b) pontjának megfelel akkor is, ha a módosítás következtében az ellenszolgáltatás értéke nem növekszik, hanem csökken.”

5. kérdés

A csoportos egészségbiztosítási szolgáltatás a Kbt. 3. melléklete szerinti „Egészségügyi és hozzá kapcsolódó szolgáltatásnak” minősülhet-e és ezáltal alkalmazható-e rá a Kbt. 111. § d) pont szerinti kivétel?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az egészségbiztosítási szolgáltatások a 66512200-4 CPV kód alá tartoznak, mely CPV kód nem tartozik a Kbt. 3. mellékletében felsorolt egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó CPV kódok közé, így erre a beszerzési tárgyra nem alkalmazható a Kbt. 111. § d) pont szerinti kivételi kör.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Bizottság 213/2008/EK rendelete (továbbiakban: CPV rendelet) alapján az Egészségügyi szolgáltatások a 85100000-0 CPV főcsoport alá tartozó kódokat fedik

le. A Kbt. 111. § d) pontja alapján a Kbt. 3. melléklete szerinti bármely szolgáltatás nemzeti kivételi körbe tartozik, ha annak becsült értéke az ötvenmillió forintot nem éri el. A Kbt. 3. melléklete alapján a 85000000-9-től 85323000-9-ig CPV kódok alá tartozó szolgáltatások, így többek között a 85100000-0 kódú Egészségügyi szolgáltatások is beletartoznak a Kbt. 111. § d) pont szerinti kivételi körbe.

Azonban az állásfoglalás kérés szerinti szolgáltatás nem a 85100000-0 CPV kódú Egészségügyi szolgáltatás, hanem csoportos egészségbiztosítási szolgáltatás, melynek vélhetően a 66500000-5 CPV kódú Biztosítási és nyugdíj-biztosítási szolgáltatások csoporton belül, a 66512200-4 CPV kódú Egészségbiztosítási szolgáltatások feleltethetők meg.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet, hogy minden esetben az ajánlatkérő feladata és felelőssége – a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelmet biztosító szakember bevonásával – a beszerzés tárgyának pontos meghatározása és az ahhoz tartozó CPV kód kiválasztása az eset összes körülményének az ismeretében.

6. kérdés

A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatával megsemmisítette ajánlatkérő eljárást megindító felhívását, valamint az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést. Közbeszerzési-jogi értelemben az eljárás – ennek következtében – nem létezik. A Kbt. nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy ajánlatkérőnek miként kell az eljárást lezárnia, illetve le kell-e zárnia az eljárást, ha az ajánlatok beérkezését követően, bírálati szakaszban kerül sor az eljárást megindító felhívás és az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntés megsemmisítésére.

Van-e jogszerű lehetőség az eljárás lezárására a Kbt. 75. § (2) bekezdés d) pontja vagy más jogcím alapján?

Vagy ajánlatkérőnek további teendője az eljárás lezárására vonatkozóan nincs, azt bírálati szakaszban kell hagyni az EKR-ben?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a közbeszerzési eljárást a Kbt. 75. § (2) bekezdés d) pontja alapján eredménytelenné kell nyilvánítani az ajánlatkérőnek, melyhez kapcsolódóan ajánlatkérőnek célszerű feladnia az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt is.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A kérdésben hivatkozott döntőbizottsági határozat rendelkező része szerint a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményt, megsemmisítette a felhívást, valamint az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

Tekintettel arra, hogy a döntőbizottsági határozat a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményre (ajánlatkérői döntés megsemmisítése) utal, ajánlatkérőnek lehetősége van a Kbt. 75. § (2) bekezdés d) pont szerinti eredménytelenség alkalmazására, mivel ennek feltétele, hogy a Döntőbizottság valamely ajánlatkérői döntést megsemmisítsen, és ne legyen lehetőség az eljárás jogszerűségének a helyreállítására valamely ajánlatkérői döntéssel. Jelen esetben az eljárást megindító felhívás is megsemmisítésre került, így a kérdéses eljárás folytatására, ezáltal jogszerű lezárására sincs lehetősége az ajánlatkérőnek.

Bár jogi értelemben valóban egy nem létező közbeszerzési eljárásról van szó abban az esetben, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisítette az eljárást megindító felhívást, azonban technikai értelemben ezen eljárás továbbra is megtalálható az EKR-ben, ahogy a kérdező is írja, bírálati szakaszban. Amennyiben nem kerül feladásra az eljárás eredményéről szóló tájékoztató, abban az esetben az eljárás továbbra is folyamatban lévő eljárásként fog szerepelni az EKR-ben, hiszen ennek lezárására nincs hatásköre a Közbeszerzési Döntőbizottságnak. Fentiekre tekintettel javasolt, hogy az ajánlatkérő ebben az esetben is adja fel az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt, hogy az eljárás véglegesen lezárható legyen az EKR-ben.

7. kérdés

Az állásfoglalást kérő megítélése szerint mind a Kbt., mind a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács által az összeférhetetlenséggel kapcsolatban kiadott útmutató (2024. május 9.; továbbiakban: Összeférhetetlenségi Útmutató) jelen időben fennálló érdekeltségéről beszél a Kbt. 25. § szerinti összeférhetetlenség kapcsán. Kérdésként merül fel, hogy milyen módon kell megítélni az időben korábban fennállt, de a közbeszerzési eljárás előkészítése időpontjára már megszűnt kapcsolódásokat. Jelentősége van-e a kérdés megítélése során annak a körülménynek, hogy mikor állt fenn a tulajdonosi jogviszony?

Adott esetben egy, a közbeszerzési eljárás előkészítését legalább 10 évvel megelőzően megszűnt tulajdonosi jogviszony más megítélés alá esik-e, mint pl. az előkészítést megelőzően 1 évvel megszűnt jogviszony. Másként fogalmazva, összeférhetetlennek kell-e tekinteni egy olyan, eljárásba bevonni kívánt személyt, akinek a potenciális gazdasági szereplővel fennállt közös gazdasági érdekeltsége 10 évvel ezelőtt megszűnt, és kijelenti, hogy semmilyen egyéb pénzügyi, gazdasági, rokoni, baráti, stb. kapcsolat nem fűzi a gazdasági szereplőhöz és ezért pártatlan és tárgyilagos tud lenni az eljárás során?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint nem adható pontos válasz arra vonatkozóan, hogy a múltbeli érdekeltségek vizsgálata milyen időtartamra visszamenőlegesen szükséges, és hogy milyen régi érdekeltség esetén lehet megállapítani, hogy már nem áll fenn az összeférhetlenség.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy megelőzze, feltárja és szükség esetén orvosolja az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzeteket. Ezen ajánlatkérői kötelezettség keretében minden, az összeférhetlenséggel kapcsolatos információt meg kell vizsgálnia és értékelnie kell, hogy érintette-e, érinteti-e a verseny tisztaságát és az egyenlő bánásmódot. A vizsgálat kereteit a Kbt. mellett az ajánlatkérő közbeszerzési szabályzatának kell meghatároznia, melynek során a múltbeli érdekeltségek, kapcsolatok vizsgálata is szükséges lehet.

Az Összeférhetlenségi Útmutató kiemeli, hogy „Az összeférhetlenségi, illetve érdekeltségi nyilatkozattétel kapcsán célszerű felhívni az érintettek figyelmét arra, hogy a múltbeli érdekeltségeik is relevánsak lehetnek e tekintetben. Például az ajánlatkérő részéről az eljárás előkészítésében részt vevő munkavállaló munkaviszonya megszűnik az ajánlatkérővel, majd olyan ajánlattevőnél helyezkedik el, aki az érintett közreműködésével előkészített közbeszerzési eljáráson indul, vagy ennek fordítottja áll fenn, akkor nem elég feltétlenül az adott munkavállaló összeférhetlenségi nyilatkozata ezen helyzet kezelésére, hanem minden esetben szükséges az ajánlatkérőnek a konkrét esetet kivizsgálnia.” Kiemelést érdemel, hogy a múltbeli érdekeltségeknek nem csak

az érdekeltségi, hanem az összeférhetlenségről szóló nyilatkozat tekintetében is lehet relevanciája (pl. a múltbeli érdekeltség miatt áll fenn valaki esetében az összeférhetlenség).

Egy 10 évvel ezelőtt fennállt tulajdonosi kapcsolat már vélhetően kellőképpen réginek tekinthető az összeférhetlenség vonatkozásában, de ezt csak az összes információ birtokában lehetséges megítélni, továbbá az ajánlatkérő közbeszerzési szabályzatában szabályozott intervallumban és személyi körben szükséges vizsgálni, tekintettel arra, hogy jogszabályi előírás erre nincs.

Ezzel kapcsolatban segítséget nyújthat a BIZOTTSÁG „Iránymutatás az összeférhetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről” (2021/C 121/01) tárgyú közleménye¹. A Közlemény hangsúlyozza, hogy „A múltbeli érdekeltségek akkor relevánsak, ha az adott személynek a korábbi állásaiból/munkaviszonyaiból eredően kötelezettségei/felelősségei állnak fenn (egy meghatározott „várakozási” időszak alatt, amikor tartózkodnia kell a korábbi munkaviszonyból eredő kötelezettségei teljesítését esetlegesen akadályozó feladatok ellátásától). A múltbeli érdekeltségekről szóló nyilatkozatok például 5 évre vagy arra az időszakra korlátozhatók, amíg a személynek kötelezettségei állnak fenn a korábbi állásaiból/munkaviszonyaiból eredően.”

8. kérdés

A Kbt. 108. § (8) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles minden ajánlattevőt felhívni az elektronikus árlejtésen történő részvételre. Amennyiben azonban azokat az ajánlattevőket is felhívja, amelyeknek az ajánlata a Kbt. 76. § szerinti értékelés alapján érvénytelen, vagy akiket ki kell zárni, akkor ezek az ajánlattevők ténylegesen nem számíthatnak az eljárás megnyerésére, ennél fogva a számukra értelmetlen a részvétel az elektronikus árlejtésben, azt csakis abból a célból használhatják ki, hogy kockázat nélkül lenyomják a többi érvényes ajánlattevő árát, és őket előnytelen – miközben pedig az ajánlatkérőt előnyös – gazdasági helyzetbe hozzák. Ezzel az ajánlatkérő a kérdező megítélése szerint megsérti a Kbt. 108. § (9) bekezdésében foglalt, a verseny torzításának a tilalmára vonatkozó rendelkezést, és egyben megsérti a Kbt.-nek a verseny tisztaságára és átláthatóságára vonatkozó alapelvét is (Kbt. 2. § (1) bek.).

A Kbt. 108. § (8) bekezdése a fenti szempontok alapján

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409(01)).

indokolttá teszi-e pontosító jogszabály módosítás kezdeményezését?

A hivatkozott jogszabályhely szerint követendő ajánlatkérői eljárás-e az, hogy ténylegesen minden – azaz a Kbt. 76. §-a szerint elvégzett értékelés alapján érvénytelennek minősített, valamint a kizárásra megalapozott okot adó ajánlatok ajánlattevőit is – felhívja az ajánlatkérő elektronikus árlejtésen történő részvételre?

Amennyiben az előző kérdésre igen a válasz, abban az esetben az eljárás tisztaságának és átláthatóságának a biztosítása érdekében tájékoztatnia kell-e az ajánlattevőket arról, hogy a Kbt. 76. §-a szerinti értékelés alapján mely ajánlatok érvénytelenek, valamint mely ajánlattevőket kell kizárni?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az elektronikus árlejtés szabályait a Kbt. – fent hivatkozott 108. §-a – mellett az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (továbbiakban: 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet) tartalmazza, melynek 28. § (1) bekezdése alapján árlejtésre kizárólag az érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők hívhatók fel.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 108. § (8) bekezdése alapján az ajánlatokat előbb ajánlatkérőnek a Kbt. 76. § alapján értékelnie kell, és ezt követően kell minden ajánlattevőt egyidejűleg felhívni arra, hogy vegyen részt az elektronikus árlejtésen. A 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése alapján a Kbt. 69. § (3) bekezdése szerinti értékelést követően az elektronikus árlejtés időpontjáról az ajánlatkérő valamennyi, az eljárásban – a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint – érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevőt egyidejűleg értesíti és egyben felhívja ajánlattételre. Továbbá a 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az árlejtés befejezését követően az eljárást lezáró döntésben csak olyan ajánlattevőt nevezhet meg nyertes ajánlattevőként, aki a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolási kötelezettségének eleget tett, és akinek ajánlata a Kbt. 72. §-ára tekintettel nem érvénytelen.

A fenti jogszabályi környezet alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérőnek először a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján a beérkezett ajánlatok bírálatát, majd ezt követően a Kbt. 69. § (3) bekezdése szerint a megfelelőnek, tehát érvényesnek talált ajánlatok értékelését kell elvégeznie. Így azon ajánlatok kerülhetnek értékelésre,

amelyek érvényesek, tehát a Kbt. 108. § (8) bekezdése alapján nem fordulhat elő, hogy az ajánlatkérő olyan ajánlattevőket kér fel az árlejtésre, akik érvénytelen ajánlatot nyújtottak be.

Az Európai Unió Bírósága a C-324/14. Partner Apelski Dariusz ügyben egyértelműen úgy foglalt állást, hogy „a gazdasági szereplőkkel való egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmódnak a [2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv] 2. cikkében szereplő elveit úgy kell értelmezni, hogy azok megkövetelik azon elektronikus árverés érvénytelenné nyilvánítását és megismétlését, amelynek során nem hívták fel részvételre az elfogadható ajánlatot benyújtó gazdasági szereplőt, még akkor is, ha nem lehet megállapítani, hogy a kizárt gazdasági szereplő részvétele megváltoztatta volna-e az árverés eredményét.” (81. pont)

A fenti C-324/14. számú ügy alapján, ha tehát ajánlatkérő a bírálat során érvénytelenné nyilvánít egy ajánlatot, amely ajánlatról a későbbiekben kiderül, hogy érvényes volt, vagy akár érvénytelen ajánlattevőt enged árlejtetni, az árlejtés mindkét esetben érvénytelen, annak megismétlése szükséges. Tehát ezen ítélet is azt támasztja alá, hogy csak érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők kerülhetnek felhívásra az árlejtésre.

9. kérdés

A Kbt. 27. § (3) bekezdése szerint, ha egy Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerinti ajánlatkérő az uniós értékhatárt meghaladó szolgáltatásmegrendelése vagy árubeszerzése tekintetében a Kbt. 197/E. § (2) bekezdése alapján FAKSZ-ot vesz igénybe a közbeszerzési eljárás lefolytatásához és a közbeszerzési eljárás bírálatára 2026. június 30. napját követő időszakra elhúzódik, ajánlatkérő köteles-e ÁKSZ-t bevonni 2026. június 30. napját követően?

Amennyiben az ÁKSZ nem került megjelölésre az eljárást megindító felhívásban, miként vehet részt a közbeszerzési eljárás bírálatában?

Milyen lehetőségei vannak az ajánlatkérőnek abban az esetben, ha nem talál olyan ÁKSZ-t, aki a más által elvégzett bírálati cselekményekért felelősséget vállal?

Az eljárás például ebben az esetben eredménytelenné nyilvánítható?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint ajánlatkérőnek kötelezettsége a Kbt. 27. §-ában előírt közbeszerzési szakértelem biztosítása az ott írott eljárásokban, továbbá ajánlatkérő előtt ismert a Kbt. 197/E. §

(1) bekezdésében meghatározott 2026. június 30-i határidő is, mely időponttól minden, a Kbt. 27. § (3) bekezdésében felsorolt eljárásba kötelező ÁKSZ bevonása. Így a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint egy felelős ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során szükséges figyelemmel lennie arra a tényre, hogy a FAKSZ 2026. június 30-át követően nem járhat el az ÁKSZ-kötelezett ajánlatkérőnek a Kbt. 27. § (3) bekezdésében felsorolt eljárásaiban. Ajánlatkérőnek nincs arra jogszerű lehetősége, hogy eredménytelenné nyilvánítsa a közbeszerzési eljárást, mert nem talál ÁKSZ-t 2026. június 30-ától a folyamatban lévő közbeszerzési eljárása befejezéséhez. Az ajánlatkérő jogszerűtlen magatartása nem eshet azon ajánlattevők terhére, akik adott esetben érvényes ajánlatot tettek a közbeszerzési eljárásban és megköthető lenne velük a szerződés.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:
A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerinti ajánlatkérő az uniós értékhatárt meghaladó árubeszerzése vagy szolgáltatás megrendelése esetén 2026. július 1-jétől már ÁKSZ-t köteles bevonni a közbeszerzési eljárásba, még abban az esetben is, ha a közbeszerzési eljárása korábban indult és az eljárásba korábban FAKSZ került bevonásra. Amennyiben ajánlatkérő nem tüntette fel az eljárást megindító hirdetményben a 2026. június 30-át követően eljáró ÁKSZ-t, akkor értelemszerűen erre utóbb, a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában már nem lesz lehetősége, így ez esetben javasolt a bírálati dokumentumokban rögzíteni az ÁKSZ bevonásának tényét és belépésének időpontját, illetve majd az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményben szintén szükséges lesz megnevezni az ÁKSZ-t.

A Kbt. 197/E. § átmeneti rendelkezéseket vezetett be 2023. november 8-ától, mely rendelkezések szerint árubeszerzés vagy szolgáltatás megrendelése esetén 2026. június 30-áig továbbra is eljárhatnak a FAKSZ-ok azon ajánlatkérők javára is, akik a Kbt. 27. § (3) bekezdése alapján ÁKSZ kötelezettek lettek. Tehát a jogalkotó egy majd 3 éves átmeneti periódust biztosított az ajánlatkérők részére, hogy a megfelelő szakértelem, így – a Kbt. 27. § (3) bekezdésében ÁKSZ kötelezett szervezetek esetén – az ÁKSZ rendelkezésre állásáról 2026. június 30-át követően gondoskodni tudjanak. Amennyiben egy ajánlatkérő nem gondoskodott megfelelő időben, már a közbeszerzési eljárás előkészítési szakaszában, ÁKSZ-ről egy olyan eljárás esetén, amely adott esetben

elhúzódhat 2026. június 30-a utánra is, és utóbb nem talál megfelelő ÁKSZ-t, akár a felelősségi kérdések, akár más okból kifolyólag, az felveti a Kbt. 28. §-ának megsértését, mivel az ajánlatkérő nem megfelelően készítette elő a közbeszerzési eljárását.

Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérőknek elegendő idejük volt felkészülni a Kbt. 27. § (3) bekezdése szerinti ÁKSZ alkalmazására, így arra való hivatkozással nem nyilvánítható eredménytelenné az eljárás, hogy az ajánlatkérő nem talált határidőre megfelelő ÁKSZ-t, különös tekintettel arra, hogy a Kbt. nem tartalmaz ilyen eredménytelenségi okot.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmét a Kbt. 27. § (3b) bekezdésére is, miszerint az egyik ajánlatkérőnél foglalkoztatási jogviszonyban lévő ÁKSZ más ajánlatkérővel közbeszerzési szakértelem biztosítása céljából megbízási jogviszonyt létesíthet, amennyiben az őt foglalkoztató ajánlatkérő ezt engedélyezi. Tehát lehetősége van arra minden ajánlatkérőnek, hogy megbízási jogviszonyban foglalkoztasson ÁKSZ-t, ha a tevékenységére csak esetleg van szüksége.

10. kérdés

10.1. *Egy helyi önkormányzati ajánlatkérő 700 millió Ft alatti, 100 %-os EU-s finanszírozású építési beruházás beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárásába bevonhat-e FAKSZ-ot, amennyiben a támogatás odaítélése az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Ábtv.) hatályba lépését követően történt?*

Helyes-e azon értelmezés, hogy egy helyi önkormányzati ajánlatkérőnek 700 millió Ft feletti, 100 %-os EU-s finanszírozású építési beruházás beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárásába nem kell bevonnia ÁKSZ-t akkor sem, ha a támogatás odaítélése az Ábtv. hatályba lépését követően történt?

10.2. *Amennyiben a 10.1. kérdésre nem a válasz, miként biztosítható jogszerűen a nevezett közbeszerzési eljárásban a közbeszerzési szakértelem? Jogszerű módja-e a közbeszerzési szakértelem biztosításának az ügyvéd bevonása? Jogszerű-e „bármilyen” közbeszerzési tapasztalattal rendelkező személy/szervezet bevonása? Mik a közbeszerzési tapasztalat meglétének minimum fogalmi ismérvei, minimum feltételei?*

10.3. *Miként tudja megvalósítani a nevezett közbeszerzését a helyi önkormányzat 2026. június 30-át követően? Életszerű ugyanis, hogy egy önkormányzat, értesülve a támogatói döntésről, most kezdi el beszerezni a közbeszerzési szakértelmet, mely csak 2026. június 30-a után fogja megkezdeni szakértői tevékenységét.*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

10.1. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 27. § (3) bekezdése alapján egy helyi önkormányzati költségvetési szervnek nem szükséges a közbeszerzési eljárásai lebonyolításához – függetlenül a becsült értéküktől, tárgyuktól vagy finanszírozásuk forrásától, az Ábtv. hatálya alá tartozásától – ÁKSZ-t igénybe vennie, így nincs akadálya annak, hogy FAKSZ kerüljön bevonásra a fenti eljárásba.

10.2. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 27. § (3) bekezdés szerinti közbeszerzési szakértelem biztosítására vonatkozóan – kivéve az ÁKSZ-re vonatkozó szabályokat – nincsenek jogszabályi előírások, minimum feltételek. Így ajánlatkérő megítélésére van bízva, hogy milyen szakértelmet, végzettséget, képzettséget fogad el megfelelőnek.

10.3. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint bár a FAKSZ-ok jogosultsága és ezáltal a FAKSZ-ok rendszere is megszűnik 2026. június 30-át követően, de ez nem befolyásolja a helyi önkormányzat közbeszerzési eljárásait, illetve az ahhoz szükséges közbeszerzési szakértelem biztosítási kötelezettségét, tekintettel arra, hogy a Kbt. 27. § (3) bekezdése nem csak ÁKSZ alkalmazási kötelezettséget, hanem FAKSZ kötelezettséget sem ír elő számukra. A közbeszerzési szakértelem biztosításával kapcsolatban egyebekben lásd a 10.2. kérdésekre adott választ.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Az Ábtv. 61. § (3) bekezdése értelmében az Ábtv. alkalmazási hatálya azon építési beruházásokra nem terjed ki, amelyekre vonatkozóan az önkormányzat kedvezményezett részére a költségvetési vagy a nem közvetlen európai uniós forrás nyújtásáról szóló támogatási szerződés vagy támogatói okirat az Ábtv. hatálybalépését megelőzően lépett hatályba.

Tehát az Ábtv. 61. § (3) bekezdése kizárólag az Ábtv. alkalmazási hatályát határozza meg, továbbá a hatályos Ábtv. nem tartalmaz az ÁKSZ-ekről szóló rendelkezéseket sem, ellenben a közbeszerzési szakértelmmel rendelkező személy – bizonyos ajánlatkérők és beszerzési tárgyak, értékhatárok esetén ÁKSZ – közbeszerzési eljárásba történő bevonásának kötelezettségét a Kbt. 27. § (3) bekezdése írja elő.

A Kbt. 27. § (3) bekezdése sorolja fel azokat az eseteket, amikor kötelező az ÁKSZ bevonása, azonban ezen bevonási kötelezettség sem vonatkozik minden ajánlatkérőre. Kizárólag a Kbt. 5. § (1) bekezdés a) és b) pontja

szerinti ajánlatkérő, valamint az 5. § (1) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontja szerinti szervezet köteles ÁKSZ-t bevonni a Kbt. 27. § (3) bekezdés szerinti eljárásokba, azonban a helyi önkormányzati költségvetési szerv és a nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv kivételt képez a fenti kötelezettség alól, így ők nem kötelesek ÁKSZ bevonására egyik eljárási típus esetén sem. Minden olyan esetben, amikor a Kbt. 27. § (3) bekezdése nem írja kötelezően elő ÁKSZ bevonását, a közbeszerzési szakértelem biztosítása céljából bevonható FAKSZ is.

Tekintettel arra, hogy a Kbt. 27. § (3) bekezdése nem írja elő kötelezően az ÁKSZ alkalmazását egy helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén, így az ajánlatkérő döntési kompetenciája, hogy milyen követelményeket támaszt a közbeszerzési szakértelmet biztosító személlyel szemben. Így akár megfelelhet a közbeszerzési szakértelem biztosítására az ügyvéd is, amennyiben rendelkezik közbeszerzési jogi ismeretekkel, gyakorlattal.

Az Előkészítési Útmutató is kiemeli, hogy a közbeszerzési szakértelem tekintetében „csak a Kbt. 27. § (3) bekezdésében meghatározott eljárások, értékhatárok és ajánlatkérők esetén kötelező ÁKSZ igénybevétele, de az ezen kívüli eljárások kapcsán bárki képviselheti a közbeszerzési szakértelmet, aki megfelelő tudással, gyakorlati tapasztalattal rendelkezik. Elfogadható például a közbeszerzési referensi képesítés, a megfelelő gyakorlat megléte mellett jogi végzettség, közbeszerzési szakjogász végzettség, de megfelelő végzettség hiányában, a közbeszerzési eljárások előkészítése és lebonyolítása során szerzett gyakorlat, illetve a FAKSZ jogosultság megléte is elfogadható lehet.”

A Közbeszerzési Hatóság fel kívánja hívni a figyelmét arra, hogy a FAKSZ rendszer 2026. június 30-i megszűnésével nem történik változás azon szervezetek (így például egy helyi önkormányzat) esetén, amelyek nem kötelesek ÁKSZ vagy FAKSZ igénybevitelére. Az önkormányzatnak a közbeszerzési szakértelem biztosításához – a 10.2. kérdésre adott válaszok alapján – jelenleg is és 2026. június 30-át követően is lesz lehetősége saját belátása szerint meghatározott követelmények alapján kiválasztani azt a szakembert, aki a közbeszerzési eljárásai során a közbeszerzési szakértelmet képviseli. Így természetesen annak sincs akadálya, hogy 2026. június 30-át követően például olyan szakembert válasszon, aki korábban FAKSZ jogosultsággal rendelkezett.

11. kérdés

11.1. Egy Kft. többek között az egyetemet működtető vagyongazdálkodó alapítványok közhasznú céljainak megvalósításában történő támogatására jött létre. Egy egyetemet működtető vagyongazdálkodó alapítvány a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérő. A vagyona tartozó, magánszemélytől vagy magánjogi szervezettől származó adományt kíván felhasználni olyan beszerzés finanszírozására, amely a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény szerinti közfeladatainak ellátását és további intézményi céljait szolgálja. Az alapítványok közhasznú céljai megvalósításának operatív támogatása mellett a Kft. feladatai közé tartozik fenti adományok szervezése is. A magántőkéből származó adományok felhasználásának vonatkozásában fennáll-e a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége abban az esetben is, ha a beszerzés finanszírozása nem költségvetési vagy állami forrásból, hanem az alapítvány rendelkezésére álló magánadományból történik, azaz a felhasznált forrás eredete (állami/költségvetési forrás vagy magánadomány) a közbeszerzési kötelezettség megítélése szempontjából releváns? A kötelezettség megállapításánál az ajánlatkérő jogállása igen, míg a beszerzés rendeltetése (közfeladat ellátása) nem bír meghatározó jelentőséggel?

11.2. Helyes-e azon értelmezés, hogy a lefolytatni kívánt közbeszerzési eljárás során a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány minősül ajánlatkérőnek, nem pedig a vagyongazdálkodásban álló intézmény (továbbiakban: Intézmény)?

11.3. Helyes-e azon értelmezés, hogy nem szükséges közbeszerzési eljárás lefolytatása, amennyiben egy adott vállalkozási szerződés eredményeként megvalósuló létesítmény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) rendelkezéseit követve adományozás útján egy egyetemet működtető vagyongazdálkodó alapítvány tulajdonába kerül, mivel a beszerzés ajánlatkérője nem felel meg a Kbt. 5.-7. § szerinti előírásoknak?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

11.1. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok ajánlatkérőnek minősülnek. Amennyiben egy adott szervezet ajánlatkérőnek minősül, akkor a közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó, Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzései során visszatérő szerződések megkötésére csak közbeszerzési eljárás lefolytatását követően kerülhet sor.

11.2. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint

a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján nem csak a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok, hanem az általuk – közvetlenül vagy közvetetten – létesített vagy fenntartott jogi személyek is ajánlatkérőnek minősülnek.

11.3. A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint, amennyiben a megvalósuló létesítmény valójában a vagyongazdálkodó alapítvány, mint Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérő beszerzési igénye és valamilyen visszteher is járul ehhez az ügylethez, akkor a közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó beszerzés esetén nem mellőzhető a közbeszerzési eljárás lefolytatása.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

11.1. Amennyiben egy adott szervezet ajánlatkérőnek minősül a Kbt. 5-7. §-ai alapján, akkor ezen ajánlatkérői minőség minden beszerzése tekintetében meghatározó jelentőséggel bír. Így abban az esetben, ha a beszerzés eredményeként visszatérő szerződés kerül megkötésre, és a beszerzés tárgya nem tartozik a Kbt. 9-14. § és 111. §-ában felsorolt kivételek közé, továbbá eléri vagy meghaladja az irányadó közbeszerzési értékhatárt, akkor az adott szervezetnek közbeszerzési eljárást kell lefolytatnia, függetlenül attól, hogy azt a beszerzést magánadományból vagy állami finanszírozásból valósítja-e meg. A Kbt. személyi hatálya alá tartozó szervezetek csak a Kbt.-ben meghatározott kivételi körök fennállása esetén mentesülnek a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól.

11.2. Egy adott beszerzés tekintetében annak a szervezetnek kell az ajánlatkérői minőségét, és amennyiben ez megállapításra kerül, akkor a közbeszerzési eljárás lefolytatási kötelezettségét is vizsgálni, amely szervezetnek beszerzési igénye merül fel. Abban az esetben, ha egy ajánlatkérőnek minősülő szervezet a beszerzési igényének megvalósítására – közbeszerzési eljárás nélkül – egy ajánlatkérőnek nem minősülő szervezetet vesz igénybe, nagy valószínűséggel a Kbt. mellőzésére kerül sor.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak az üzletrész átruházás útján megvalósított beszerzések megítéléséről és a Ptk. szerinti jogi személyekre vonatkozó társasági jogi jogügyletek Kbt. hatálya alá tartozásának egyes kérdéseiről kiadott útmutatója (továbbiakban: Üzletrész Útmutató; 2023. november 16.) kiemeli, hogy „Az ajánlatkérőknek tehát a Kbt. hatálya alá tartozó beszerzési igényeik kielégítésére – a Kbt.-ben meghatározott kivételektől eltekintve – az általános szabályok

szerint közbeszerzési eljárást kell lefolytatniuk, más szóval nem mellőzhetik a megfelelő eljárási rendbe tartozó közbeszerzési eljárás lefolytatását. A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerinti közbeszerzési kötelezettség alapján a meghatározott értékű beszerzési tárgy, az ajánlatkérői minőség és a visszterhesség mellett a közbeszerzési kötelezettség fennállásának lényeges feltétele a beszerzési igény megléte is. A bonyolult konstrukciók megítélése során tehát elsősorban azt kell mérlegelni, hogy az ügylet az ajánlatkérő valamely azonosítható beszerzési igényének kielégítésére irányul-e, azaz, hogy a konkrét ügylet beszerzési típusú ügyletnek minősül-e.”

A Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok által létesített vagy fenntartott szervezetek is ajánlatkérőnek minősülnek, így vélhetően a kérdés szerinti Intézmény is. Így ezen szervezetek esetén is vizsgálni kell a közbeszerzési kötelezettséget. Ezzel kapcsolatban kiemelés érdemel, hogy a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérői minőség fennáll az ún. „közvetett” jogi személyek esetében is. Amennyiben ugyanis a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány által létesített vagy fenntartott jogi személy olyan további („közvetett”) jogi személyt létesít vagy tart fenn, amely „közvetett” jogi személy fenntartására a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványtól származó források felhasználásával kerül sor, úgy ezen „közvetett” jogi személy is a közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány által - közvetett módon - fenntartott jogi személynek minősül. A Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérői minőség tehát a „közvetett” jogi személyek esetében is fennáll, tekintettel arra is, hogy így módon a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány részére juttatott összeg felhasználására ne kerülhessen sor a Kbt. megkerülésével.

11.3. Amennyiben a közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány szerzi meg az adott létesítményt, akkor figyelembe kell venni, hogy az alapítvány a 11.1. kérdésre adott

válasz alapján a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősül, továbbá vizsgálni kell azt is, hogy ezen beszerzés során volt-e az alapítványnak beszerzési igénye és visszterhes szerződés kerül-e megkötésre.

Abban az esetben, ha egy ellenszolgáltatás (visszterher) nélküli adományt kap egy ajánlatkérőnek minősülő szervezet, nem beszélhetünk közbeszerzési eljárás lefolytatási kötelezettségről, mivel nem volt beszerzési igénye az ajánlatkérőnek és nem volt visszterhes sem a szerződés. Abban az esetben azonban, ha a kérdésben megjelölt „vállalkozási szerződés eredményeként megvalósuló létesítmény” valójában az ajánlatkérő beszerzési igénye, amelyet egy nem közbeszerzés köteles szervezet útján valósít/valósíttat meg, és amelyért valamilyen ellenszolgáltatást kap a megvalósító szervezet (akár pl. tökeemelést vagy bármilyen juttatást), akkor már a Kbt. megkerüléséről beszélhetünk.

Az Üzletrész Útmutató felhívja az ajánlatkérők figyelmét „az építési beruházásoknak a Kbt. 8. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti definíciójára, mely szerint építési beruházásnak minősül az olyan visszterhes szerződés is, amelynek tárgya az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek megfelelő építmény bármilyen eszközzel, illetőleg módon történő kivitelezése.”, továbbá arra, hogy „A beszerzés minősítését nem befolyásolja, hogy az ellenértéket milyen pénzügyi konstrukcióban kívánja a beszerző kifizetni, ugyanis a fizetési módot a Kbt. nem minősíti lényeges körülménynek a beszerzés tárgyának minősítése szempontjából. Amennyiben egy közpénzből finanszírozott visszterhes szerződés végső célja olyan építési beruházás megrendelése, amelynek becsült értéke meghaladja a nemzeti értékhatárt, az ajánlatkérő nem hivatkozhat jogszerűen arra, hogy nem az építési beruházás eredményeként megvalósuló építményt, csupán az azt tulajdonló gazdasági társaság üzletrészeit kívánta megvásárolni. Ez ugyanis ugyanúgy tárgya a közbeszerzésnek.”

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva LL.M. közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Döntőbizottság

DOI: 10.37371/KEP.2026.6.2

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában a hamis adatszolgáltatásra vonatkozó kizáró okkal kapcsolatban született döntőbizottsági jogesetek kerülnek ismertetésre.

A hamis adatszolgáltatásra, illetve hamis nyilatkozattételre vonatkozó kizáró ok kiemelt jelentőségű a közbeszerzési eljárások tisztaságába vetett bizalom megőrzése, valamint az érintett gazdasági szereplővel szembeni bizalom helyreállítása és fenntartása szempontjából, mivel a közbeszerzési eljárások integritását és a gazdasági szereplők valós adatszolgáltatásán alapuló verseny tisztaságát hivatott garantálni.

A Döntőbizottság D.382/48/2025. számú határozata

A jogorvoslati ügygel érintett tárgyak: A Döntőbizottság megállapította, hogy a hiánypótlás teljesítette a törvényi feltételeket, ezért az ajánlatkérő nem járt el jogsértően, amikor felhívta az ajánlattevőt hiánypótlásra, a hamis adatszolgáltatásra vonatkozó kifogás alaptalan.

Tényállás

Az ajánlatkérő 2024. augusztus 15-én a Kbt. Második része szerint hirdetménnyel induló tárgyalásos eljárást indított.

Az ajánlatkérő a részvételre jelentkezők rendelkezésére bocsátott közbeszerzési dokumentumként egy „Részvételi kiegészítő iratok” elnevezésű iratot, amelynek „Szerződéskötési feltételek” fejezetén belül az „Általános előírások” alfejezet első két bekezdése az alábbi:

„A nyertes Ajánlattevő – és az Ajánlatkérő döntése szerint, az értékelési sorrendben az azt követő legkedvezőbb és érvényes ajánlatot benyújtó Ajánlattevő – az eljárás eredményének kihirdetését követő 5 munkanapon belül köteles(ek) a Szerződéskötési feltételek mellékletben felsorolt dokumentumok benyújtására az Ajánlatkérő részére. A benyújtás formája: elektronikusan az eredményhirdetéskor megadásra kerülő e-mail cím(ek)re.

Az Ajánlatkérő a hiánypótlás keretében a hiányzó dokumentumok benyújtására, a nem megfelelőségek javí-

tására egyszeri hiánypótlást biztosít, maximum 5 munkanap terjedelemben.”

A „Részvételi kiegészítő iratok” elnevezésű irat „Szerződéskötési feltételek” fejezet „A szerződés teljesítéséhez szükséges üzemképes és a teljesítésre alkalmas állapotú eszközök, berendezések, műszaki felszereltségek és raktár vagy raktárhelyiség rendelkezésre állása” elnevezésű c) pontjának „Eszközök, berendezések és műszaki felszereltségek” elnevezésű i. pontjában található táblázat – egyébeken mellett – az alábbi tartalmazza:

Amennyiben több FAM szerelési technológiában is használatos egy eszköz, úgy azt elegendő az egyik résznél előírt mennyiségben biztosítani. Pl.: Ha a szerelő mérőhelyi, magasban történő munkavégzést és kábelszerelést is végez, akkor elegendő 1 db arcvédővel egybeépített villanszerelő védősícsák részére.	FAM eszköz azonosító	Mérőhelyi FAM	Csatlakozó, magasban végzett FAM
Magasban végzett munkákhoz munkavédelmi ruházat, eszközök			
Építhető létra			1
vagy nyilatkozat emelőkosaras gépjármű rendelkezésre állásáról magasban végzett munkákhoz			1

A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogalkotó nemcsak a Kbt. 69. § (2) bekezdésének második mondatában, hanem a Kbt. 71. § (1) bekezdésében is azt rögzítette, hogy az ajánlatkérő általános jelleggel köteles biztosítani a hiánypótlás lehetőségét az ajánlattevők számára. Azonban a Kbt. 71. § (3) bekezdése alapján a hiánypótlás csak arra irányulhat, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok előírásainak, viszont a hiánypótlás során az ajánlatban szereplő iratokat módosítani és kiegészíteni is lehet. De az ajánlatban szereplő iratok módosítása vagy kiegészítése nem korlátlan, mert meg kell felelnie a Kbt. 71. § (8) bekezdésében foglalt felételeknek.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a Döntőbizottság azt vizsgálta meg, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás olyan hiánypótlás megadására irányult-e, amely megfelel a Kbt. 71. § (8) bekezdésének. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdése két együttes feltételből áll, ezért egyenként vizsgálta meg őket.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás olyan hiánypótlás megadására

irányult, amely nem járt a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével, mert az ajánlatkérő e hiánypótlási lehetőséget minden gazdasági szereplő számára fenntartotta, és ezért biztosította a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát, valamint az esélyegyenlőséget és az egyenlő bánásmódot, továbbá az ajánlatkérő nem járt el aránytalan módon a közbeszerzési eljárás során.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás olyan hiánypótlás megadására irányult, amely nem járt a Kbt. 2. § (3) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével, mert az ajánlatkérő a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően járt el, mivel e hiánypótlásra a Kbt. 69. § (2) bekezdésének második mondata, a Kbt. 71. § (1) bekezdése és a Kbt. 71. § (3) bekezdése alapján jogszerű lehetősége volt. A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás olyan hiánypótlás megadására irányult, amely nem járt a Kbt. 2. § (5) bekezdésében foglalt alapelv sérelmével, mert a közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők magyarországi székhelyűek, ezért nem kellett számukra külön nemzeti elbánást nyújtani.

A fenti vizsgálat alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás alapján a hiánypótlás megadása nem jár a Kbt. 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével, ezért a Kbt. 71. § (8) bekezdésének a) pontja szerinti feltétel teljesül. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 71. § (8) bekezdésének b) pontja alapján, ha a hiánypótlás megadása az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire vonatkozó dokumentummal kapcsolatos, akkor csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható, amelynek változása a teljes ajánlati árat és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás alapján a hiánypótlás megadása egyrészt a beszerzés tárgyának jellemzőire vonatkozott. Másrészt az építhető létra változtatása nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javításának minősül, mert a villamos mérőhelyi szolgáltatások elvégzése során az építhető létra csak egy a sok használandó eszköz közül, és nem minősül a leglényegesebb, legösszetettebb és leggyakrabban alkalmazandó eszköznek. Ezen utóbbi megállapítást erősíti meg a „Részvételi kiégésítő iratok” elnevezésű irat „Szerződés kötési feltételek” fejezet c) i. pontjában szereplő táblázat „Építhető

létra” sora alatt azon bejegyzés, hogy „vagy nyilatkozat emelőkosaras gépjármű rendelkezésre állásáról magasan végzett munkákhoz”. Harmadrészt az építhető létra változása a teljes ajánlati árat és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet sem befolyásolja.

A fenti vizsgálat alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a 2025. május 19-ei hiánypótlási felhívás alapján a hiánypótlás megadása teljesítette a Kbt. 71. § (8) bekezdésének mindkét felételét, ezért az ajánlatkérő nem járt el jogsértően, amikor felhívta hiánypótlásra 2025. május 19-én az F Kft.-t az építhető létrákra vonatkozóan. Emiatt a kérelem alaptalan.

A határozat ellen az F Kft. keresetére eljáró Fővárosi Törvényszék a keresetet a 43.K.703.930/2025/11. sz. ítéletével elutasította.

A Döntőbizottság D.801/16/2025. számú határozata

A jogorvoslati ügyel érintett tárgyak: A Döntőbizottság a határozatában rámutatott, hogy a jóhiszeműség és tisztesség közbeszerzési alapelv nemcsak azt jelenti, hogy a gazdasági szereplő valós adatokat szolgáltatson, hanem azt is, hogy a közbeszerzési eljárás egészében aktívan közreműködjön a jogszerűség fenntartásában.

Tényállás

Az ajánlatkérő (önkormányzat) a Kbt. Harmadik Rész 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított bölcsőde felújítása építési beruházás tárgyában. Az ajánlati felhívást (továbbiakban: felhívás) 2024. január 29-én adta fel.

A felhívás egyebek mellett rögzítette a közbeszerzés mennyiségét, és a részvételi feltételeket.

Az ajánlattételi határidőre 12 db ajánlat érkezett, köztük a kérelmezett nyújtott be ajánlatot.

Az írásbeli összegezés szerint a közbeszerzési eljárás eredményes lett. A nyertes ajánlattevőként a kérelmezett került kihirdetésre, nettó ajánlati ára 91.201.984.-Ft volt. A nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot a jelen ismertetés szerint P Kft. tette, nettó 98.735.105.-Ft ajánlati áron.

A hivatalbóli kezdeményezés

A Közbeszerzési Hatóság Elnöke hivatalbóli kezdeményezést nyújtott be a Döntőbizottsághoz a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Kérte az ajánlatkérő

közbeszerzési eljárásával kapcsolatban a kérelmezettel szemben a jogsértés megállapítását, és bírság kiszabását. A kezdeményezés szerint a kérelmezett annak ellenére, hogy 2024. április 4-én kizáró ok hatálya alá került, nem tett semmilyen intézkedést annak érdekében, hogy az ajánlatkérőt tájékoztassa az időközben bekövetkezett változásról, arról, hogy kizáró ok hatálya alá került.

A kérelmezettnek a 2024. április 4-i kizárása és az ajánlatkérőnek a kifejezetten a kizárásra irányuló 2024. június 6-i felhívása között 57 munkanap telt el. Ez idő alatt a kérelmezettnek lehetősége lett volna (például az egyéb kommunikáció eljárási cselekmény útján) tájékoztatni az ajánlatkérőt arról a körülményről, hogy időközben kizáró ok hatálya alá került.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a kérelmezett mulasztása a Kbt. 2. § (3) bekezdésébe ütközik, tekintettel a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pont ha) alpontjára. Amennyiben egy ajánlattevő nem tájékoztatja az ajánlatkérőt arról, hogy az ajánlat benyújtását követően kizáró ok hatálya alá került, az úgy értékelhető, hogy nem hozta olyan helyzetbe az ajánlatkérőt az ajánlattevő, hogy a szükséges információk birtokában jogszerű – indokolt – döntést hozhasson a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pont ha) alpontja alapján. Ez a mulasztásból fakadó magatartás sérti a Kbt. 2. § (3) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményét.

A kizáró ok fenn nem állásának igazolására előírt nyilatkozatot az ajánlattevő köteles megtenni. Az ajánlattevő nem hivatkozhat arra, hogy a kizáró ok fenn nem állását az ajánlatkérő a cégnyilvántartás adatai alapján is megállapíthatja. A közbeszerzési eljárás résztvevőinek magatartása – jelen esetben passzív mulasztása – nem irányulhat a jog rendeltetésével össze nem egyeztethető célra; nem vezethet a célok, eredmények sérülésére. Az ajánlattevő általi jogsérelem attól függetlenül bekövetkezik, hogy a tárgyi esetben, az ajánlattevőtől függetlenül az ajánlatkérő tudomást szerzett a kizáró ok hatályának beállításáról.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.33.568/2013/5. számú ügyben hozott döntése is megerősíti azt a megközelítést, hogy önmagában az ajánlatkérő egyéb forrásból történő tudomásszerzése, vagy éppen a kérelmezettnek a releváns EKR nyilvánvalóságban szereplése nem mentesíti a kérelmezettet az alól, hogy a közbeszerzési eljárás során a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően járjon el és kerülje a joggal való visszaélést.

Továbbá a kezdeményező a közbeszerzési eljárásokban

az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 321/2015. Korm. rendelet] 4. § (1b) bekezdése vonatkozásában rögzítette, hogy a megjelölt jogszabályhelyen szereplő ajánlattevői dokumentum-csatolási kötelezettség későbbi, ajánlatkérő felhívására megvalósuló teljesítése nem reparálja a kérelmezett önkéntes bejelentésének elmulasztását.

A Kúria a Kfv.IV.37.950/2019/8. számú ügyben rögzítette, hogy az alapelvek önmagukban is és a tételes szabályok mellett is válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamilyen magatartás ugyan a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapvető rendelkezést érvényre juttasson, akkor az alapvető sérelem megállapítására kerülhet sor. Ez a megközelítés a Döntőbizottság joggyakorlatában is megjelenik, például a következő döntésekben: D.663/4/2010., D.614/9/2010. és D.558/12/2012. sz. határozatok.

A fentiekre tekintettel a hivatalbóli kezdeményező elsődlegesen a 321/2015. Korm. rendelet 4. § (1b) bekezdése megsértésének vizsgálatát, másodlagosan a Kbt. 2. § (3) bekezdésének, mint alapvető jogsérelemnek a vizsgálatát és adott esetben a jogsértések megállapítását kérte a Döntőbizottságtól.

A kérelmezett észrevétele

Elsődlegesen kérte a jogsértés hiányának a megállapítását. Másodlagosan, figyelemmel a jogsértés jellegére, súlyára, a bírság alkalmazásának mellőzését kérte, vagy a lehető legkisebb mértékben történő megállapítását.

A kérelmezett a nyilatkozatában nem vitatta azt a tényt, hogy a jelen jogorvoslati eljárás tárgyát nem képező, más eljárás során, valóban kizárást alkalmaztak a kérelmezettel szemben.

A tárgyi kizárásból azonban megállapítható, hogy csupán egy adminisztrációs tévedés okozta azon körülményeket, melyek megalapozták a kérelmezett kizárását. Az ajánlattételi szakaszban a kérelmezett nem állt kizáró okok hatálya alatt, ekként ebben a szakaszban a hivatkozott jogszabályi kötelezettség sem terhelhette a kérelmezettet.

Arra is hivatkozott, hogy a kérelmezettnek nem volt tapasztalata a Kbt. 62. § szerinti kizárással, valamint annak jogkövetkezményeivel, továbbá bízott abban, hogy a jogkövetkezményeket könnyedén elkerülheti (kimentheti magát öntisztázási eljárás, vagy más eljárás keretén

belül). A hamisnak nyilvánított referenciaigazolásban szereplő munkákat a kérelmezett bizonyítottan elvégezte, ekként érdekét egyáltalán nem szolgálta semmilyen módon azon adminisztrációs hiba, amely a nemkívánatos helyzetet eredményezte.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai.

A Döntőbizottság a határozatában megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben, a terhére megállapított jogsértéssel összefüggésben 500.000.-Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása a következőket rögzítette:

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2024. január 29-én indította meg a jelen hivatalbóli kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárását, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontokban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2025. december 12-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

A Döntőbizottságnak a kezdeményezés körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kérelmezett megsértette-e a Kbt. 2. § (3) bekezdésére tekintettel a 321/2015. Korm. rendelet 4. § (1b) bekezdését. A kezdeményező másodlagosan kérte a Kbt. 2. § (3) bekezdésének, mint alapvető jogsérelemnek a megállapítását a kérelmezettel szemben.

A Döntőbizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése alapján, a feltárt tényállás adataira tekintettel megállapította, hogy a 321/2015. Korm. rendelet 4. § (1b) pont tételes rendelkezése nem sérült.

A 321/2015. Korm. rendelet 4. § (1b) pontja értelmében a gazdasági szereplőnek a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) vagy j) ponttal való érintettségéről az ajánlatához a korábbi kizárás körülményeit részletesen bemutató nyilatkozatot kell csatolnia.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett esetében a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontjára tekintettel a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja szerinti kizáró okkal való érintettsége a közhiteles EKR nyilvános adatai szerint 2024. április 4-én következett be. Az ajánlatkérő a felhívásban a kizáró okok igazolását a Kbt. 114/A. § (1) bekezdése szerint követelte meg, amelyre tekintettel a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja szerinti kizáró okról a kérelmezett a 2024. február 26-i ajánlattételi határidő időpontjában nem nyilatkozhatott.

A Döntőbizottság a tételes jogsérelem hiányában az alábbi indokokra tekintettel megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdésében rögzített jóhiszeműség és tisztesség alapelveket.

A kögens Kbt. 2. § (3) bekezdésében rögzített alapelvek előírják, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni.

A jóhiszeműség és tisztesség alapelveket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve] garantálja.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett magatartása sérti a Kbt. 2. § (3) bekezdését, mert a vizsgált közbeszerzési eljárás során nem úgy járt el, ahogyan azt a jóhiszeműség és tisztesség alapelvek megkövetelik.

Ennek lényege, hogy a gazdasági szereplőnek folyamatosan együttműködően, átláthatóan és korrekt módon kell eljárnia, különösen akkor, ha olyan körülmény következik be vele szemben, amely az ajánlat érvényességét, az ajánlattevőbe vetett bizalmat, a szerződészerű teljesítés kockázatát érinti.

A közhiteles nyilvántartás és a csatolt iratok alapján a kérelmezett 2024. április 4-én kizáró ok hatálya alá került. Ez olyan lényeges személyi változás, amely közvetlenül érinti a közbeszerzési eljárásban való részvételének jogszerűségét, az ajánlattevőbe vetett bizalmat, a szerződészerű teljesítés kockázatát.

A rendelkezésre álló dokumentumokban szerepel, hogy a kérelmezett ezt követően hosszú ideig nem tett semmilyen lépést annak érdekében, hogy erről az ajánlatkérőt tájékoztassa. A tényállás szerint az ajánlatkérő csak 2024. május 21-én, az ekkor megtartott JKB ülésen értesült a kizárásról, és a kérelmezett csak akkor adott erről információt, amikor az ajánlatkérő 2024. június 26-án kifejezetten felhívta erre.

A jóhiszeműség és tisztesség elve nemcsak azt jelenti, hogy a gazdasági szereplő valós adatokat szolgáltatson, hanem azt is, hogy a közbeszerzési eljárás egészében aktívan közreműködjön a jogszerűség fenntartásában. Ha egy ajánlattevő tudomást szerez arról, hogy vele szemben kizáró ok áll fenn, akkor a jóhiszeműség és tisztesség alapelve alapján tőle elvárható, hogy az ajánlatkérő döntéshozatalához a szükséges tájékoztatást kellő időben megtegye, az ajánlattevő mulasztása ugyanis azt eredményezi, hogy az ajánlatkérő számára a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pont ha) alpont szerinti vizsgálat elvégzéséhez és a döntéshozatalhoz szolgáló információk

hiányosak maradnak.

A jelen tényállás alapján a kérelmezett 2024. április 4-étől több mint két hónapon át nem élt semmilyen tájékoztatási lehetőséggel, pedig erre az EKR vagy más csatorna is rendelkezésére állt volna. Ez a mulasztás nem egyeztethető össze a Kbt. 2. § (3) bekezdésével.

A kérelmezett tehát azáltal sértette meg a Kbt. 2. § (3) bekezdése szerinti alapelveket, hogy a személyét érintően bekövetkezett változást nem jelezte időben az ajánlatkérőnek, és ezzel akadályozta az ajánlatkérőt abban, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pont ha) alpontja szerint, a jogszabályoknak megfelelően járjon el. Ez a mulasztás a kérelmezett oldalán a Kbt. 2. § (3) bekezdésének sérelmét vonja maga után.

A fenti indokokra tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja, (6) bekezdés e) pontja alapján kötelezően bírságot szabott ki a kérelmezettel szemben, a bírság indokoltságának mérlegelését a konkrét esetben a kögens Kbt. kizárja.

A Döntőbizottság a bírság összege körében mérlegelte, hogy a jogsértés súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy a kérelmezett a Kbt. garanciális alapelveit megsértette.

A kérelmezettel szemben kiszabott bírság összegének megállapítása során a Kbt. 165. § (7) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a kérelmezett terhére mérlegelte, hogy a közbeszerzés becsült értéke a nemzeti értékhatárt meghaladta. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során a kérelmezett terhére figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát, és tekintettel volt arra, hogy az érintett közbeszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértés utólag nem reparálható.

A Döntőbizottság a kérelmezett javára értékelte, hogy az adott közbeszerzés vonatkozásában jogsértés ismételt tanúsítására nem került sor. A Döntőbizottság a kérelmezett javára azt is figyelembe vette, hogy a szerződéstől az ajánlatkérő elállt, a szerződés a kérelmezett által teljesítésre nem került.

A Döntőbizottság D.70/22/2026. számú határozata

A jogorvoslati ügyel érintett tárgyak: Az ajánlattevőnek az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott nyilatkozat nem valós.

Tényállás

Az ajánlatkérő (önkormányzat) 2025. október 18-án egészségházhhoz tartozó parkolók kialakítása építési beruházás tárgyában a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján közbeszerzési eljárást indított.

A felhívás feltételeiben egyebek mellett rögzítette a közbeszerzés mennyiségét, az értékelési szempontokat.

A felhívás III.1.1) Kizáró okok és a szakmai tevékenység végzésére vonatkozó jogosultság pontja szerint:

A kizáró okok felsorolása: Mindkét ajánlati részben: Az eljárásban nem lehet ajánlattevő (közös ajánlattétel esetén egyik ajánlattevő sem), alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, akivel szemben a Kbt. 62. § (1) és (2) bek. és 63. § (1) c) szerinti kizáró okok bármelyike fennáll. A Kbt. 74. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő kizárja az eljárásból azt az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki a kizáró okok hatálya alá tartozik; vagy részéről a kizáró ok az eljárás során következett be.

A felhívás III.1.2) Gazdasági és pénzügyi alkalmasság pontja szerint:

Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása: P.1./ Az ajánlattevőnek alkalmasságát minden, a cégnyilvánosság szerinti pénzforgalmi számlája vonatkozásában igazolnia kell a pénzügyi intézménytől származó, az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított kettő évre vonatkozó megfelelő nyilatkozattal, irányadó a 321/2015 (X.30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja. Sorba állítás kitétel alatt Ajánlatkérő a 2009. évi LXXXV. tv. 2. § 25. pontjában meghatározott fogalmat érti. Ajánlatkérő a vizsgált intervallumban esetlegesen megszűnt számlákra vonatkozóan is kéri csatolni az igazolást. Ajánlatkérő előírja, hogy a Kbt. 114/A. § figyelembevételével a bírálathoz a kizáró okok tekintetében a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott igazolásokat a gazdasági szereplők az ajánlatukban nyújtják be. A kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetnek csak az alkalmassági követelmények tekintetében kell az igazolásokat benyújtani.

Alkalmassági minimumkövetelmény(ek) meghatározása: P.1./ Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben bármely pénzforgalmi számlaszáma vonatkozásában a hirdetmény feladását megelőző 2 évben 30 napot meghaladó sorba állítás volt.

A felhívás VI.3.9) További információk pontjában az ajánlatkérő felhívta az ajánlattevők figyelmét, hogy az

ajánlati felhívás III.1.2. és III.1.3.) szerinti valamilyeni alkalmassági minimumkövetelményt és ezek előírt igazolási módját a minősített Ajánlattevők hivatalos jegyzékébe történő felvétel feltételét képező minősítési szempontokhoz, valamint a Közbeszerzési Hatóság „bronz” fokozatú minősítéséhez képest szigorúbban határozta meg: - P.1) alkalmassági követelményt a bronz fokozatú minősítéshez képest típusában szigorúbban határozta meg tekintve, hogy a minősítéshez pénzügyi intézménytől származó igazolást nem szükséges csatolni- az Ajánlatkérő által előírt műszaki szakmai referencia alkalmasság tárgyában és mértékében, valamint műszaki szakmai szakember alkalmasság típusában eltér a „bronz” fokozatú minősítéshez szükséges követelményektől.

A módosított ajánlattételi határidőig a közbeszerzés jogorvoslattal érintett 2. részére 5 ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező is.

A kérelmező ajánlatában benyújtotta – többek között – a jelen ismertetés szerint M Bank banki igazolását. E fájl tulajdonság metaadatai szerint a dokumentum szerzője a jelen ismertetés szerint „A” névvel rendelkezett, a PDF fájl létrehozója „Microsoft® Word 2016”. A dokumentumban a megjelölt bank logója szerepelt a fejlécben képként, a szöveges részek szöveggént kijelölhetők, a bank pecsétje és a két „kisvállalati tanácsadó” neve és aláírása egyetlen képként került a dokumentumba, az külön kijelölhető. A tárgyi dokumentum tartalma szerint igazolja, hogy a kérelmezőnek a banknál vezetett (1 db) számláján 2025. október 18-át megelőző 24 hónapban 30 napot meghaladó sorban állás nem volt, hatósági átutalási-, beszédési megbízást (inkasszót) fedezethiány miatt nem utasítottak vissza. A dokumentum keltezése: „Budapest, 2025. 10. 30.”

Az ajánlatkérő felvilágosítást kért a kérelmezőtől a következők szerint: „Az ajánlattevő ajánlatában benyújtott M Banknál vezetett pénzforgalmi számlára vonatkozó bankinformáció elektronikus dokumentumának metaadatai alapján Ajánlatkérő megállapította, hogy a PDF dokumentum előállítójaként mindösszesen egy keresztnév szerepel, továbbá a dokumentum Microsoft Word alkalmazással került létrehozásra. A bankinformációt két olyan ügyintéző írta alá, akiknek a munkavégzési helye a Bank kaposvári fiókja, ezzel szemben a keltezés helyeként Budapest szerepel.

Tekintettel arra, hogy a bankinformáció az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentum, kérjük annak egyértelmű tisztázását, hogy a dokumentumot ténylegesen

az M Bank állította-e ki?

Felhívjuk Ajánlattevő figyelmét arra, hogy a Kbt. rendelkezései szerint valótlan tartalmú vagy hamis dokumentum benyújtása az eljárásból való kizárást megalapozó körülménynek minősül, ezért az alkalmasság igazolására benyújtott iratok eredetének tisztázása és ellenőrzése az eljárás jogszerű lefolytatása érdekében szükséges. Kérjük a fentiekkel kapcsolatos felvilágosítás megadását.”

A kérelmező határidőben benyújtotta a felvilágosítását a következők szerint:

„[...] a felvilágosítás kéréssel kapcsolatban nyilatkozom, hogy az ajánlatban – adminisztrációs hiba folytán – nem a megfelelő dokumentum került felcsatolásra. Mellékelten csatoljuk a bankinformációról szóló nyilatkozatot.”

A nyilatkozathoz csatolt „Bankinformáció.pdf” fájlnevű dokumentum a tartalma szerint igazolja, hogy a kérelmezőnek az M Banknál vezetett (2 db) számláján 2023. október 18. és 2025. október 18. között 30 napot meghaladó időtartamú sorban álló átutalási-, beszédési megbízást (inkasszót) fedezethiány miatt nem utasítottak vissza. A dokumentum keltezése: „Kaposvár, 2026. január 28.”

Az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatának keretében e-mailben megkereste az M Bank ügyfélszolgálatát a kérelmező által az ajánlatában eredetileg benyújtott dokumentum csatolásával, kérte a bank nyilatkozatát a következők szerint:

„... azonosítószámú folyamatban levő közbeszerzési eljárás keretében benyújtásra került egy, az Önök által kiállított bankinformációként megjelölt dokumentum, amelyen az alábbi iktatószám és adatok szerepelnek:”

Megjelölte a banki igazolás iktatószámát, keltezését, az érintett ügyfelet.

„Az eljárás jogszerű lefolytatásának biztosítása érdekében tisztelettel kérjük szíves megerősítésüket arra vonatkozóan, hogy:

- a hivatkozott iktatószámú bankinformációt az M Bank állította-e ki,

- a dokumentum tartalma az Önök által kibocsátott eredeti bankinformációnak megfelel-e?

Tájékoztatjuk, hogy megkeresésünk kizárólag a dokumentum eredetének és hitelességének ellenőrzésére irányul, annak tartalmát érdemben nem minősíti.”

Az ajánlatkérő közbenső döntésével érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát a következők szerint:

„Ajánlatkérő a bírálat keretében a kérelmező ajánlatában csatolt M Banknál vezetett pénzforgalmi számlára

vonatkozó bankinformáció elektronikus dokumentumának metaadatai alapján megállapította, hogy a PDF dokumentum előállítójaként mindösszesen egy keresztnév szerepel, továbbá a dokumentum Microsoft Word alkalmazással került létrehozásra. A bankinformációt két olyan ügyintéző írta alá, akiknek a munkavégzési helye a Bank kaposvári fiókja, ezzel szemben a keltezés helyeként Budapest szerepelt. Tekintettel arra, hogy a bankinformáció az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentum, Ajánlatkérő a 2026. január 26. napján megküldött felvilágosítás kérésében kérte Ajánlattevőtől annak tisztázását, hogy a dokumentumot ténylegesen az M Bank állította-e ki. Figyelemmel arra, hogy a Kbt. rendelkezései szerint valótlán tartalmú vagy hamis dokumentum benyújtása az eljárásból való kizárást megalapozó körülménynek minősül, ezért az alkalmasság igazolására benyújtott iratok eredetének tisztázása és ellenőrzése az eljárás jogszerű lefolytatása érdekében volt szükséges. Ajánlattevő határidőre benyújtotta nyilatkozatát a felvilágosítás kérésre vonatkozóan, azonban az Ajánlatkérő által feltett kérdésre nem válaszolt, tehát nem nyilatkozott arról, hogy az ajánlatban csatolt bankinformáció az M Banktól származik-e. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó banki igazolás vizsgálata során egyértelműen megállapítható, hogy azt az Ajánlattevő szerkesztette, azaz nem a banktól származik, így Ajánlattevővel szemben a Kbt. 62. § (1) bek. i) pontja szerinti kizáró ok megállapítható, mivel az ajánlatban csatolt banki nyilatkozat hamis volt, azaz nem az arra jogosult állította ki, a kiállítója nem azonos azzal, aki az okiraton feltüntetésre került. A kizáró ok megállapításának feltételei fennállnak: Ajánlattevő hamis okiratot készített, melyet aztán a bank által kiállított okiratként tüntetett fel az Ajánlatkérő félrevezetése céljából, ez egyértelműen szándékos magatartásra utal, és mivel az Ajánlattevő alkalmasságának igazolására szolgáló dokumentumról van szó, így egyértelműen kijelenthető az is, hogy a hamis nyilatkozat érdemben befolyásolta az ajánlatkérőnek az alkalmasság fennállására vonatkozó döntését. Így a Kbt. 74. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az Ajánlattevőt az eljárásból ki kell zárni, mivel részéről a kizáró ok (Kbt. 62. § (1) bek. i) pontja) az eljárás során következett be és ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdésének b) pontja alapján.

Az érvénytelenítés jogcímei: Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pont: az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták.

A kérelmező előzetes vitarendezést kezdeményezett a

közbenső döntés ellen, a jogorvoslati kérelmével lényegében egyező körben és indokokkal.

Az M Bank az ajánlatkérő által feltett kérdésekre 2026. február 9-én a következő választ adta:

„[...] Bankunkhoz érkezett megkeresésére hivatkozva ezúton nyilatkozunk, hogy 2025.10.30. napján kelt WF015781 iktatószámú Bankinformációt nem az M Bankunk állította ki.

Fentiek alapján kérjük, hogy az illetékes hatóságnál a feljelentés megtétele iránt intézkedni szíveskedjenek.”

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet a jogorvoslati eljárásban tett észrevételeivel lényegében egyező indokokkal elutasította.

Az ajánlatkérő elkészítette és az EKR-en keresztül elérhetővé tette az ajánlattevők számára az összegezt. Az összegezés szerint a közbeszerzési eljárás a 2. részben eredményes lett, a kérelmező ajánlata érvénytelen volt. Az érvénytelenség okaként a közbenső döntésben megadott okokat ismételte meg az ajánlatkérő.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező jogorvoslati kérelme egy kérelmi elemet tartalmazott, amely szerint az ajánlatkérő jogsértően zárta ki az eljárásból a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján, és jogsértően nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő nem győződött meg a hamis adatszolgáltatás tényéről, amelynek során három konjunktív feltétel fennállásának vizsgálata szükséges:

1. a valóságnak nem megfelelő tartalmú adatszolgáltatás, vagy hamis nyilatkozat megtétele
2. a hamis adat vagy nyilatkozat szándékos, de legalábbis az adott helyzetben elvárható gondosságot mellőző magatartás eredménye legyen
3. érdemi befolyással kell legyen az ajánlatkérő kizárására, az alkalmasság fennállására, az ajánlat műszaki leírásnak való megfelelésére vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntésére.

Álláspontja szerint az eredetileg benyújtott nyilatkozatban hamis adat nem szerepelt, ezt támasztja alá a felvilágosítás megadása során benyújtott bankinformáció is, amely alapján megállapítható, hogy az alkalmassági követelménynek való megfelelés igazolt, a kérelmező pénzforgalmi számlaszáma vonatkozásában a hirdetmény feladását megelőző 2 évben 30 napot meghaladó sorba állítás nem volt. Továbbá az is, hogy a kérelmező

egyetlen nyilatkozatában sem állította azt, hogy az ajánlatában tévesen csatolt bankinformációt az M Bank állította volna ki a csatolt tartalommal.

A kérelmező álláspontja szerint a szándékosság ténye sem állapítható meg, a benyújtott nyilatkozat nem csupán metaadatok alapján, hanem már első ránézésre sem megfelelő, egyértelműen munkaanyag és nem az alkalmassági feltételnek való megfelelés igazolására szolgál. Tényszerűen megállapítható, hogy a dokumentum adminisztratív hiba okán került csatolásra, amely megelőzhető lett volna. A kérelmező megfelel az előírt alkalmassági követelménynek, ezért nincs szüksége arra, hogy hamis nyilatkozattal félrevezesse az ajánlatkérőt. Arra is hivatkozott, hogy a kérelmező rendszeresen vesz részt közbeszerzési eljárásokban ajánlattevőként, a jelen ajánlatban benyújtott dokumentum egy korábbi igazolás alapján készült, fiktív információkat nem tartalmaz (az észrevételekben kiemelt fiktív iktatószám egy korábbi igazoláshoz tartozik), a közbeszerzési ajánlatok összeállításába bevonni kívánt kollégák részére készült munkaanyagként.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő az észrevételében rámutatott, hogy a közbeszerzési eljárások működésének alapvető feltétele a jogbiztonság, az átláthatóság és az eljárások tisztaságának érvényesülése. Az ajánlatkérő számára teljességgel érthetetlen, hogy a kérelmező milyen alapon vitatja az ajánlatkérő döntésének jogszerűségét, amikor az eljárás során benyújtott, a pénzügyi névben kiállítottnak feltüntetett nyilatkozat hamis voltát maga az érintett pénzügyi hivatalos nyilatkozata egyértelműen megerősítette, továbbá a pénzügyi kifizetés jelezte, hogy az ügy büntetőjogi relevanciát vet fel és feljelentés megtételét indokoltnak tartja. Ilyen körülmények között a jogorvoslati kérelem előterjesztése nemcsak jogilag megalapozatlan, hanem a közbeszerzési eljárások tisztaságát és a jogbiztonság követelményét sértő magatartás következményeinek utólagos relativizálására irányul.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasította. A határozat indokolása a következőket rögzítette: A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2025. október 18-án indította meg építési beruházás tárgyában a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárást, ezért a Kbt.

és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a jogorvoslati kérelmet. A kérelmező 2026. február 19-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a jogorvoslati kérelmét, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

A jogorvoslati kérelem egy kérelmi elemet tartalmazott, amely szerint az ajánlatkérő jogsértően zárta ki az eljárásból a kérelmezőt a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján, és jogsértően nyilvánította az ajánlatát érvénytelenné a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező által az ajánlatában benyújtott M Bank megjelölésű fájl dokumentumot a kérelmező által is elismerten nem az okiraton feltüntetett pénzügyi állította ki, hanem az a kérelmező szervezetében került létrehozásra. Azt, hogy az igazolásnak látszó, 2025. október 30-án kelt meghatározott iktatószámú „Bankinformáció” tárgyú dokumentumot nem a pénzügyi állította ki, az M Bank írásban tett, 2026. február 9-én kelt nyilatkozatával is megerősítette. Tekintettel arra, hogy az okirat nem az azon feltüntetett kiállítótól származik, vagyis azt nem az arra jogosult állította ki, az okirat hamis adattartalmú okiratnak minősül függetlenül annak tartalmi adataitól. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a kérelmező által benyújtott nyilatkozat hamis dokumentum formájában került benyújtásra, a dokumentumot nem az arra jogosult pénzügyi állította ki, ezáltal a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti egyik vagylagos feltétel megvalósult.

A Döntőbizottság ezt követően azt vizsgálta, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés ia) pontja szerinti feltétel fennáll-e a hamis nyilatkozat benyújtásával, azaz a benyújtott irat érdemben befolyásolhatta-e az ajánlatkérőnek az alkalmasság fennállására vonatkozó döntését.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlat részeként benyújtott dokumentum a P.1. alkalmassági feltétel igazolására szolgált, amely alapján az ajánlatkérőnek az ajánlat érvényességét kellett megítélnie. Amennyiben az ajánlatkérőben nem merült volna fel a gyanú, hogy a benyújtott igazolás nem a pénzügyitől származik és a benyújtott dokumentumot banki igazolásként elfogadja, a hamis nyilatkozat alapján hozhatta volna meg döntését, azaz a hamis nyilatkozat érdemben befolyásolhatta volna az ajánlatkérő alkalmasság fennállását megállapító döntését.

A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a kizáró ok alkalmazásához szükséges, Kbt. 62. §

(1) bekezdés ia) pontja szerinti egyik vagylagos feltétel – az, hogy a hamis nyilatkozat érdemben befolyásolja az ajánlatkérőnek az alkalmasság fennállására vonatkozó döntését – megvalósult.

A Döntőbizottságnak a továbbiakban azt kellett megállapítania, hogy a kérelmező szándékosan nyújtotta-e be a hamis iratot, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie azt, hogy az általa szolgáltatott adat nem valós. A Döntőbizottság vizsgálta a kérelmező által előadott indokolás elfogadhatóságát, hogy a kérdéses irat létrejöhett-e a kérelmezőnél úgynevezett munkapéldányként, a közbeszerzési ajánlatok összeállításába bevonni kívánt kollégák részére, illetve a kollégák betanítására. Ennek körében a Döntőbizottság figyelembe vette, hogy az irat egy korábbi, valós, ténylegesen a pénzügyi által kiállított irat megszerkesztésével jött létre, tudatos szerkesztési folyamat eredményeként, aktuális dátummal ellátva, pdf. formátumban, amely irat egy eredeti, valós banki igazolás látszatát keltette. A Döntőbizottság megítélése szerint egy ajánlattevői szervezetnél semmilyen körülmények között nem merülhet fel okszerűen olyan feladat – akár betanítási jelleggel sem – amelynek eredményeként egy pénzügyi igazolásnak látszó irat jön létre egy éppen folyamatban lévő közbeszerzési eljáráshoz megfelelően aktualizált dátummal. Ilyen típusú iratot az ajánlattevői szervezetnek semmilyen esetben sem kell (vagy lehet) saját magának létrehoznia, hiszen annak létrehozására, kiállítására kizárólagosan a számlavezető pénzügyi jogosult, annak kiállítása nem ajánlattevői feladat, hanem arra kizárólagosan a pénzügyi lehet és kell megkeresni. Erre tekintettel a Döntőbizottság nem fogadta el a dokumentum létrehozásának indokaként azt a kérelmezői állítást, hogy az irat betanítási céllal, munkapéldányként került létrehozásra, mert a pénzügyi igazolás létrehozásának egy ajánlattevői szervezet részéről ez nem lehet a valós indoka.

A Döntőbizottság ezt követően a kérelmező által készített irat benyújtásának körülményeit vizsgálta meg.

A Döntőbizottság a tárgyi irat benyújtásával kapcsolatban elsődlegesen azt rögzítette, hogy egy közbeszerzési eljárásban az ajánlat összeállítása és benyújtása az ajánlattevői kizárólagos felelősségi körébe tartozik, vagyis az ajánlattevőktől elvárható, hogy az alkalmasság igazolására szolgáló dokumentum hitelességét – különösen, ha az egy bank által igazolandó tényre vonatkozik – ellenőrizze annak benyújtása előtt. A Döntőbizottság

megállapította, hogy a jogorvoslati eljárás során a kérelmező nem igazolta azt, hogy az ajánlat benyújtása során a tőle elvárható gondosság mellett az igazolás alátámasztására szolgáló irat hitelességét ellenőrizte volna. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a kérelmező nyilatkozata szerint a pénzügyi az ajánlat benyújtásáig a kérelmező meg sem kereste az igazolás kiállítása céljából, hanem úgy nyilatkozott, hogy az alkalmasság igazolására szolgáló iratot csak később, hiánypótlás során kívánta benyújtani. Erre tekintettel a Döntőbizottság megítélése szerint az ajánlat benyújtása során elvárható gondosságot már csak azért sem tanúsíthatta a kérelmező, mert tisztában volt azzal, hogy az ajánlattevői határidőre nem rendelkezett valós banki igazolással, amit az ajánlathoz csatolhatott volna. Mindezek a körülmények tehát, hogy a kérelmező létrehozott egy banki igazolásnak látszó iratot és ezt az ajánlathoz az alkalmasság igazolására be is nyújtotta, azt támasztják alá, hogy a kérelmező vagy szándékosan szolgáltatott az eljárásban hamis nyilatkozatot, de legalábbis az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott nyilatkozat nem valós.

A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a kérelmezőnek az elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie azt, hogy az általa létrehozott iratnak az alkalmasság alátámasztására történő benyújtása az eljárásban megvalósítja a hamis adat szolgáltatását, vagyis a kérelmező ezen magatartásával a kizáró ok alkalmazásához szükséges, Kbt. 62. § (1) bekezdés ib) pontja szerinti feltétel is megvalósult. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti feltételek a hamis irat benyújtásával megvalósultak, ezért annak a jogsértés megállapítása szempontjából nem lehet jelentősége, hogy a valódi banki irat utólag, a felvilágosítás kérésében a kérelmező részéről benyújtásra került, az a hamis adatszolgáltatás jogkövetkezményeinek alkalmazását nem befolyásolhatja.

Mivel a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti feltételek fennállnak, amely szerint a kérelmező nem lehet az eljárásban ajánlattevői, ennek megfelelően a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérő által jogszerűen került érvénytelenítésre a kérelmező ajánlata.

A Döntőbizottság a fentiek alapján a kérelmező jogorvoslati kérelmét, mint alaptalan kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

KÖZBESZERZÉSI IRÁNYTÚ

Az aránytalanul alacsony ár a közbeszerzési eljárásokban. Az ajánlattevői árképzési szabadság jogi és filozófiai határai a szélsőséges versenyhelyzetek árnyékában

IX. rész

Abnormally Low Prices in Public Procurement Procedures. The Legal and Philosophical Limits of Tenderers' Pricing Freedom in the Shadow of Extreme Competitive Situations
Part IX.

Dr. Pfeffer Zsolt PhD., felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, egyetemi adjunktus

Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Pénzügyi Jogi és Gazdasági Jogi Tanszék

DOI: 10.37371/KEP.2026.6.3

Címszavak: közbeszerzés, aránytalanul alacsony ár, ajánlatok bírálata, árképzés, piaci ár

Keywords: public procurement, abnormally low price, evaluation of tenders, pricing, market price

Absztrakt

A közbeszerzések területén az ajánlattevői árképzés szabadságából kell kiindulni, azonban a közbeszerzési jogi szabályozás az ajánlatkérő kötelezettségévé teszi az ajánlati árak vizsgálatát abból a szempontból, hogy azok aránytalanul alacsonynak tekinthetők-e. Ha agyályos az, hogy a megajánlott áron a szerződés teljesíthető, biztosítható-e a fedezet valamennyi költségre, akkor külön eljárásban kell esélyt adni az ajánlattevőnek arra, hogy bizonyítsa objektív módon azt, hogy az adott ár a felmerült gyanúval szemben nem tekinthető aránytalanul alacsonynak. Meg kell győznie az ajánlatkérőt a teljesíthetőségről részletes számításokkal és különböző dokumentumokkal az erre vonatkozó ajánlatkérői felhívás alapján, ennek megfelelően kell az ajánlatkérőnek dönteni az érvényességről, illetve érvénytelenségről. A tanulmány célkitűzése az esetjog elemzésével e folyamat részletes bemutatása, kitérve az árképzés néhány más jogi, illetve elméleti (filozófiai) kérdésére is.

Abstract

In the field of public procurement, the starting point should be the freedom of tenderers to set prices, however, public procurement law regulations make it the obligation of the contracting authority to examine tender prices from the perspective of whether they can be considered abnormally low. If there is concern about whether the contract can be performed at the offered price and whether coverage for all costs can be ensured, then the tenderer must be given a chance in a separate procedure to prove objectively that the given price cannot be considered abnormally low against the suspicion that has arisen. He must convince the contracting authority of the feasibility of performing it with detailed calculations and various documents based on the relevant call for tenders, and the contracting authority must decide on the validity or invalidity accordingly. The objective of the study is to present this process in detail by analyzing case law, also addressing some other legal and theoretical (philosophical) issues of pricing.

A további, kiegészítő indokolás kérése

A vonatkozó törvényi szabályozás és ennek értelmezése

Ahogy arról már szó volt, az aránytalanul alacsony ár gyanújával illetett ajánlat teljesíthetőségéről való meggyőződés egy, az ajánlatkérő meggyőzésére irányuló eljárás, amely adott esetben nem szűkíthető le egy

„egy kérdés – egy válasz” folyamatra olyan értelemben, hogy csak egyszer lehet (kell) kérdezni, és arra csak egyszer lehet (kell) válaszolni. (Téves az a jogértelmezés, amely szerint az „irreálisan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat esetén akár többször is ne lenne az ajánlatkérőnek lehetősége arra, hogy indokolást kérjen az ajánlati ár vállalhatóságával, teljesíthetőségével

kapcsolatban.”)¹ Előfordulhat ugyanis az, hogy az első körben kapott ajánlattevői indokolásban rögzített válaszok nem elegendőek, továbbra is bizonytalan, aggályos a válasz elfogadhatósága, mert további adatokra, magyarázatokra, dokumentumokra, illetve ellentmondások feloldására van szükség a megalapozott ajánlatkérői döntéshozatalhoz. Ahogyan az első indokoláskérésre, úgy erre is alkalmazandó az az alapvető elvárás, hogy pontos, egyértelmű kérdéseket kell megfogalmazni. Egyébként, ha az első indokoláskérés nem elég részletes, nélkülözi a konkrét kérdéseket, akkor a további, kiegészítő indokoláskérést sincs mire építeni, hiszen nem lehet „[m]egállapítani, hogy mihez képest kétséges az indokolás elfogadhatósága, nem lenne egy alap indokoláskérés, amelyhez képest további kiegészítő indokolást lehetne kérni.”² Emellett ugyanúgy vonatkozik rá egyfajta kötöttség is. („Az ajánlatkérői kiegészítő indokolásadásra való felhívás köti az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt is, a kiegészítő indokolásadásra való felhívást az ajánlattevő nem támadta jogorvoslati kérelemmel. Ebből következően az ajánlattevőnek az ajánlatkérő által kért indokolást szükséges megadnia. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani.”)³ Vannak azonban olyan kockázatok, problémák, amelyek e további, kiegészítő indokoláskéréshez kapcsolódnak, így különösen a következőkre kell kitérni: mikor zárul, mikor zárható le az ajánlattevővel az e tárgyban folytatott kommunikáció, hol húzódnak ezen eljárási cselekmény határai? Jogosultság vagy kötelezettség az újabb kérdések megfogalmazása az ajánlatkérő részéről, mennyiben kérhető rajta ezek számon? Milyen lehetőségei vannak az ajánlattevőnek az alátámasztás körében, meddig részletezés, magyarázat, amely elfogadható, és milyen határt átlépve objektivitást megdöntő, érvénytelenséghez vezető jogellenes módosítás?

A számos kérdés megválaszolásához elsőként a Kbt. szövegét célszerű részletesebben elemezni. A *törvényi szabályozás* úgy fogalmaz, hogy „Az ajánlatkérő az in-

dokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett.”⁴ A jogszabály a „kérhet” kifejezést használja, amelyből az a következtetés is levonható lenne egyszerű nyelvtani értelmezés alapján, hogy ez pusztán egy lehetőség: „A Döntőbizottság gyakorlata egységes a tekintetben, hogy ajánlatkérő szabadon mérlegelheti, hogy elegendő információ áll-e rendelkezésére az ajánlatok érvényességéről való döntéshez vagy további adatokat kér-e; és neki kell meghatároznia, hogy meggyőződéséhez milyen adatokra és információkra van szüksége. Az ajánlatkérőnek ennek során figyelemmel kellett lennie arra, hogy sem az üzleti titkot, sem az ajánlati kötöttséget ne sértse, emellett egyértelműen és pontosan előírja, hogy mely nyilatkozatok és dokumentumok benyújtását várja el az adott ajánlattevőtől.”⁵ Vagyis az ajánlatkérő szabad döntésén is múlhat az, hogy mikor zárja le a folyamatot, azaz hogy ad-e további lehetőségeket az ajánlattevőnek szükség szerint az ajánlati ára alátámasztása érdekében, vagy egyoldalúan véget vet az eljárásnak, és bár hiányosak az adatok, ugyanakkor lenne lehetőség a tisztázásra, azonban ezt nem biztosítja. Viszont ez – ahogy látható lesz – nem így van, a jogszabályi „lehetőség” ugyanis „kötelezettség” abból kiindulva, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlatokat el kell bírálni, és ha e törvényi kötelezettség teljesítéséhez további indokoláskérésekre van szükség, akkor ezzel a lehetőséggel élni kell, tehát a további, kiegészítő indokoláskérés lényegében egy kötelezettség – de nem határok nélkül. Az egyik fő kérdés tehát az, hogy mikor, hogyan zárható le az indokoláskérési „kontradiktórius” eljárás, mikor kell, illetve lehet véget vetni a kommunikációnak, a vizsgálatot megalapozó konzultációnak. E határok kijelölése azért is fontos, mert „nem lehet helye ismételt felhívásnak, mert a Kbt. [...] csak további, a megadott árindokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja. A törvény alapelveiből következően nyílt eljárásban az ajánlatkérő és az ajánlattevők között ebben a helyzetben sem alakulhat ki tárgyalásos

¹ A Kúria Kfv.III.37.025/2014/4. számú ítélete.

² A KDB D.299/17/2025. számú határozata, [35].

³ A KDB D.597/26/2023. számú határozata, [62]. A Fővárosi Törvényszék 106.K.701.441/2024/10. számú ítélete a bírságot kiszabó rendelkezését megsemmisítette és a KDB-t e körben új eljárásra kötelezte.

⁴ A Kbt. 72. § (3) bekezdésének 1. mondata.

⁵ A KDB D.597/28/2025. számú határozata, [67], a KDB D.106/22/2026. számú határozata, [62].

situáció, mert annak törvényi biztosítékai nem adtak.”⁶ Megjegyezhető, hogy a „konzultáció” és a „tárgyalás” közötti határvonal megtartása például a keretmegállapodásos eljárás kapcsán is hangsúlyos lehet, hiszen törvényi felhatalmazás hiányában tárgyalások folytatására nincs lehetőség. („A Döntőbizottság megítélése szerint valamennyi olyan esetben, ahol a jogalkotó szándéka arra irányul, hogy lehetőséget adjon tárgyalás lefolytatására, így a keretmegállapodásos eljárás első szakaszában, [...] ott a tárgyalás lehetősége, a tárgyalásos eljárás alkalmazásának szabálya a törvényben megfogalmazásra kerül.”)⁷

Alapvető, a különböző közbeszerzési törvényeken átívelő elv a „kérhet” kifejezés értelmezésére a következő: a további, kiegészítő indokoláskérésnek „[a] rendeltetése épp annak biztosítása, hogy az ajánlatkérő teljes körű bemutatást kapjon a vállalásról és annak alapján megalapozottan meg tudja ítélni a vállalat teljesíthetőségét. A konkrét esetben a benyújtott indokolás alapján nem vonható le megalapozott következtetés sem a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőségre, sem arra, hogy a vállalat nem egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel. Emiatt a jelenlegi helyzetben [...] ténybeli és jogi alap sem áll még fenn az ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, így azt jogsértően alkalmazta az ajánlatkérő. A [...] meggyőződési kötelezettségét ajánlatkérő köteles teljesíteni, melyet követően hozható az érvényesség vagy érvénytelenség kérdésében jogszerű és megalapozott döntés. Felhívja a Döntőbizottság ajánlatkérő figyelmét arra, hogy a további tájékoztatás kérése akkor tölti be funkcióját, ha nem általános jelleggel műszaki, gazdasági, jogi indoklásra, illetve dokumentumok, adatok szolgáltatására hivatkozik, hanem nevesíti a már benyújtott indokolás azon részeit, amelyekhez azt alátámasztó dokumentum csatolását kéri, illetve amelyek megítéléséhez a konkrét projektre, annak műszaki tartalmára konkretizált tájékoztatás szükséges.”⁸ A KDB ezt még a Második Kbt. kapcsán fogalmazta meg, nem az ár, hanem az egyéb teljesíthetetlennek ítélt kötele-

zettségvállalások jogi megítélése körében, azonban a bírósági megállapítás szerint „Amennyiben az ajánlatkérő számára nem volt meggyőző és megfelelően alátámasztott az indokolás, úgy ezen tájékoztatáskérés a lehetősége, ebben az esetben a kötelezettsége is volt.”⁹ Az ár kapcsán pedig azt rögzítették, hogy „A törvényi szabályozás a további tájékoztatás kérését lehetőségként biztosítja, ugyanakkor a joggyakorlatban ennek elmaradása adott esetben megalapozatlanná is teheti ajánlatkérő döntését, ez biztosít ugyanis lehetőséget arra, hogy amennyiben szükséges, az ajánlattevő az indokolásában közöltesse okirati bizonyítékokkal, vagy további tájékoztatással is alátámassza.”¹⁰ Ennek megfelelően állapítható meg a jogsértés a hatályos jogszabályi környezetben is. Így egy esetben az nyert megfogalmazást, „hogy az ajánlatkérő a következőkben semmilyen eljárási cselekményt nem végzett a bizonytalanság, kétség feloldása és a közös ajánlattevők ajánlatának esetleges érvényessé tétele érdekében.” Pedig „A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérőnek lehetősége lett volna a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint felvilágosítást, illetve a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokolást kérni a közös ajánlattevőktől a bizonytalanság tisztázása érdekében.”¹¹ Egy másik esetben pedig úgy fogalmaztak, hogy „Az ajánlatkérőnek a benyújtott indokolás alapján további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie, mely során az árindokolásban megjelölt adatok, számítási levezetések hiányosságait fel kell tárnia, s amennyiben a benyújtott kiegészítő indokolás benyújtásra kerül, úgy döntést kell hoznia az árindokolás elfogadhatósága körében...”¹² Ennek megfelelően az ajánlatkérő nem hagyatkozhat feltételezésekre, hiszen „az ajánlatkérőnek az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során meggyőződésen alapuló megalapozott döntést kell hoznia, döntése nem alapulhat pusztán feltételezésen.”¹³ Egy esetben az ajánlatkérő maga is csak feltételezte, hogy a nyertes ajánlattevő a XIV. tétel sor alatt kalkulált a távfelügyelet biztosításának költségével, abból kiindulva, hogy a becsült érték számításakor

⁶ A Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítélete.

⁷ A KDB D.517/14/2008. számú határozata.

⁸ A KDB D.329/11/2011. számú határozata. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 14.K.34.620/2011/7. számú ítéletét.

⁹ A Fővárosi Törvényszék 14.K.34.620/2011/7. számú ítélete.

¹⁰ A KDB D.834/11/2011. számú határozata.

¹¹ A KDB D.874/9/2016. számú határozata.

¹² A KDB D.495/18/2019. számú határozata, [14].

¹³ A KDB D.111/19/2022. számú határozata, [59].

ő maga is így járt el. A KDB megállapította a jogsértést a további, kiegészítő indokoláskérés elmaradása okán. Úgy fogalmaztak, hogy „Az ajánlatkérő nem határozta meg az e feladat kapcsán felmerülő munka mennyiségét, ahogy azt sem, hogy annak költségével az ajánlattevőknek miként is kell számolniuk. Az ajánlattevőket az árképzés vonatkozásában normatív előírások nem köztették. Az ajánlati ár meghatározása tehát az adott ajánlattevő saját költségszámításán alapulhatott, így kizárólag ő határozhatott arról, hogy a távfelügyelet biztosításának költségvonzatát a közvetlen vagy a közvetett költségek közé sorolja-e.”¹⁴ Ugyancsak kifogásolható, ha nem derül ki az, hogy számoltak-e a vámok, illetve vámkezelés költségével.¹⁵ Nemcsak a költségek részletezésének elmaradása, hanem a kijelentést alátámasztó dokumentum csatolására való felhívás elmaradása is jogsértő lehet. Egy készülék beszerzési árára vonatkozó indokolásában az ajánlattevő annyit rögzített, hogy az ár a megajánlott készülék „rendkívül kedvező bevezető árán” alapul, és hogy a gyártó szeretne az ajánlatkérő eszközparkjának része lenni. A KDB megállapította, hogy jogsértő módon maradt el a további, kiegészítő indokoláskérés, ugyanis „Ezen indok önmagában nyilvánvalóan nem alapozza meg önmagában az indokolás elfogadhatóságát, hisz az nem az ajánlati árat indokolja, hanem kizárólag az ajánlattevő ajánlati szándékát mutatja. Az árindokolásnak ebben a körben éppen azt kellene alátámasztani, hogy az ajánlattevő hivatkozott szándéka érdekében tett aránytalanul alacsony áron a szerződés valóban teljesíthető. Önmagában viszont az árindokolásban tett nyertes ajánlattevői indokolás nyomán – anélkül, hogy ezen nyilatkozatnak bármiféle bizonyítéka csatolásra került volna – az ajánlatkérő jogsértő módon hozta meg a döntését, hisz önmagában ezen nyilatkozatból megfelelő döntést hozni nem lehetett. A hivatkozott Kúriai döntés nyomán az árindokolás megfelelése körében sokféle bizonyíték

elfogadható lett volna, melyek közül értelemszerűen a gyártói nyilatkozat hangsúlyos, ámde nem feltétlenül kizárólagos.”¹⁶ Vagyis „Az indokoláskérési eljárás akkor fejeződik be, ha az ajánlatkérő a bírálat során az érvényességről vagy érvénytelenségről megfelelő döntést tud hozni.”¹⁷ Ennek megfelelően kell megítélni a következő helyzetet: „Az indokolásban, kiegészítő indokolásban foglalt adatok összessége, annak elfogadhatósága nem volt kétséges, ezért további kiegészítő indokolás kérését nem tette szükségessé.”¹⁸ Ennek elvi alapját az képezheti, hogy „A Kúria a Kfv.IV.37.033/2023/5. (KJD2023. 7.) számú ítéletében elvi élel kimondta, hogy az ajánlatkérő számára lehetőség, de nem feltétlen kötelezettség a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indoklás kérése.”¹⁹ Vagyis az „ajánlatkérőnek addig kell biztosítania az ajánlattevő számára a további kiegészítő indokolások benyújtásának a lehetőségét, amíg az indokolásokban szereplő tények, adatok alapján az ajánlati ár megalapozottságáról dönteni tud, amely azt jelenti, hogy meg tudja az indokolások alapján megalapozottan ítélni, hogy azon ajánlat érvényes vagy érvénytelen. Nem azt jelenti, hogy addig kell indokolást kérnie az ajánlatkérőnek az ajánlattevőtől, amíg az ajánlata, indokolása elfogadható nem lesz.”²⁰ Ebben a körben ugyanis figyelembe kell venni azt, hogy mi a további, kiegészítő indokoláskérés célja: „a kiegészítő indokolás arra szolgál, hogy a már benyújtott indokolásban szereplő adatokat az ajánlattevő még alaposabban kifejtse, alábontsa a költségeket, további adatokkal kiegészítse az indokolásait annak érdekében, hogy az ajánlatkérő megalapozott döntést tudjon hozni az ajánlat elfogadhatósága kapcsán. Az egymásnak ellentmondó indokok, adatok tisztázására nem szolgál a kiegészítő indokolás. Amennyiben az indokolásokban eltérő, ellentmondásos tények, adatok szerepelnek, azok tisztázására nincs lehetőség, azon esetben az ajánlat érvénytelen.”²¹ Különösen igaz lehet ez akkor, ha az ajánlattevő az elírásokat,

¹⁴ A KDB D.111/19/2022. számú határozata, [58].

¹⁵ Ld. a KDB D.91/13/2019. számú határozatának [47] pontját.

¹⁶ A KDB D.91/13/2019. számú határozata, [45].

¹⁷ A KDB D.169/13/2025. számú határozata, [69].

¹⁸ A KDB D.52/15/2023. számú határozata, [49].

¹⁹ A KDB D.82/19/2025. számú határozata, [69]. Ld. a Kúria Kfv.IV.37.033/2023/5. számú ítéletének [51] pontját.

²⁰ A KDB D.296/27/2020. számú határozata, [90]–[91]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.707.389/2020/17. számú ítéletét.

²¹ A KDB D.296/27/2020. számú határozata, [90]–[91]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.707.389/2020/17. számú ítéletét.

tévesztéseket nem javítja később sem.²² Egy másik esetben viszont másképpen foglaltak állást az *ellentmondásokból* levonandó következtetés kapcsán: „A Döntőbizottság megállapította, hogy az árindokolás és a kiegészítő árindokolások ellentmondásossága miatt az ajánlatkérőnek a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján további kiegészítő indokolás kérésére lett volna lehetősége. A Kbt. 72. § (3) bekezdése nem tartalmaz arra vonatkozóan korlátozást, hogy hány alkalommal lehet további kiegészítő indokolást kérni. Tekintettel arra, hogy az árindokolás és a kiegészítő árindokolások között ellentmondások voltak, azok alapján az ajánlatkérő nem győződhetett meg arról, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő [...] jogsértően nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát...”²³ Ugyanakkor ugyancsak érvénytelenséghez vezet az *adathiány*, amely akkor állhat elő, ha az ajánlatkérő kér további, kiegészítő indokolást, megadja, hogy milyen további elemek részletezését várja el, azonban az ajánlattevő ezt nem teljesíti. Egy esetben az ajánlatkérő kérte a kiegészítő indokoláskérés keretében annak bemutatását számszaki alátámasztással, hogy milyen cégköltséggel számolt az ajánlattevő, példalózó jelleggel pedig felsorolta az alábbiakat: a telephely rezszi- és energia költsége, munkaegészségügyi szolgáltatás, munkavédelmi költség, ügyvitel, munkahelyi irányítás, munkaszervezés és adminisztráció költsége, nyomtatvány, írószer, telefonköltség, bankköltség, biztosítások, adók. Az ajánlattevő a kiegészítő indokolása egy pontjára hivatkozott a válaszában, de az nem tartalmazta számszerűen a cégköltséget és azt sem, hogy a cégköltség számszerűen milyen költségelemből tevődik össze, az ajánlattevő válasza csak számítási módszert tartalmazott. A KDB megállapította, hogy az ajánlattevő nem teljesítette azon kötelezettségét, hogy az ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson, pedig az ajánlatkérő kérte ezen adatok bemutatását is, mert szüksége volt azokra a döntéshozatalhoz. A KDB szerint ezen „adathiány” folytán az ajánlatot érvénytelenné kellett volna nyilvánítani, az indokolásban mega-

dott adatok egyedi elemzése nélkül, az árindokolásba foglalt tények, adatok és kalkulációk minősítését megelőzően.²⁴ Az sem elegendő egyébként, ha az ajánlattevő a további, kiegészítő indokolásában csak a korábban benyújtott indokolására hivatkozik akkor, ha az ajánlatkérő az újabb felhívását már a korábbi adatok ismeretében bocsátja ki, és azon felüli adatok, számítások, kimutatások és tények megadását kéri az ajánlattevőtől. „Azzal, hogy az ajánlattevő visszautalt a korábban már benyújtott kiegészítő indokolására, így nem adta meg a választ, a további adatokat, számításokat, kimutatásokat az ajánlatkérő által feltett kérdésre, így nem tett eleget az ajánlatkérő kiegészítő indokolásadásra való felhívásában foglaltaknak. Ezen esetben, ha az ajánlattevő nem adja meg az ajánlatkérő által kifejezetten kért adatokat a kiegészítő indokolásában, akkor további kiegészítő indokoláskérésnek nincs helye, az ajánlattevő ajánlatát további vizsgálat nélkül érvénytelenné kell nyilvánítani.”²⁵ Vannak olyan esetek a fentiekből adódóan, amikor azt kell vizsgálni, hogy miképpen kell megítélni azt az esetet, ha az ajánlatkérő kifejezett felhívására az ajánlattevő nem közöl költségelemeket. Egy esetben az ajánlatkérő indokoláskérési felhívása magában foglalta a takarítási szolgáltatások egyes költségeleit, azonban ezekre nem kapott választ. A KDB vizsgálta azt, hogy „e körben kiegészítő indokolásadásra való felhívással feloldható lett volna-e a hiányosság”,²⁶ miután az érvénytelenné nyilvánítást az ajánlatkérő arra alapította, egyes kifejezetten nevesített költségek (bérpótlékok, irányítási költségek) bemutatása nem teljesült. A KDB szerint jogszerű volt az érvénytelenné nyilvánítás, Úgy fogalmaztak, hogy „kiegészítő indokolásadásra, illetve arra való ajánlatkérői felhívásra jelen esetben nem volt lehetőség, mert az a már beadott indokolásban szereplőkhöz kapcsolódó kiegészítő információk megadására irányul. Tárgybani esetben pedig az ajánlatkérő a hiányzó tételek tekintetében valójában csak az eredeti indokolásadásra való felhívás ismételt kiadásával tudta volna teljessé tenni a kérelmező indokolását, azonban erre nincs lehetőség a Kbt. szabályai szerint. A Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében rámutatott, amennyiben az ajánlatkérő indokoláskérése

²² Ld. a KDB D.800/16/2025. számú határozatának [64] pontját.

²³ A KDB D.811/12/2025. számú határozata, [81]–[83].

²⁴ Ld. a KDB D.13/19/2025. számú határozatának [71]–[79] pontjait.

²⁵ A KDB D.15/25/2024. számú határozata, [158].

²⁶ A KDB D.54/20/2026. számú határozata, [49].

egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el, és az ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, az ajánlatkérőnek nem kell további indokoláskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat. A további indokoláskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor.”²⁷ Fontos ugyanakkor, hogy az ajánlatkérő milyen kérdést hogyan tett fel, mit hogyan vár el, hiszen ezek jelölik ki az ajánlattevői mozgásteret és utóbb az érvénytelenné nyilvánítás jogszerűségének határait, illetve a további, kiegészítő indokoláskérés szükségességének irányait. Egy esetben a következőképpen fogalmazott a KDB: „A Döntőbizottság áttekintette az ajánlatkérő indokoláskéréseit és azokban nem lelt fel arra vonatkozó kérést/kérdést, hogy az ajánlati árat ne csak egy órára vetített költségek ismertetésével mutassa be az ajánlattevő, hanem másképp, ezért a Döntőbizottság szerint az, hogy az ajánlattevő esetleg nem kifejezetten az ajánlatkérő elvárása szerint készítette el az indokolásait, még nem szolgálhat a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség alapjául. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő e körben adott indokai érvénytelenséget nem, legfeljebb további kiegészítő indokoláskérést alapozhatnak meg.”²⁸

Az indokoláskérési folyamat lezárása

A fentiekre tekintettel tehát valahol határt kell szabni az ajánlattevői korrekció, kiegészítés és részletezés lehetőségének. A *konzultáció lezárására* – vagyis a további, kiegészítő indokoláskérés mellőzésére – vonatkozó döntés is kulcsfontosságú a jogszerű bírálat szempontjából, hiszen az ajánlatkérő két alapvető hibát véthet ebben a körben: további, kiegészítő indokolást nem kér, pedig az indokolás nem oszlatott el minden kételyt, nem oldott fel minden ellentmondást, és erre lenne lehetőség újabb indokoláskéréssel. Ha ezt megtagadja az ajánlatkérő, és a rendelkezésre álló adatok alapján nyilvánítja akár érvényessé, akár érvénytelenné az ajánlatot, akkor jogsértést követ el. Ugyanis „Ha a kapott árindokolás az ajánlati ár megalapozottságáról hozandó döntéshez

nem elégséges, a kiegészítő árindokolás-kérés egyben kötelezettsége is az ajánlatkérőnek.”²⁹ Vagyis „Amenyiben az indokok nem objektívek, nem fogadhatók el és nem egyeztetethetők össze a gazdasági ésszerűséggel, az ajánlatkérő további tájékoztatást kérhet. Ajánlatkérő tájékoztatáskérési kötelezettsége fennáll akkor is, ha bizonyos költségelemek tényleges tartalmát megállapítani nem tudja, erre feltételezéseket nem alapíthat.”³⁰ Mindebből az is következik, hogy „az ajánlattevőnek már az ajánlattételkor rendelkeznie kell az ajánlati árat megalapozó adatokkal, és az árindokolás-kérésben foglaltak teljesítése az ajánlattevő kötelezettsége. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a le nem zárt indokoláskérési eljárásban az ajánlatkérő által kért kiegészítő árindokolást az ajánlatkérő nem köteles elbírálni.” [...] A döntőbizottsági, illetve bírósági gyakorlat alapján az ajánlattevő az árindokolás és a kiegészítő árindokolás során olyan adatokat tár az ajánlatkérő elé, amelyekkel már az ajánlattételkor is rendelkezett, az indokoláskérési eljárásban az ajánlattevő kötelezettsége az ajánlatkérőt meggyőzni az ajánlata teljesíthetőségéről.”³¹ Egy példa arra, hogy az ajánlatkérő túl korán zárta le a folyamatot, és nem tisztázott bizonytalan elemeket: „az ajánlattevő indokolásában megjelölte az általa kalkulált alapbér összegét, azonban az nem látható, hogy a megjelölt adatok felhasználásával milyen számítási módszerrel került az kiszámításra, mert számítási levezetést nem tartalmaz az indokolás. Az ajánlattevő megjelölt ugyan egy számítási módszert, viszont az alapján nem az indokolásban megjelölt alapbér összeg jön ki eredményül. Így a Döntőbizottság álláspontja szerint ezen meghatározó költségelem kapcsán nem lehet megállapítani az indokolásban rendelkezésre álló adatokból, hogy az megalapozott-e. A szabadság, betegszabadság kapcsán megjelölt árösszeg tekintetében sem egyértelmű az indokolás, hogy a Munka törvénykönyvében előírtakat ennek körében milyen mértékben vette figyelembe az ajánlattevő, mi alapján kalkulálta az általa megjelölt összeget. Ugyanígy a szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás és rehabilitációs hozzájárulás tekintetében is megjelölésre került egy összeg az indokolásban, azonban hogy az milyen számítással, mit alapul véve,

²⁷ A KDB D.54/20/2026. számú határozata, [49].

²⁸ A KDB D.125/15/2026. számú határozata, [30].

²⁹ A Fővárosi Törvényszék 103.K.707.389/2020/17. számú ítélete, [27].

³⁰ A KDB D.355/10/2011. számú határozata. Ld. még a D.367/21/2011. számú határozatot.

³¹ A KDB D.38/23/2026. számú határozata, [143]–[144].

jogszabályoknak megfelelően került-e kiszámításra, nem állapítható meg az indokolásból. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő ezért e körben megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdésében foglalt bírálati kötelezettségét akkor, mikor nem kért további indokolást e körben.”³² Fontos, hogy nemcsak az összecszerúséget, hanem más kötelezettségvállalások teljesíthetőségét is vizsgálni kell,³³ hiszen csak így lehet megalapozottan állást foglalni az elfogadhatóság kérdésében. Egy esetben azt rögzítette a KDB, hogy az ajánlattevő a szerződés tárgyát képező számítógépek „helyszínre szállítása, telepítése, beállítása, üzembe helyezése és az eszközök használata betanítása körében számítógépenként hozzávetőleg 4 perces időtartammal számol. Ezen egy eszközre jutó időtartamban még benne van a szállítás ideje is, amely nem ismert, tekintettel arra, hogy nem áll rendelkezésre azzal kapcsolatos információ, hogy a számítógépeket honnan tervezte szállítani a nyertes ajánlattevő az ajánlatkérő székhelyére. A Döntőbizottság szerint a nyertes indokolása alapján nem lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy a számítógépenként vett 4 perces időtartam teljesíthető kötelezettségvállalás-e vagy sem, és ez nem is képezi feladatát.”³⁴ Ebből azt a következtetést vonták le, hogy „Az ajánlatkérő jogszerűtlenül mulasztotta el a kiegészítő indokoláskérését a nyertes ajánlattevőtől azzal összefüggésben, hogy az informatikai eszközök helyszínre szállítását, telepítését, beállítását, üzembe helyezését és az eszközök használata betanítását mely módon kívánja megvalósítani.”³⁵ Ezen túlmenően a „jelentős eltérések” (ellentmondások) sem maradhatnak feltáratlanul. Ahogy egy esetben megállapították, „Az ajánlatkérőnek a számításban keletkezett érték különbség tisztázása érdekében, kiegészítő áringdolást kellett volna kérnie a nyertes ajánlattevőtől.”³⁶ Ha viszont nincs ellentmondás, akkor jogszerű a folyamat lezárása. Egy további példa is említhető

ennek megfelelően: „A Döntőbizottság összevetette az egymással időalapon összefüggő táblákat, melyek közül a saját költségéta 'óra' és 'nap' alapú, míg a költségterv 'munkával végzett napok száma' elszámolást tartalmazott. A Döntőbizottság megállapítja, hogy a munkával végzett napok száma mennyiségi meghatározás, különböző óra lebontású munkanapot foglalhat magában, nem minden munkával töltött nap jelent azonos munkaórát. A Döntőbizottság a saját költség kérdésében ajánlatkérő álláspontját osztja, oly módon, hogy az eltérő adatok tekintetében a kettő tábla összevetéséből való kiindulás hibás, mivel az eltérő munkával töltött napok eltérő munkaórát foglalhatnak magukba. A Döntőbizottság rögzíti, hogy így nem ellentmondó a nyertes ajánlattevő áringdolása e tekintetben, így nem indokolt kiegészítő áringdolás kérése, illetve érvénytelené nyilvánítást sem eredményezhet.”³⁷

Ha viszont már rendelkezésre állnak teljes körűen a szükséges adatok, viszont azok nem támasztják alá a vállalat, és ennél fogva megalapozottan lehet dönteni az érvénytelenség körében, akkor nem lehet jogszerűtlen módosítások, kiegészítések végrehajtásának kérésével az ajánlat érvényességét kizárni újabb indokoláskérésrel. Hasonló a probléma lényege a kétszeres hiánypótlás kérdéséhez és tilalmához, azonban nem azonosítható vele teljes körűen, visszautalva arra, hogy „A hiánypótlási eljárás során az ajánlatkérő mechanikusan ellenőrzi, hogy az ajánlattevő eleget tett-e a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, és a benyújtott dokumentum megfelel-e a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és az ajánlatkérő rendelkezéseinek. Az áringdolás során a beérkezett válasz(oka)t az ajánlatkérőnek értelmezni is kell.”³⁸ Tehát vannak esetek, amikor már nem alkalmazható eszköz a további, kiegészítő indokolás. Egy őrszvédelmi szolgáltatások (élőőrös őrzés) tárgyú közbeszerzési eljárásban – az ajánlatkérő által sem vitatott módon – „a

³² A KDB D.495/18/2019. számú határozata, [14].

³³ „Az [ajánlattevő] helytállóan hívta fel a Kbt. 72. § (7) bekezdését is, mivel az aránytalanul alacsony ár körében nem csak összecszerúség, hanem kötelezettségvállalás teljesítése is vizsgálendő, melybe beletartozhat az ajánlattevő által a szállítás és összeszerelés teljesítésére kalkulált időráfordítás teljesíthetősége. A KDB téves jogértelmezése azzal a következménnyel járna, hogy azáltal, hogy az ajánlati felhívás egyösszegű ajánlati ár megadását kérte, az aránytalanul alacsony árra vonatkozó áringdolásban nem lennének vizsgálhatóak az egyes költségelemek, mely által ez a jogintézmény kiüresedne, és lehetetlenné válna az ajánlati ár teljesíthetőségének és objektivitásának megítélése.” A Fővárosi Törvényszék a 103.K.702.664/2024/13. számú ítélete, [27]–[28].

³⁴ A KDB D.45/9/2026. számú határozata, [30].

³⁵ A KDB D.45/9/2026. számú határozata, [31].

³⁶ A KDB D.671/20/2025. számú határozata, [20].

³⁷ A KDB D.671/20/2025. számú határozata, [20].

³⁸ A KDB D.348/18/2024. számú határozata, [95]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 106.K.703.061/2024/22. számú ítéletét.

nyertes ajánlattevő indokolásában nem a teljes óraszámot vette alapul, csak arra hivatkozott, hogy ebből még nem következik az, hogy az ajánlati árát is erre alapozva nem megfelelően adta meg. [...] Tehát a nyertes ajánlati ára nem a teljes előírt mennyiséget foglalja magában. E körben nincs helye további indokoláskérésnek sem, mivel ezen óramennyiségre alapította a nyertes az ajánlati árát, melyet nem lehet indokolással korrigálni, mivel az a megajánlott ajánlati árra is kihatással lenne.”³⁹ A KDB ebben a körben úgy foglalt állást, hogy „a nyertes ajánlattevő ajánlati árát nem az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentációban előírt feltételeknek megfelelően, nem az abban előírt teljes mennyiségre adta meg, így ajánlata érvénytelen.”⁴⁰ Az érvénytelenség jogalapjaként a KDB azonban nem azt jelölte meg, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony árat tartalmaz, hanem azt, hogy az ajánlat egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek, de azt is jogsértésként állapították meg az ajánlatkérő terhére, hogy más elemekben elfogadta az indokolást további, kiegészítő árindokolás kérése hiányában.⁴¹ Egy másik, árubeszerzés tárgyú eljárásban az ajánlattevőtől a humánerőforrás költségeinek megbontását kérte az ajánlatkérő („a saját alkalmazásban állók és alvállalkozók szerint fő, nap, napidíj, szumma nettó díj bontásban”),⁴² ezt a részletezést az ajánlatkérő azonban nem kapta meg. A jogorvoslati kérelmet benyújtó ajánlattevő az indokolásában vitatta a munkavállalókra vonatkozó lebontás kérését, ilyen jellegű kimutatást egyáltalán nem csatolt. A KDB megvizsgálta az indokolást, és megállapította, hogy bár abban megbontásra kerültek az egyes tevékenységek óráköltségei, ez azonban az egyes munkatársak óráfordítása és költségei bemutatását nem helyettesítheti. Ezen túlmenően vizsgálták az újabb indokoláskérés kereteit: „Bár a Kbt. 72. § (3) bekezdése lehetővé teszi az ajánlatkérő számára, hogy az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő

indokolást kérjen az ajánlattevőtől, jelen esetre a Döntőbizottság szerint irányadónak kell tekinteni a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében kifejtetteket, amely szerint: ‘Ha az egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem ad megfelelő tartalmú választ, nem lehet helye ismételt felhívásnak, mert a [rég]i Kbt. 69. § (3) bekezdése csak további, a megadott árindokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja.’ Jelen esetben tehát az ajánlatkérő által alkalmazott [...] érvénytelenség megalapozottan került alkalmazásra, tekintettel arra, hogy az indokolás nem támasztotta alá megfelelően az ajánlati árát, és további kiegészítő indokoláskérésnek már nem volt helye.”⁴³

A folyamat *elhúzódó jellege* körében figyelembe kell venni azt is, hogy minden ajánlattevő árképzése egyedi, más megközelítést, gondolatmenetet alkalmazhat, mint az ajánlatkérő, tehát lehet, hogy egy párbeszéd, több állomásból álló kommunikációs folyamat útján jutnak el ugyanahhoz az eredményhez, vagyis az ajánlatkérő meggyőzéséhez. Ez az út tehát hosszabb és több lépésből állhat adott esetben, mint egy egyszerű „egy hiánypótlási felhívás – egy hiánypótlás” megközelítésére épülő eljárás, tekintettel arra, hogy „Az ajánlatkérőnek van lehetősége akár több alkalommal is további kiegészítő indokolást kérni még az ajánlattevőtől, ha úgy látja, hogy az indokolásban szereplő adatok elfogadhatósága kétséges, de az ajánlattevőnek is törekednie kell, sőt kötelessége, érdeke is a részletes, mindenre kiterjedő indokolás benyújtása.”⁴⁴ Vagyis „A hiánypótlás szabályaitól eltérően a Kbt. 72. §-a nem korlátozza a jogintézmény alkalmazásának a gyakoriságát, ezért arra hivatkozni sem lehet jogszerűen.”⁴⁵

Ugyanakkor elképzelhető, hogy nem kell újra indokolást kérni, hanem a rendelkezésre álló adatok alapján meg lehet ítélni a kérdést,⁴⁶ vagy le kell vonni a hiány miatt az érvénytelenség jogkövetkezményét. Vagyis lehet, hogy azért nem kell már további, kiegészítő indokolást kérni, mert *az indokolás már megfelelő.* „Az indokolás

³⁹ A KDB D.495/18/2019. számú határozata, [13].

⁴⁰ A KDB D.495/18/2019. számú határozata, [13].

⁴¹ A KDB D.495/18/2019. számú határozata, [13]-[14].

⁴² A KDB D.465/19/2025. számú határozata, [75].

⁴³ A KDB D.465/19/2025. számú határozata, [75].

⁴⁴ A KDB D.470/15/2021. számú határozata, [24].

⁴⁵ A Fővárosi Törvényszék 103.K.701.761/2021/24. számú ítélete, [30].

⁴⁶ „Az ajánlatkérőt [a Második] Kbt. 86. § (3) bekezdése alapján sem terhelte további tájékoztatás kérési kötelezettség, mivel nem tartotta elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek a kérelmező indokolását.” A KDB D.720/16/2010. számú határozata.

akkor megfelelő, ha abból az ajánlatkérő meg tudja állapítani a részletezett költségelemek alapján, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi jogszabályban és egyéb módon vállalt olyan kötelezettséget, amelynek figyelembevételével az [ajánlattevő] az ajánlati ára kialakításakor kalkulált. Az indokolásból ki kell tűnnie, hogy az egyes költségelemeket terhelő, kötelezően figyelembe veendő kiadásokat az ajánlattevő belekalkulálta az ajánlati árába.”⁴⁷ A másik eset az, hogy az *ajánlattevő hibát vétett* az indokolás kapcsán: nem nyújtott be valamilyen dokumentumot, kifejezetten megjelölt ajánlatkérői kérdésre nem adott választ, tehát figyelembe kell venni azt a korlátot, amely szerint nem lehet parttalaná tenni a folyamatot, és addig kérdezni, amíg valamennyi hiányt, hibát, ellentmondást nem orvosol az ajánlattevő. Ugyanis a „kialakultnak tekinthető joggyakorlat értelmében az ajánlatkérő vizsgálata nem lehet parttalan, és nem irányulhat arra, hogy a megfelelő, objektív alapú indokoláshoz vezető ajánlattevői közreműködés hiányában is mindenképpen az ajánlat teljesíthetőségére helyeződjön ki (103.K.707.389/2020/17.).”⁴⁸ Ebből adódóan meg kell határozni a további, kiegészítő indokoláskérés és az arra adható ajánlattevői válasz (kiegészítő indokolás) határait.

A további, kiegészítő indokoláskérés tartalma és az ahhoz való kötöttség

Vizsgálni kell az ajánlatkérői felhívás, vagyis a további, kiegészítő indokoláskérés tartalmát, az ahhoz való kötöttség kérdését is. Egyrészt ebben a körben is hangsúlyos az ajánlatkérő azon feladata, hogy *konkrét kérdéseket, kéréseket* fogalmazzon meg. Egy esetben a következőképpen fogalmaztak: „a további tájékoztatás kérése akkor tölti be funkcióját, ha nem általános jelleggel műszaki, gazdasági, jogi indoklásra, illetve dokumentumok, adatok szolgáltatására hivatkozik, hanem nevesíti a már benyújtott indokolás azon részeit, amelyekhez azt alátámasztó dokumentum csatolását kéri, illetve amelyek megítéléséhez a konkrét projektre, an-

nak műszaki tartalmára konkretizált tájékoztatás szükséges.”⁴⁹ Az ajánlatkérő emellett nem terjeszkedhet túl a közbeszerzési eljárás feltételein. Ha ezeket megtartja, akkor jogsértés sem állapítható meg. („Az ajánlatkérő kiegészítő indokoláskérése az indokoláskérésben előírt, és a közbeszerzési eljárás feltételein alapuló adatok, információk rendelkezésre bocsátására irányult, a kiegészítő indokoláskérés az indokolásban nem teljesített, az ajánlattevő által összevontan közölt adatok bekérésére vonatkozott a kiegészítő indokoláskérésben megnevezett költségelemek esetében. Az ajánlatkérő ezáltal nem követett el jogsértést a kiegészítő indokoláskéréssel.”)⁵⁰ A közbeszerzési eljárás feltételeinek keretein belül lehetőség van egyedi költségelemekre nézve forgalmazói adatok kérésére is, nem állapítható meg a jogsértés, különösképpen akkor nem, ha az ajánlatkérő nem korlátozza, hogy az ajánlattevő milyen módon köteles igazolni a kért adatokat, információkat („az ajánlatkérő a kiegészítő indokoláskérésben helytállóan utalt az adott költség igazolásának tartalmára, az igazolás módját azonban nem követelte meg.”)⁵¹

Másrészt az ajánlattevőnek a feltett kérdésekre valamilyen módon *választ kell adni*, ugyanis „Ha ajánlattevő valamely adatot vagy információt nem ad meg az indokoláskérésre vagy kiegészítő indokoláskérésre az eljárásnak ebben a szakaszában előterjesztett válaszában, a későbbiek folyamán ezen információkra, mint ajánlata elfogadhatóságát alátámasztó körülményekre már alappal nem hivatkozhat, és azokat utólag sem pótolhatja a jogviták során. Az ajánlatkérői döntés megalapozottságát, jogszerűségét a kiadott felhívásokra benyújtott indokolások, tájékoztatások alapján kell megítélni.”⁵² Alapvető követelmény tehát, hogy „Ami az árindokolás kérésben szerepelt, (legalább) arra vonatkozóan kell benyújtani az indokolást, e körben az ajánlat érvénytelenségét csak az eredményezi, ha a kifejezetten kért, az ajánlatkérő által megjelölt adatot, árelemet nem tartalmazza az indokolás. Amennyiben ilyen hiány nincs, de az indokolásban bemutatottak kapcsán kétség merült fel, akkor további kiegészítő indokoláskérés által kell

⁴⁷ A KDB D.245/13/2022. számú határozata.

⁴⁸ A Fővárosi Törvényszék 106.K.703.443/2024/19. számú ítélete, [57].

⁴⁹ A KDB D.329/11/2011. számú határozata. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 14.K.34.620/2011/7. számú ítéletét.

⁵⁰ A KDB D.140/17/2023. számú határozata, [150].

⁵¹ A KDB D.140/17/2023. számú határozata, [153].

⁵² A KDB D.1002/16/2016. számú határozata.

meggyőződni az indokolásban foglaltakról és az ajánlati ár megalapozottságáról.”⁵³ („Az ajánlatkérői kiegészítő indokolásadásra való felhívás köti az ajánlatkérőt és az [ajánlattevőt] is...”)⁵⁴ Ennek megfelelően „hiányzó tételek pótlására nincs lehetőség a Kbt. szabályai szerint kiegészítő indokolás keretében. A kiegészítő indokolás a megadott adatok tekintetében szolgálhat további, kiegészítő információval, hiányzó tételek pótlására nincs lehetőség.”⁵⁵ Így ezen elv mentén ítélték meg a korábban említett esetben azon formaruha költségeinek hiányát, amellyel az ajánlattevő azért nem számolt, mert azzal rendelkezett, viszont számolnia kellett volna az arculatváltozás lehetőségével és költségeivel is. Így „A formaruha kapcsán felmerülő költségek hiánya tekintetében kiegészítő indokolásra nincs lehetőség.”⁵⁶ Másik példa: „ha az ajánlattevő valamely költséggel az áringdolásában nem kalkulál, akkor azt a későbbiekben (kiegészítő áringdolásaiban) nem számíthatja be más tételekhez. A társasági adóval kapcsolatban a Döntőbizottság megállapította, hogy az első indokolásban nem kerültek feltüntetésre ezen költségelemek, míg a kiegészítő indokolásban már kalkulált velük az [ajánlattevő].”⁵⁷ Vagyis az ilyen adatok „kapcsán további kiegészítő indokolás/felvilágosítás kérésnek nincs helye, mert az ajánlatkérő e körben már kért az [ajánlattevőtől] indokolást, felvilágosítást.”⁵⁸

A korábbi indokolások kiegészítése, módosítása, korrekciója

Ahogy arról szó volt, „A Kbt. 72. § (3) bekezdése és a döntőbizottsági, illetve bírósági gyakorlat alapján az ajánlattevő az áringdolás és a kiegészítő áringdolás során olyan adatokat tár az ajánlatkérő elé, amelyekkel már az ajánlattételkor is rendelkezett, az indokoláskérsi eljárásban az ajánlattevő kötelezettsége az ajánlatkérő

rőt meggyőzni az ajánlata teljesíthetőségéről.”⁵⁹ Ebből az a kérdés is adódik, hogy *mennyiben lehet új elemekkel kiegészíteni* a korábbi indokolást? Kiinduló elv lehet, hogy „a kiegészítő áringdolás [...] nem jelentheti azt a lehetőséget az ajánlattevő számára, hogy az áringdolásban bemutatott adatokat módosíthassa, megváltoztathassa [...] és ezzel támassza alá korábban bemutatott árképzését. A kiegészítés abban az esetben fogadható el újabb áringdolás körében, ha az csak a korábbi árképzés magyarázatára szolgál.”⁶⁰ Alapvető lehetőség tehát, hogy az ajánlattevő új információkat is közöljön az ajánlati ára teljesíthetőségének bizonyítására. Egy esetben a KDB jogellenesnek ítélte az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánító döntését. Úgy fogalmaztak ugyanis, hogy „A Kbt. nem tiltja, és az ajánlatkérő sem tiltotta meg, hogy a kiegészítő indokolásban az ajánlattevő részletes, tételes adatokat, akár új információkat közöljön az ajánlatának bizonyítására. Az ajánlatkérő nem mutatott be olyan bizonyítékot, amely azt támasztaná alá, hogy az ajánlattevő kiegészítő indokolása az ajánlattétel után keletkezett, utólagos, nem teljesíthető adatokra épülne, az ajánlat teljesíthetetlen lenne, és az ajánlattevő az ajánlati kööttséget megsértette volna.”⁶¹ Nem bizonyult tehát elegendőnek az ajánlatkérő részéről a „formális eljárásjogi érvelés”, hiszen a döntésnek az ajánlat tényleges vizsgálatán kellett volna alapulnia, be kellett volna mutatnia olyan számításokat vagy piaci adatokat, amelyek alapján a megajánlott egységár nyilvánvalóan teljesíthetetlen lenne, emellett az ajánlatkérő „Nem cáfolta érdemben az ajánlattevő azon bizonyítékát sem, hogy jelenleg is végez az ajánlattevő hasonló munkát alacsonyabb egységáron, amely bizonyítékra vonatkozóan az ajánlatkérő a bírálatot elmulasztotta.”⁶² Az ajánlatkérő feladatát akként összegezték, hogy „az ajánlat egésze, ezen belül a kiegészítő áringdolás

⁵³ A KDB D.314/20/2025. számú határozata, [84].

⁵⁴ A KDB D.597/26/2023. számú határozata, [62]. A Fővárosi Törvényszék 106.K.701.441/2024/10. számú ítélete a bírságot kiszabó rendelkezését megsemmisítette és a KDB-t e körben új eljárásra kötelezte.

⁵⁵ A KDB D.470/15/2021. számú határozata, [36].

⁵⁶ A KDB D.470/15/2021. számú határozata, [36].

⁵⁷ A KDB D.54/32/2024. számú határozata, [145].

⁵⁸ A KDB D.4/15/2021. számú határozata, [52].

⁵⁹ A KDB D.38/23/2026. számú határozata, [144].

⁶⁰ A KDB D.121/24/2026. számú határozata, [138].

⁶¹ A KDB D.38/23/2026. számú határozata, [145]–[146].

⁶² A KDB D.38/23/2026. számú határozata, [147]–[149].

teljeskörű figyelembevételével is, érdemi mérlegeléssel kell ismételten elbírálnia az ajánlattevő ajánlatát.”⁶³ Egy új, korábban be nem mutatott szállítóeszközzel történő kiegészítés azonban egy másik esetben már jogszerűen vezetett érvénytelenséghez.⁶⁴

Az ajánlati ár érintetlenül hagyása mellett azonban a *tévesen kalkulált költségelemek utóbb nem módosíthatók*, így például akkor, ha heti egyszeri szállítási alkalom helyett hárommal kell volna számolnia az ajánlattevőnek.⁶⁵ Vagyis a kiegészítő, további árindokolásban a megadott adatokból kell kiindulni. „Amennyiben csupán magyarázza, kiegészíti a már megadott árindokolást, az önmagában nem vezet az ajánlat érvénytelenségének megállapításához, viszont egyes költségtételek mértékének, valamint az összköltséghez és az ajánlati árhoz viszonyított arányának módosítása nem tekinthető objektív alapú indokolásnak.”⁶⁶ Az indokolás meg nem felelése tehát nemcsak akkor állapítható meg, ha a számszaki levezetésből az következik, hogy az ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha a kiegészítő árindokolásban sor kerül az adatok módosítására, egyes költségelemek átírására, újabb elemekkel történő bővítésére.⁶⁷ Számos jogvita származott abból, hogy hol húzódik a pontosítás, a magyarázat, a csekély jellegű korrekció és a tiltott módosítás határa, említhető olyan határozat is, amelynek indokolása részletesen kitér egyes példák

ismertetésére is.⁶⁸

A további, kiegészítő indokolással nem lehet tehát eltérni a korábbi tartalmaktól, a korábbi hibákat nem lehet kijavítani, hiszen az már nem magyarázat lenne, hanem *jogellenes módosítás*. Ugyanis „A kiegészítő indokolás egyik korlátja az ajánlati kötöttség intézménye, amely megköveteli az ajánlattevőtől, hogy az árindokolásában ajánlatától, az abban foglalt ajánlati elemektől ne térjen el.”⁶⁹ Másképpen fogalmazva, „Az indokolás nem tartalmazza fel az ajánlattevőt arra, hogy módosítson az árrészletezőben megadott vállalásán, annak bármely elemén, mivel az ajánlati ár módosítását jelentené, mely azonban tiltott az ajánlati kötöttségre tekintettel. Amennyiben az ajánlati ár módosul az indokolás vagy a kiegészítő indokolás alapján, az az ajánlat érvénytelen.”⁷⁰ (A KDB az „egyéb meg nem felelés” érvénytelenségi jogalapját jelölte meg ebben a döntésében.)⁷¹ Csekély mértékű változtatások azonban még elfogadhatók lehetnek adott esetben a megfelelő vizsgálat céljából: „Az érvénytelenítő döntésben hivatkozott hibás adatok hatása az átalánydíj mértékére elhanyagolható mértékű volt (20 km különbség, illetve 1.800-Ft többletköltség). A Döntőbizottság megállapította, hogy a korrekciók nem zárták ki az [ajánlattevő] ajánlati ára indokoltságának a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti tartalmi vizsgálatát, mivel sem a szakmai ajánlat nem változott, sem az ár

⁶³ A KDB D.38/23/2026. számú határozata, [150]. Ld. még a következő megfogalmazást: „Az ajánlatkérő az [ajánlattevő] árindokolását és kiegészítő árindokolását nem mérlegelte, nem elemezte, nem értelmezte, pusztán azokat a kifejezéseket sorolta fel, amelyeket nem talált tételesen az [ajánlattevő] válaszaiban.” A KDB D.348/18/2024. számú határozata, [96]–[98]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 106.K.703.061/2024/22. számú ítéletét.

⁶⁴ Ld. a KDB D.121/24/2026. számú határozatának [138]–[141] pontját.

⁶⁵ A KDB D.471/11/2019. számú határozata. („A kérelmező által az árindokolás során megadott adatok, nem minősülnek számitási és adminisztrációs hibának, és nem minősülnek pontosításnak sem, objektívnak nem tekinthetők, annak adatai tehát nem támasztották alá az ajánlati ára megalapozottságát, az ajánlatkérő jogszerűen állapította meg” az érvénytelenséget.) A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítéletét.

⁶⁶ A KDB D.539/18/2019. számú határozata.

⁶⁷ A KDB D.4/19/2019. számú határozata. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság 103.K.700.175/2019/10. számú ítéletét.

⁶⁸ „A D.440/12/2012. számú határozatban foglalt tényállás szerint az árindokolás alapját képező egyik földrajzi, utazási viszonylat kihagyásra került, nem pedig téves adatot javítottak. A D.852/11/2014. számú határozat tényállása szerint az árindokolás során a szakmai ajánlat nagymértékű számszaki változtatására került sor. A D.45/7/2015. számú határozat tényállása szerint az árindokolás során a szakemberek létszáma, a mérnöknapiok száma és üzemanyagköltség tárgyában került sor adatváltoztatásra. A D.361/8/2015. számú határozat tényállása szerint a kérelmező árindokolásában és kiegészítő árindokolásában a szakemberekre jelentős mértékben eltérő munkanapokkal kalkulált és ezzel összefüggésben került sor gépkocsi költség csökkentésre. A D.171/18/2016. számú határozat tényállása szerint az árindokolásban alvállalkozó bevonására került sor. A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező az árindokolás tartalmi kontrolljához szükséges adatokon nem változtatott, mert nem az ajánlati helyszínektől eltérő földrajzi helyekre adott meg alapadatokat, távolságadatokat, illetőleg eltérő földrajzi helyeken számolt helyszíni megjelenésekkel, hanem az ajánlatkérő által meghatározott ajánlati helyszínekre vonatkozóan adott költségszámítást, melyre vonatkozó számítási hibát javíthatott, amire az ajánlatkérő részben fel is hívta.” A KDB D.164/14/2018. számú határozata, [14]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.853/2018/17. számú ítéletét.

⁶⁹ A KDB D.480/15/2022. számú határozata, [79].

⁷⁰ A KDB D.522/24/2019. számú határozata, [34].

⁷¹ A KDB D.522/24/2019. számú határozata, [34].

meghatározásának a szerzői jog értékével összefüggő tilalmába a számítási hibák javítása nem ütközött.”⁷² Egy másik példa: az ajánlattevő „bemutatta az ajánlatkérő felhívása szerint, hogy a rezsioradíja milyen költségeket tartalmaz, az abban lévő számítási hibát a kiegészítő indokolásban javította és indokát adta, hogy miért számolt magasabb rezsioradíjjal, mint a bemutatott tényleges rezsioradíja. Azon körülmény, hogy magasabb rezsioradíjjal számolt, mint a ténylegesen nála felmerülő rezsioradíj, nem eredményezi az ajánlat érvénytelenségét. [...] a rezsioradíj kapcsán végzett számítási hiba javítás, pontosítás nem hatott ki az árindokolásban [...] bemutatott részletes költségbeutatóra, nem módosította az ajánlati árat.”⁷³ Megemlíthető egy másik eset is az elfogadhatóság körében: az ajánlattevő „olyan jelentéktelen mértékű – 1.800.-Ft-os –, az eljárás becsült értékéhez viszonyítottan oly mértékben csekély, képletezési hibából adódó tételt javított az áralkulációs táblázatban, amely érdemben nem lehetett kihatással a szerződés adott áron történő teljesítésére és nem alapozhatta volna meg az aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenítés jogszerűségét.”⁷⁴ Bizonyos fokú módosítások végrehajtása esetén azonban már *megdőllhet az indokolás objektivitása*, ugyanis „az árindokolás az ajánlat magyarázatára szolgál, a kiegészítő indokolás pedig ehhez képest további magyarázatra ad lehetőséget, de tartalmi, a korábban egyes elemekre adott magyarázat módosítására, eltérő magyarázatára nem, mert ez eleve kétségessé teszi az addig megadott válaszokat.”⁷⁵ Például „az eredetileg az ajánlati ár megadásakor nem megfelelően megadott költségtelek oly mértékű módosulása és módosítása következett be, amely már objektív alapú indokolásnak nem tekinthető.”⁷⁶ Vagy – a korábban említett másik példát idézve – „a nem az ajánlatkérő által előírt óraszámval való kalkulálás érdemi hibát jelent, nem számítási hibát takar. Továbbá az indokolások így nem tényszerűek, nem objektívek, mivel az indokolásban

foglaltakat nem kiegészítette, megerősítette az érdekelte a kiegészítő indokolásban, hanem egy új tartalmú indokolást nyújtott be.”⁷⁷ Vagyis „Az indokolás meg nem felelősége nem csak akkor állapítható meg, ha a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha az indokolás az adatok változtatása miatt nem megfelelő. Amennyiben az indokolások nem feleltethetők meg egymásnak, az ajánlatkérő el sem juthat az ajánlati ár kirívóan alacsony voltának megítéléséhez, miután az elégtelen, ellentmondó válaszok az ajánlat ilyen tartalmú érdemi vizsgálatának akadályai.”⁷⁸ Tehát „az indokolás meg nem felelősége nem pusztán azt jelenti, hogy az adatok számszaki levezetése alapján az állapítható meg, hogy a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem egyéb aspektusból – jelen esetben az adatok módosítása, változtatása és egyéb számszaki eltérések miatt – nem megfelelő az ajánlattevő indokolása. Ilyen eset, ha az ajánlattevő az árindokolások során az abban foglalt adatokat módosítja, az egyes költségelemeket átírja, újabb elemekkel bővíti. Amennyiben csupán magyarázza, kiegészíti a már megadott árindokolást, az önmagában nem vezet az ajánlat érvénytelenségének megállapításához, viszont egyes költségtelek mértékének, valamint az összköltséghez és az ajánlati árhoz viszonyított arányának módosítása nem tekinthető objektív alapú indokolásnak.”⁷⁹ Így például egy esetben megállapították, hogy „A kiegészítő árindokolás [...] nem a benyújtott ajánlat további magyarázatát adta, nem is adminisztrációs hiba korrekcióját jelentette, hanem az ajánlat módosítását a helpdesk szolgáltatásban közreműködő szakemberek számának megváltoztatásával.”⁸⁰ Egy további példa: „A nyertes ajánlattevő valójában újrakalkulálta az árait, költségeit, amire nincs lehetőség a közbeszerzési eljárás során. Az ajánlattevő ajánlatához kötve van az ajánlattételi határidőt követően. A fentiek a nyertes ajánlat érvénytelenségét eredményezik, az indokolásban foglaltak nem igazolták, támasztották alá a nyertes

⁷² A KDB D.164/14/2018. számú határozata, [14]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.853/2018/17. számú ítéletét.

⁷³ A KDB D.329/22/2025. számú határozata, [85].

⁷⁴ A KDB D.121/24/2026. számú határozata, [144].

⁷⁵ A Fővárosi Törvényszék K.707.389/2020/17. számú ítélete, [28].

⁷⁶ A KDB D.245/13/2022. számú határozata.

⁷⁷ A KDB D.506/24/2025. számú határozata, [52].

⁷⁸ A Fővárosi Törvényszék K.707.389/2020/17. számú ítélete, [30].

⁷⁹ A KDB D.539/18/2019. számú határozata, [64].

⁸⁰ A Fővárosi Törvényszék 106.K.703.443/2024/19. számú ítélete, [58].

ajánlattevő ajánlati árát, mely kapcsán kiegészítő indokolásnak sincs helye, azzal sem korrigálhatók az indokolásban és az ajánlatban foglalt *ellentmondások, hibák*. Amennyiben az ajánlatban és az indokolásban eltérő, ellentmondásos adatok szerepelnek, azok tisztázására nincs lehetőség, azon esetben az ajánlat érvénytelen. Az indokolást ezért nem fogadhatta volna el az ajánlatkérő, azt nem megfelelően értékelte.”⁸¹ Vagyis „A kúriai gyakorlat egyértelmű abban a tekintetben is, hogy a kiegészítő árindokoláskérés nem lehet parttalan, tehát az egyértelműen feltárt ellentmondások után nem kötelezettsége az ajánlatkérőnek további árindokoláskérés az ellentmondások eloszlatására.”⁸² Ahogyan arról korábban szó volt, az előző és a későbbi indokolásoknak összhangban kell állniuk, hiszen „az ajánlati ár magyarázatát adó árindokolások egymásra épülnek, azokban megadott adatok csak együtt értelmezhetők, a közölt adatok objektivitása is csak együttes vizsgálat alapján ítéltető meg. Ezért az a körülmény, hogy az ajánlattevő kiegészítő árindokolásának tartalma önmagában véve objektív adatokra épül, nem jelenti egyben azt is, hogy az ajánlattevő ajánlatát objektív alapú indokolással alátámasztotta.”⁸³

Ebben a körben egy másik gyakorlati példa is megemlíthető a fentiekén kívül. Egy közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő azt írta elő, hogy hetente három alkalommal kerüljön sor élelmiszerek (szárzárak) kiszállítására. Az ajánlattevő a további, kiegészítő indokolásában már eltérő adatokat adott meg az ajánlati árát megalapozó, a szállításhoz kapcsolódó munkabér költségére, a gépjármű fenntartási költségére, valamint a teljes költségre és a nyereség összegére is. Ennek az volt az oka, hogy az ajánlattevőnek az ajánlati ár érintetlenül hagyása mellett a tévesen heti egyszeri szállítással kalkulált költségelemét módosítani kellett, ezért az indokolások objektív alapúnak nem nevezhetők, az ajánlatkérőnek nem volt más lehetősége, mint az ajánlat érvénytelenségét megállapítani, és ez jogszerű volt a KDB szerint. Úgy fogalmaztak, hogy „Az ajánlattételkor kalkulált ajánlati ár egyes elemeinek téves számítása miatt nem alkalmazható a nyere-

ség terhére történő elszámolás, az adott költségelemet ott kell feltüntetni, ahol az felmerült, nem terhelhető a nyereség összegébe (keresztfinanszírozás tilalma). Az ajánlattevő által az árindokolás során megadott adatok, nem minősülnek számítási és adminisztrációs hibának, és nem minősülnek pontosításnak sem, objektívnek nem tekinthetők, annak adatai tehát nem támasztották alá az ajánlati ára megalapozottságát.”⁸⁴ A bíróság is osztotta ezt az álláspontot: „Az objektivitás szó értelmezése kérdésében nem volt vita a felek között. Abban azonban tévedett az ajánlattevő, hogy az árindokolásokban foglaltakat – az ott szolgáltatott adatok objektivitását – önmagukban kell vizsgálni. A fentiekben már kifejtettek szerint az ajánlati ár magyarázatát adó árindokolások egymásra épülnek, azokban megadott adatok csak együtt értelmezhetők, a közölt adatok objektivitása is csak együttes vizsgálat alapján ítéltető meg. Ezért az a körülmény, hogy az ajánlattevő kiegészítő árindokolásának tartalma önmagában véve objektív adatokra épül, nem jelenti egyben azt is, hogy az ajánlattevő ajánlatát objektív alapú indokolással alátámasztotta. Nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy az ajánlat és az első árindokolás heti egyszeri szállítással számolt, a kiegészítő árindokolás azonban a korábbi adatokat átdolgozva, heti háromszori szállítással számolva úgy maradhatott az ajánlati ár keretei között, hogy egyes tételeken módosított és a nyereség mértékét is csökkentette. Az ajánlatot a maga komplexitásában kell vizsgálni – nem önmagában a háromszori szállítással kalkulált költségek Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti megfelelőségét –, miután az ajánlattevő azonos végösszeg mellett ajánlata egyszeri szállításra kalkuláltan már adott egyfajta magyarázatot első árindokolásában, amit az ajánlatkérő nem tállt az ajánlati árát megalapozónak. Az árindokolás és a kiegészítő árindokolás tartalmát tekintve eltérő szolgáltatást jelenít meg a fentiek szerint. Az árindokolások objektivitásának vizsgálata keretében ajánlatkérő észlelte és helyesen állapította meg, hogy a kiegészítő árindokolás a megajánlott szolgáltatástól eltér, azaz a két árindokolás más-más tartalmú szolgáltatás árára

⁸¹ A KDB D.385/19/2023. számú határozata, [65].

⁸² A Fővárosi Törvényszék K.707.389/2020/17. számú ítélete, [34].

⁸³ A Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítélete, [32].

⁸⁴ A KDB D.471/11/2019. számú határozata, [34]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítéletét.

ad magyarázatot.”⁸⁵

Az indokolás struktúrája kapcsán szó volt az *ajánlattevői mozgástérről*, amelyet behatárol az értékelési szempontokon kívül az is, hogy az ajánlatkérő előírta-e árazott költségvetés, illetve ártáblázat csatolását. Ha nem is írta elő *költségvetés* benyújtását, az nem jelenti azt, hogy az ajánlattevő utóbb megváltoztathatná a korábbi indokoláskérés alapján megadott költségelemeket. („Az ajánlatkérő nem adott ki költségvetést, amit az ajánlatban be kellett volna árazni, viszont az árindokoláskérésben meghatározta azokat a költségelemeket, tételeket, amelyeket be kellett mutatni, aminek egyes tételeit utóbb az ajánlattevő a kiegészítő árindokolásban megváltoztatta.”)⁸⁶

Vannak olyan esetek, amikor a *korrekció* még *elfogadható* keretek között valósul meg, van, amikor a téves adatok javítása még beilleszthető a jogszerűség keretei közé. Egy esetben a következőképpen fogalmaztak: „A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlattevő a 2. és 3. árindokolásában nem változtatta meg az utazási költségek egyik tételét sem (helyszínelések, egyeztetések száma és a felkeresendő intézmények megjelölése, az utazások célpontjai, a gépjárművek és szakemberek száma, a napidíj és az átlagos km költség összege), kizárólag az indokolásában adott téves adatokat javította. Az ajánlatkérő a vállalkozói díjat fix összegű, egyösszegű átalánydíjként határozta meg azzal, hogy az árváltozásokból eredő kockázatokat az ajánlattevők viselik. [...] A Döntőbizottság megállapította, hogy a korrekciók nem zárták ki az ajánlattevő ajánlati ára indokoltságának a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti tartalmi vizsgálatát, mivel sem a szakmai ajánlat nem változott, sem az ár meghatározásának a szerzői jog értékével összefüggő tilalmába a számítási hibák javítása nem ütközött.”⁸⁷

Elképzeltető az is, hogy az indokolás és a későbbi indokolás között az *ellentmondás csak látszólagos*, például a megjelölt haszon mértéke kapcsán. Az ajánlattevő 5%-os hasznot jelölt meg az indokolásában, összességében adta meg a haszon értékét és mértékét, ami

ténylegesen az összesített ajánlati ár 5,1%-át jelentette. A kiegészítő indokolásában nem vitatható módon volt a haszon összértéke tekintetében némi eltérés, „azonban az érvénytelen részeknél számolva a haszon (1. rész: 4,98% , 4. rész: 5,09%) az ajánlattevő által megjelölt 5%-os, így ezen nyilatkozat megfelel az ajánlattevő által az indokolásban megadott 5%-os mértéknek. A Döntőbizottság megállapította, hogy az indokolásban az ajánlattevő összességében adta meg három részre a haszon összértékét, illetve kifejtette, hogy 5%-os hasznot kíván realizálni, majd a kiegészítő árindokolásban részenként adta meg a haszon értékét, mely a fentiekben bemutatottak szerint az 5%-nak megfelel, így nem is beszélhetünk ellentmondásról az indokolás és a kiegészítő indokolás között, hiszen a két dokumentum más összefüggésben tartalmazta a megadott adatokat.”⁸⁸ Felmerülhet az is, hogy az adatok *kerekítés* miatt térnek el, ennek alapján érvénytelenség nem állapítható meg: „Fontos annak rögzítése is, hogy a kerekítés alkalmazásával adódhatnak eltérések a %-os értékeknél, amik előidézhetik azt a helyzetet, hogy a számadatok nem azonosak. A Döntőbizottság az összesített ajánlati ár 0,049%-ának megfelelő érték feltételezett hiányát megállapítani nem tudta az ajánlati ár teljesíthetősége szempontjából, így az ajánlattevő kérelmének a fentiek alapján helyt adott, és megállapította, hogy az ajánlatkérő összegezésében foglalt érvénytelenségi ok nem áll fenn.”⁸⁹ Ugyanígy megfelelő lehet az, ha az ajánlattevő a szerződés teljes időtartamát megjelöli az indokolásban, de a *költségek vetítése alapját éves szinten rögzíti*. „Az ajánlatkérő megjelölte továbbá, hogy az ajánlattevő nem a szerződés teljes időtartamával számolt. A Döntőbizottság e körben megállapította, hogy az ajánlattevői indokolás a szerződés időbeli hatályaként 16 hónapot jelölt meg, csak a költségek vetítési alapját rögzítette éves szinten, az egyévi felmerülő költségeket vette alapul az egyévi rendezvény számhoz viszonyítva, így a Döntőbizottság álláspontja szerint ez megfelelő volt.”⁹⁰ Végül egy további példa is említhető, amelyben az ellentmondás nem eredményezhette az érvénytelenséget.

⁸⁵ A Fővárosi Törvényszék 103.K.700.536/2019/13. számú ítélete, [32].

⁸⁶ A KDB D.245/13/2022. számú határozata.

⁸⁷ A KDB D.164/14/2018. számú határozata, [14]. A kereset elutasításáról ld. a Fővárosi Törvényszék 103.K.700.853/2018/17. számú ítéletét.

⁸⁸ A KDB D.98/13/2025. számú határozata, [87].

⁸⁹ A KDB D.98/13/2025. számú határozata, [91].

⁹⁰ A KDB D.470/15/2021. számú határozata, [37].

Egy esetben a *szállítási távolságok voltak ellentmondásosak*: az első indoklásában az ajánlattevő tévesen rögzítette azt, némileg ugyanis nagyobb távolsággal számolt először. „Ebből következően a kiegészítő indoklásban az indoklásban szereplő mennyiséghez képest valóban csökkent a szállítási távolság, ugyanakkor a fajlagos költség nem változott. A 'nettó szállítási ktg Ft/to' oszlop értékei és a költségstruktúra – az

ajánlati ár változatlansága mellett – a fentiek következtében nyilvánvalóan csökkentek, ez a körülmény a Döntőbizottság álláspontja szerint ugyanakkor nem teszi irreálisan alacsonnyá vagy megalapozatlanná az [ajánlattevő] ajánlati árat. Nyilvánvalóan, ha az ajánlati ár *nagyobb távolságú szállításra is fedezetet nyújt, akkor a rövidebb távolságú szállításra is.*”⁹¹

⁹¹ A KDB D.203/28/2023. számú határozata, [101].

A tervező felelősségének határai a közbeszerzési eljárásokban**The Limits of a Designer's Liability in Public Procurement Procedures**

Dr. Kiss-Kaszás Ágnes Roxán, vezető jogi tanácsadó, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2026.6.4

Címszavak: építési beruházás, építtető, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, tervezői felelősség, terodokumentáció

Absztrakt

Az építési beruházások megfelelő előkészítése és megvalósítása az érintett szereplők (így különösen az építtető, a tervező, a kivitelező és a műszaki ellenőr) szakszerű és összehangolt feladatellátásának, hatékony együttműködésének az eredménye, azonban ez az együttműködés nem minden esetben jön létre. Az építési beruházáshoz kapcsolódó beszerzési igények megvalósulását jelentős mértékben késleltethetik az érintett szereplők feladatait, felelősségét érintő viták, eltérő álláspontok (adott esetben a tervező feladatait és a közbeszerzési szerződés feltételeit is ismertető közbeszerzési dokumentumok tartalmával vagy a szerződés teljesítésével kapcsolatban). Jelen írás a tervezői szolgáltatások vonatkozásában mutatja be azokat a jogi és gyakorlati megfontolásokat, amelyek adott esetben segíthetnek értelmezni, kijelölni a tervező felelősségének határait a közbeszerzési dokumentumok előkészítése, valamint a szerződés teljesítése vonatkozásában.

Abstract

The proper preparation and execution of construction projects depend on the professional and coordinated performance of duties and effective cooperation among the parties involved (in particular the builder, the designer, the contractor, and the technical supervisor); however, such cooperation does not always materialize. The fulfillment of procurement needs related to a construction project can be significantly delayed by disputes and differing viewpoints regarding the tasks and responsibilities of the parties involved (in some cases, concerning the content of public procurement documents – which outline the designer's tasks and the terms of the public procurement contract – or the performance of the contract). This article presents the legal and practical considerations regarding design services that may, in certain cases, help interpret and define the limits of the designer's liability in relation to the preparation of public procurement documents and the performance of the contract.

1. A közbeszerzési dokumentumok előkészítésével kapcsolatos szempontok**1.1. A tervek engedélyezésére irányuló folyamattal kapcsolatos tervezői felelősség**

Jelen fejezet – a Magyar Mérnöki Kamara (a továbbiakban: MMK) vonatkozó felvetésére tekintettel – azt vizsgálja, hogy kötelezhető-e a tervező ugyanazon vállalkozási szerződésben a tervek elkészítése mellett a tervekkel kapcsolatos engedélyek megszerzésére is, különös tekintettel arra, hogy csak tervek készítése tekinthető olyan eredménykötelemmel terhelt feladatnak, amelyről a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:251. § rendelkezik. Az engedélyezési folyamatban való tervezői közreműködés – a kamarai felvetéshez kapcsolódó álláspont szerint

– csak gondossági kötelem (azaz megbízási jogviszony) tárgya lehet, mivel a tervekhez kapcsolódó engedélyek megszerzésére (mint eredményre), illetve az engedélyezési eljárás időtartamára a tervezőnek nincs ráhatása.

A kamarai felvetéssel kapcsolatos meglátások a következők. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.), a Ptk. és a szakági előírások nem tiltják, hogy a tervező ugyanazon szerződésben vállalja az engedélyezésre benyújtandó tervek elkészítését, illetve a tervekkel kapcsolatos engedélyek megszerzéséhez szükséges tervezői feladatok elvégzését.

A Kbt. nem határozza meg, hogy a tervezési szolgáltatások megrendelésére irányuló szerződés milyen módon rendelkezhet a tervező engedélyezés előtti és az engedélyezés során felmerülő feladatairól. Az azonban elvárás, hogy az ajánlatkérő úgy határozza meg a Kbt.

hatálya alá tartozó szerződések műszaki tartalmát (a tervezési szolgáltatások esetében is), hogy az a lehető legszélesebb körű verseny biztosítása mellett garantálja a beszerzési igény ajánlatkérő elvárásainak megfelelő megvalósítását. A Kbt. 61. § (4) bekezdése értelmében az ajánlatkérő minden esetben köteles megvizsgálni, hogy a beszerzés tárgyának jellege és a szerződéshez kapcsolódó további körülmények alapján lehetséges-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattétel. A részajánlattétel biztosításával kapcsolatos döntésnek szükségszerűen kell következni a beszerzés rendeltetéséből, a megvalósítani kívánt műszaki igényből, illetve a teljesítés körülményeiből. A részajánlattétel kizárása vagy a részajánlattétel biztosításának módja nem járhat a Kbt. 2. §-ban meghatározott alapelvek sérelmével. A részajánlattétel kizárását a beszerzés tárgyához kapcsolódó objektív, konkrét és okszerű indokokkal szükséges alátámasztani.¹

Közbeszerzési szempontból csak abban az esetben kell a beszerzési igény egyes feladatait külön-külön szerződésbe foglalni, ha az ajánlatkérő arra a következtetésre jut a Kbt. 61. § (4) bekezdésében előírt vizsgálat eredményeként, hogy az érintett feladatokat szükségtelen ugyanazon gazdasági szereplőtől megrendelni, és az ugyanazon részajánlaton belül történő beszerzés indokolatlanul korlátozná a versenyt. A részajánlattétel biztosításával – és ezzel összefüggésben a szerződések számával, illetve az egyes szerződések műszaki tartalmával – kapcsolatos felelős döntést minden esetben az ajánlatkérőnek szükséges meghozni a megvalósítani kívánt konkrét műszaki igényre figyelemmel. Tekintettel arra, hogy ugyanazon tervek esetében az engedélyezés előtti és az engedélyezés során felmerülő tervezői feladatok egymásra épülnek, és az engedélyezési folyamatban felmerülő észrevételek alapvetően az engedélyezésre benyújtott tervet elkészítő gazdasági szereplő munkájának „eredményére” vonatkoznak, nem minősíthető általános érvénnyel – a konkrét beszerzési igénytől függetlenül – indokolatlanul versenykorlátozónak, ha az ajánlatkérő ugyanazon szerződés műszaki tartalma körében együttesen rendelkezik a tervek elkészítésével és engedélyezésével járó összes tervezői feladatról. Adott esetben a közpénzekkel való hatékony és felelős gaz-

dálkodás alapelveivel összhangban lehet az ajánlatkérő azon elvárása, amely szerint a tervező az általa tervezett építési beruházás megvalósítása érdekében a tervek engedélyezésére irányuló folyamatban is vegyen részt, és ne csupán az engedélyezésre benyújtandó tervek elkészítéséért, hanem a kivitelezés megvalósulásához (adott esetben a kivitelezés szempontjából nélkülözhetetlen engedélyek, hozzájárulások megszerzéséhez) szükséges további tervezői feladatok elvégzéséért is vállaljon felelősséget. A tervezőnek a kivitelezés megvalósulásához kapcsolódó tevékenységét érintő jogszabályi előírások különösen az alábbiak.

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet] 10. § (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő akár azt is elvárhatja a tervezőtől, hogy a tervezési szakaszt követő kivitelezés teljes folyamata alatt támogatást nyújtson. Ezt a szakági rendelkezések is támogatják. Például a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) 185. § (2) bekezdése értelmében az építészeti-műszaki dokumentációt készítő tervező az általa tervezett építmény kivitelezése kapcsán tervezői művezetési tevékenységet is ellát. A tervezői művezetés keretében elősegíti a kivitelezés során felmerült szakmai kérdések megoldását, továbbá közreműködik az építészeti-műszaki dokumentációnak megfelelő és maradéktalan megvalósításban. Az építészeti-műszaki dokumentációt készítő, tervezői művezetéssel is megbízott tervező esetében indokolt elvárás lehet az ajánlatkérő részéről, hogy ugyanaz a tervező ugyanazon szerződés alapján folytatólagosan – az általa meghatározott és az ajánlatkérő részéről az engedélyezés előtt elfogadott szakmai koncepcióval összhangban, az engedélyezési folyamatokra is kiterjedően – végezze el azokat a tervezői tevékenységeket, amelyek szükségesek az építészeti-műszaki dokumentáció elkészítése, véglegesítése, illetve az engedélyezett terveknek megfelelő kivitelezés elősegítése körében. Tehát vélhetően nem minősül indokolatlanul versenykorlátozónak, ha egyetlen szerződés rendelkezik az építészeti-műszaki dokumentáció elkészítéséről, e dokumentáció engedé-

¹ A Nemzeti Fejlesztési Központ közleménye a részajánlat-tétel lehetőségének biztosításával kapcsolatos módszertani iránymutatásokról – 2024. december 16.

<https://www.kozbeszerzes.hu/media/documents/nfk-kozlemeny-reszajanlat-modszertan-2024.12.16.pdf>

lyező szervezet észrevételei szerinti véglegesítéséről, valamint a tervezői művezetéséről.

Állami építési beruházások esetében a tervező a teljes beruházási folyamatra, valamint a jótállási időszakra kiterjedő, az állami építési beruházás megvalósításához szükséges valamennyi tervezői szolgáltatást köteles el-látni (ideértve a tervezői művezetést is) [az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) 19. § (1) bekezdése]. Ebbe beletartozik az állami építési beruházáshoz szükséges engedélyek és hozzájárulások – építtető nevében történő – beszerzése is [az Építési Beruházási Folyamatok Rendszeréről és a Tervezői Szolgáltatások Rendszeréről, valamint az állami építési beruházások minőségbiztosításában közreműködő, 100%-ban állami tulajdonban álló gazdasági társaság kijelöléséről szóló 25/2024. (VIII. 8.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: szóló 25/2024. (VIII. 8.) ÉKM rendelet) 8. § (2) bekezdés d) pontja]. Továbbá az engedélyezés iránti kérelem benyújtása előtt – a projektvezető közreműködése mellett – az állami építési beruházás felelős tervezőjének a feladata beszerezni a kérelemhez tartozóan valamennyi érintett közmű tulajdonosának vagy szükség szerinti üzemeltetőjének nyilatkozatát [Ábtv. 39. § (1) bekezdése].

Vélhetően a tervező közreműködésén is múlhat azon engedélyezési folyamatok eredménye, amelyek során az ellenőrző szervezet adott esetben azt vizsgálja, hogy a tervező által elkészített tervek megfelelnek-e a kötelező szakmai előírásoknak.² Az e körben felmerülő kérdések, felvetések szakszerű megválaszolása, valamint a tervek szükségszerű korrekciójának elvégzése tervezői kompetenciába tartozik. Elvárható a tervezőtől az is, hogy átvezesse az általa készített terveken az engedélyező szervezet bármely, engedély megszerzéséhez kapcsolódó észrevételét akkor is, ha az észrevételek nem kapcsolódnak konkrét műszaki, jogszabályi előírásokhoz (például az engedély kibocsátása szempontjából releváns esztétikai tárgyköröket érintően). Az ajánlatkérő – a konkrét beszerzési igénnyel és engedélyezési folyamattal, valamint a vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban – akár a tervek javításával, véglegesítésével kapcsolatos tervezői kötelezettségek szükség szerinti, opcionális megrendeléséről is rendelkezhet a közbeszerzési dokumentumokban.

Ugyanakkor a közbeszerzési dokumentumokban nem határozható meg a nyertes ajánlattevőként szerződő tervező feladataként olyan kötelezettség, amelynek elvégzése a tervezőtől a teljesítés konkrét körülményeiből következően objektíve nem várható, és amely meghaladja a tervezői felelősség körébe tartozó teendőket. A tervező nem vállalhat felelősséget olyan elvárások, eredmények teljesüléséért, amelyek bekövetkezését objektív okokból nem befolyásolhatja. Az ajánlatkérőnek erre, valamint a beszerzés tárgyára és a teljesítés körülményeire tekintettel szükséges meghatározni a tervezőre vonatkozó műszaki követelményeket és a szerződéses elvárásokat. Ellenkező esetben a közbeszerzési dokumentumok tartalma indokolatlanul korlátozhatja a versenyt, és sérülhet a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás követelménye is. Az engedélyezési folyamat időtartama és eredménye tekintetében a tervező felelőssége csak a tervező szakmai kompetenciájába tartozó tevékenységek tekintetében áll fenn. Az engedélyezési folyamat további szereplőjének (így különösen az ellenőrző szervezet) tevékenységéért nem a tervező felel. A leírtak miatt a tervező nem vállalhat általános és kizárólagos felelősséget az engedélyezési folyamat eredményéért és időbeliségéért. Az engedélyezési folyamat hosszára, annak konkrét eredményére a tervezőnek csak részben, kizárólag az ezzel összefüggésben felmerült saját feladatai (pl. hiánypótlások teljesítése) vonatkozásában van ráhatása. Az ajánlatkérőnek javasolt minden esetben a tervezés rendeltetésére, a tervezéssel elérni kívánt eredményre, az engedélyezési folyamat menetére, illetve a teljesítési körülményekre tekintettel vizsgálni, hogy az adott engedélyezési folyamat kapcsán milyen feladatok elvégzése szükséges az engedélyezésre benyújtott tervek készítő tervező részéről. Ennek keretében szükséges mérlegelni azt is, hogy az engedély megszerzésére irányuló folyamat eredménye milyen mértékben és mely tervezői kötelezettségekre tekintettel függ a tervező tevékenységétől. E körben a vonatkozó szakági jogszabályok előírásait is figyelembe kell venni.

Az engedély megszerzésével kapcsolatban az ajánlatkérőnek kell vállalni mindazon kötelezettségeket, amelyek az adott engedélyezési folyamatban objektíve, az engedélyezés természetéből adódóan nem várhatók

² Az építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 25. § (1) bekezdése értelmében például az építésügyi hatóság az építési engedély iránti kérelem elbírálása során vizsgálja a jogszabályi megfelelést, illetve a helyi építési szabályzatnak való megfelelést is.

mástól (például olyan adatok, dokumentumok szolgáltatása kapcsán, amelyekkel kizárólag az ajánlatkérő rendelkezik), vagy amelyek biztosítása érdekében kizárólag az ajánlatkérő járhat el (például azért, mert az adott, engedély megszerzéséhez szükséges feltétel rendelkezésre állása az ajánlatkérő más szerződő partnerének tevékenységével kapcsolatos). Fontos továbbá, hogy az ajánlatkérő az engedélyezés során időben meg hozza azokat a pénzügyi, illetve koncepcionális döntéseket, amelyek túlmutatnak a tervező szakmai kompetenciáján, és szükségesek az engedélyezési folyamathoz kapcsolódó tervezői feladatok elvégzéséhez.

A tervezőtől várt feladatokat és a tervező polgári jogi felelősségét érintő szerződéses feltételeket minden közbeszerzési eljárás esetében egyedileg, a megvalósítani kívánt beszerzési igényhez kapcsolódó objektív és igazolható teljesítési körülményekre figyelemmel szükséges meghatározni. A Ptk. előírásai a Kbt. 2. § (8) bekezdése szerint alkalmazandók.

A Ptk. 6:1. § (3) bekezdése és a 6:59. § (2) bekezdése alapján a szerződés felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezései – ezzel ellentétes jogszabályi előírás hiányában – eltérhetnek a Ptk. diszpozitív rendelkezéseitől, és a kogens rendelkezések által meghatározott keretek között a felek szabadon határozzák meg a szerződés tartalmát. Mindez a Kbt. hatálya alá tartozó szerződések esetében is lehetővé teszi, hogy több, Ptk.-ban meghatározott szerződéstípus (így különösen a vállalkozási és a megbízási szerződés) elemeit vegyítsék. (Ezeket a szerződéseket a jogirodalom „vegyes szerződésként” említi.) Tehát ugyanazon szerződés – ezzel ellentétes jogszabályi előírás hiányában – akár több, Ptk.-ban nevesített szerződéstípus (így különösen a megbízási szerződés és a Ptk. 6:251. § szerinti vállalkozási szerződés) elemeit is magában foglalhatja. Az ajánlatkérő – a vonatkozó jogszabályi előírások által meghatározott keretek között – olyan szerződéses feltételeket határozhat meg a közbeszerzési dokumentumokban, amelyek szükségszerűen következnek a beszerzési igény megvalósításából, illetve a teljesítés körülményeiből, és nem köteles egy komplex (adott esetben többféle tervezési feladatok elvégzésére irányuló) beszerzési igény egymáshoz szükségszerűen kapcsolódó elemeit szerződéstípusonként szétválasztani. Ugyanakkor fontos, hogy a szerződés valamennyi érintett szerződéstípus vonatkozásában – szerződéstípusonként külön-külön – megfelelően a szerződés érvényessége szempontjából releváns jogszabályi előírásoknak. E tekintetben a Ptk.

6:251. § szerinti tervezési szerződéssel kapcsolatban különös körültekintéssel szükséges vizsgálni a vonatkozó szakági jogszabályok előírásait is [így különösen a Méptv. 186. §-a, az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Épkiv.) 9. §-a és az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szakmagyakorlási rendelet) 17. §-a szerinti előírásokat]. A tervezőtől várt tervdokumentációval kapcsolatos műszaki, illetve szerződéses követelményeket különösen a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet mellékleteiben és az Épkiv. 1. számú mellékletében foglalt rendelkezésekre tekintettel szükséges megfogalmazni.

Tekintettel arra, hogy az engedélyezési eljárás időtartama bizonytalan, javasolt a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott szerződéses feltételeket úgy előkészíteni, hogy a tervezőnek mind az engedélyezésre benyújtandó terv elkészítése, mind a végleges engedély megszerzése körében biztosított legyen a részszámla kibocsátásának lehetősége. Fontos továbbá, hogy az engedélyezési folyamat tervezői tevékenységtől független elhúzódása nem hozhatja a tervezőt hátrányos helyzetbe a szerződés teljesítése vonatkozásában. Az ajánlatkérő az engedélyezési folyamat vonatkozásában csupán annyit várhat el a nyertes ajánlattevőként szerződő tervezőtől, hogy az engedély megszerzése érdekében szükséges javításokat, hiánypótlásokat, válaszokat az engedélyező szervezet által biztosított határidőn belül, a határidő tartatása szempontjából megfelelő időpontban készítse el. A közbeszerzési dokumentumok előírásait erre tekintettel javasolt megfogalmazni.

A tervező polgári jogi felelőssége tekintetében a szerződés megnevezése nem meghatározó. A szerződésre, illetve a felek felelősségére vonatkozó szabályokat a szerződés tartalma, illetve a szerződésben foglalt jogok, illetve kötelezettségek természete (nem pedig a szerződés megnevezése) határozza meg [EBH 2000. 331., BH2005. 102.]. Tehát a természetüknél fogva megbízási jellegű kötelezettségek külön előírás hiányában is a gondossági kötelelem hatálya alá tartoznak a „vegyes szerződések” esetében is. Kizárólag a szerződés megnevezése miatt nem kerülnek eredménykötelelem hatálya alá. Ugyanakkor az engedélyezés előtt és az engedélyezés során felmerülő tervezői tevékenységek közötti, fentebb részletezett összefüggések miatt – a beszerzés tárgyától és a konkrét engedélyezési folyamatoktól függetlenül – nem fogalmazható meg olyan általános érvényű

megállapítás, ami a tervező eredménykötelemmel, illetve gondossági kötelemmel terhelt feladatainak éles elhatárolására vonatkozik. Az engedélyezés előtti tervezési tevékenység „eredménye” (azaz a tervező által elkészített tervdokumentáció) az engedélyezési folyamat során is módosulhat, azzal kapcsolatban további tervezési feladatok merülhetnek fel.

Szintén az MMK vonatkozó felvetésére tekintettel fontos hangsúlyozni azt is, hogy a tervező az engedélyezési eljárásban való részvétele miatt nem kényszerül közigazgatási jogkör gyakorlására, és nem kell felelősséget vállalnia közigazgatási jogkörben okozott károkért sem. A Ptk. 6:548. § (1) bekezdés szerinti, közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség a közhatalom gyakorlása, illetve a hatósági feladatok ellátása során okozott károk vonatkozásában vizsgálható. A Kbt. szerinti ajánlatkérők, illetve az állam által fenntartott szervezetek – erre irányuló jogszabályi előírás hiányában – nem gyakorolnak közigazgatási (hatósági) jogkört, illetve közhatalmat. Az „állami ajánlatkérők” jogszabályban meghatározott kötelezettségei, illetve jogosultságai sem tekinthetők a közhatalomgyakorlás, illetve a hatósági eljárás részének, ha erről a jogalkotó kifejezetten nem rendelkezett. Továbbá a közigazgatási jogkörrel rendelkező ajánlatkérők sem járnak el közhatalomgyakorló hatóságként azon tevékenységük kapcsán, amelyek nem tartoznak a jogszabály által meghatározott közigazgatási jogkörükhöz.

A 25/2024. (VIII. 8.) ÉKM rendelet 8. § (2) bekezdés d) pontja tervezői szolgáltatásnak minősíti az állami építési beruházáshoz szükséges engedélyek és hozzájárulások – építető nevében történő – beszerzését. Ez arra utal, hogy az engedélyek, hozzájárulások megszerzése nem része a közhatalomgyakorlásnak, ezért végezhetik tervezők is. Fontos továbbá, hogy az építésügyi hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó engedélyezési eljárás esetében az építési engedély tárgyában határozatot hozó építésügyi hatóságnak van közigazgatási (hatósági) jogköre, nem pedig a hatósági eljárást kérelmező félnek.

1.2. A tervező teljesítésével kapcsolatos ajánlatkérői elvárások meghatározása

A Kbt. 131. § (1) bekezdése értelmében a szerződéskötésre a közbeszerzési dokumentumok és a nyertes ajánlat közbeszerzési eljárás során véglegesedett, ajánlati kötöttséggel terhelt feltételei alapján kerül sor. A közbe-

szerezési szerződésben foglalt előírásoktól eltérő teljesítés csak a közbeszerzési szerződés tartalmának Kbt. 141. § szerinti változása, módosítása alapján lehet jogszerű. A Kbt. 141. § csak szűk körben, meghatározott törvényi feltételek fennállása esetén teszi lehetővé a szerződéses feltételek módosítását, így a közbeszerzési dokumentumok előkészítésének hibáiból fakadó nehézségek a szerződés teljesítése során már nem kezelhetők. Következésképp már a közbeszerzési dokumentumokban olyan részletességgel szükséges meghatározni a nyertes ajánlattevőként szerződő féllel szemben támasztott elvárásokat, hogy ezen elvárások és az azokkal összhangban tett ajánlatok alapján biztosított legyen az ajánlatkérő szándékának megfelelő, szerződésszerű teljesítés.

1.2.1. A tervező kötelezettségei, a tervezői feladatkörök elhatárolása

Az ajánlatkérő elvárásainak megfelelő teljesítés szempontjából fontos, hogy az ajánlatkérő kiemelt figyelmet fordítson a közbeszerzési dokumentumok körültekintő előkészítésére, és ennek eredményeként pontosan, a vonatkozó szakági, közbeszerzési és polgári jogi előírásoknak megfelelően határozza meg a beszerezni kívánt tervező feladataival kapcsolatos elvárásait.

A közbeszerzési jogszabályok általános érvénnyel nem határozzák meg, hogy milyen műszaki tevékenységek minősülnek tervezői szolgáltatásnak. A jogalkotó a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendeletben ezzel kapcsolatban csupán néhány tervezői tevékenységet emelt ki (így különösen a tervdokumentáció, az árazott költségvetés és az ütemezési javaslat elkészítését, valamint a kivitelezés során nyújtott tervezői támogatást). A tervezői szolgáltatások körét alapvetően a szakági jogszabályokra tekintettel szükséges meghatározni.

Az építészeti-műszaki tervezési tevékenységet különösen a Szakmagyakorlási rendelet 8. és a Méptv. 39. alfejezete szabályozza. E tevékenység keretében kerül sor a Méptv. 185. § (3) bekezdésében definiált építészeti-műszaki dokumentáció elkészítésére, ami a Szakmagyakorlási rendelet 15. § (2) bekezdése értelmében az építészeti-műszaki tervező feladata. Az építészeti-műszaki dokumentációt készítő tervező az általa tervezett építmény kivitelezése során tervezői művezetői tevékenységet is végez [Méptv. 185. § (2) bekezdése]. Az építészeti-műszaki szakági tervező a szakági terveket vagy szakági tervi munkarészeket készít a jogszabályban meghatározott tárgykörökben [Szakmagyakorlási rendelet 15. § (4) bekezdése]. A Szakmagyakorlási rendelet

8. alfejezete az építészeti-műszaki tervezési tevékenységet szabályozó rendelkezések között említi a költségszakértő, a beruházáslebonyolító, illetve a tervellenőr tevékenységét is, azonban ezeket a szolgáltatásokat nem feltétlenül indokolt a tervdokumentáció, illetve a szakági tervek elkészítésére irányuló szerződésben megrendelni. Ez adott esetben ellentétes lehet a szolgáltatások műszaki rendeltetésével. (Feltehetően szakmailag összeférhetetlen lenne a tervezőt felkérni arra, hogy végezze el az általa készített tervdokumentáció „minőségbiztosítását” is a tervellenőrzés keretében.) Az állami építési beruházásokra vonatkozó összeférhetlenségi szabályok [Ábtv. 24. § (2) bekezdése] értelmében az adott állami építési beruházásért felelős tervező nem lehet ugyanabban az állami építési beruházásban költségszakértő, beruházáslebonyolító, tervellenőr. Ugyanakkor ha adott állami építési beruházás előkészítésébe és megvalósításába nem vonnak be költségszakértőt, [tehát az Ábtv. 15. § (2) bekezdése szerinti projektszervezet költségszakértő nélkül áll fel], a tervező készíti el és felel az állami építési beruházásokhoz kapcsolódó költségbecslések, költségszámítások megalapozottságáért, továbbá az építészeti-műszaki dokumentációkban foglaltaknak való megfeleléséért [Ábtv. 19. § (4) bekezdése]. Az állami építési beruházásokra vonatkozó speciális tervezői feladatokat különösen az Ábtv. 19. §, valamint a 25/2024. (VIII. 8.) ÉKM rendelet 8. § szabályozza. Érdemes továbbá kiemelni a BIM (építményinformációs modell) létrehozásával, illetve karbantartásával kapcsolatos tervezői kötelezettségeket [lásd az állami építési beruházások vonatkozásában az építményinformációs modell (BIM) alapú tervezés és műszaki megvalósítás feltételrendszeréről szóló 31/2024. (VIII. 22.) ÉKM rendelet előírásait], valamint az állami építési beruházás tárgyát képező építmények kivitelezése kapcsán az egyenértékűségi kritériumrendszer kialakításával, illetve a műszakilag egyenértékű kiváltására vonatkozó javaslatlétellel kapcsolatos tervezői feladatokat is [az állami építési beruházások vonatkozásában a műszakilag egyenértékű kiváltás szabályairól szóló 23/2025. (VII. 31.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: 23/2025. (VII. 31.) ÉKM rendelet) 3.-5. fejezetei]. Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő a szakmagyakorlási tevékenységek mellett kiegészítő jellegű, szakági jogszabályban nem nevesített, szakmagyakorlási tevé-

kenységnek nem minősülő feladatokat is vár a tervezőtől (például az ÉTDR-ben való adminisztratív ügyintézés a tervek engedélyezésére irányuló folyamatban). Ezekben a feladatokban kifejezetten utalni kell a közbeszerzési dokumentumokban. A tervező nem köteles elvégezni a közbeszerzési dokumentumokban nem említett tevékenységeket akkor sem, ha azok a közbeszerzési dokumentumokban előírt és a szerződésben megrendelt szakmagyakorlási tevékenységeket szükségszerűen támogatják vagy azokhoz kapcsolódnak. A közbeszerzési dokumentumoknak teljes körűen ismertetni kell a beszerzés tárgyát képező tevékenységeket. A szakági jogszabályok, illetve a jogalkalmazás támogatására irányuló kamarai szabályzatok a tervező feladatainak leíró jellegű meghatározását meghaladóan olyan előírásokat is tartalmazhatnak, amelyek alapján a tervező közbeszerzési dokumentumokban elvárt feladata és felelőssége elhatárolható az építési beruházás más szereplőinek kötelezettségeitől és felelősségétől. A közbeszerzési dokumentumokban és a szerződésben megfogalmazott elvárásokat javasolt ezen előírásokra figyelemmel megfogalmazni, hogy a későbbiekben minden érintett szereplő számára egyértelmű legyen, milyen tárgykörben és feltételek mellett kötelesek viselni a tevékenységükhöz kapcsolódó szakmai és polgári jogi felelősséget, és ezt adott esetben miként befolyásolja az építési beruházás többi szereplőjének tevékenysége. Például a Magyar Építész Kamara (a továbbiakban: MÉK) vonatkozó szabályzata értelmében a tervezői művezetést végző tervező ugyan köteles a kivitelezést a tervezői felkészültség és hatáskör keretein belül magyarázattal, tanácsadással elősegíteni, illetve észrevételben jeleznie kell az esetleges szakszerűtlenségeket, azonban e körben nem vesz át sem építtetői, sem lebonyolítói, sem műszaki ellenőri feladatokat, illetve felelősséget. Ugyanez a szabályzat kitér arra is, hogy a beépítendő termék, anyag, szerkezet beépítés előtt történő kivitelezői bemutatása (mintáztatás) során a tervező sem megrendelői, sem lebonyolítói utasítást nem fogadhat el a véleményalkotás körében, azonban az ajánlatkérőként szerződő fél felülbíráhatja a tervező véleményét.³ Ez vélhetően kizárja a tervező szakmai felelősségét a mintáztatás tekintetében. A MÉK másik szabályzata azt mondja ki, hogy „a tervellenőrzés határa megegyezik a tervezési szerződésben megjelölt tervezési határral”.

³ A MÉK A kamarai tag közreműködése a magasépítési beruházási folyamatban című szabályzata [Elfogadta a MÉK 2024.12.10-i Küldöttgyűlése a 26/2024. (12.10.) Kgy. határozattal, hatályos 2025. január 1. napjától] 7.-8. oldalak.

Ennek megfelelően a tervellenőr építészeti-esztétikai kérdésekben nem fogalmazhat meg észrevételt, továbbá nem módosíthatja a tervdokumentációt. A tervellenőrzés körében csak azt lehet, illetve szükséges vizsgálni, hogy a terv megfelel-e a vonatkozó tartalmi és a formai követelményeknek. (Ez az elvárás a MÉK Tervdokumentációk Tartalmi és Formai Követelményei Magasépítési Építmények című szabályzatában foglaltakra tekintettel teljesítendő.) Ha a tervellenőr hibát, szakszerűtlenséget tapasztal, erre köteles felhívni a tervező figyelmét, és kezdeményeznie kell a hiba kijavítását. Az ajánlatkérőként szerződő fél nem köteles elfogadni a tervellenőr véleményét, de ha a tervellenőr véleményét veszi figyelembe a tervező eltérő álláspontjával szemben, ez az érintett tárgykörben a tervező felelősségét kizárja.⁴ Az Épkiv. 9. § (2a) bekezdése az építtetővel szemben szabályozza a tervező felelősségét. A tervező köteles tájékoztatni az építtetőt a szakági tervezési feladatokról. Amennyiben az építtető a szerződő tervező javaslata ellenére nem vesz igénybe szakági tervezőt, úgy az ebből eredő jogosulatlan vagy szakszerűtlen tevékenységért a szerződő tervező nem felel.

1.2.2. A tervdokumentációval kapcsolatos követelmények

A tervezési szolgáltatás megrendelésére irányuló közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérőnek meg kell határozni a tervező tevékenységétől várt eredménnyel, így különösen a tervdokumentációval kapcsolatos elvárásait. E tekintetben a szakági jogszabályok, illetve a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet is megfogalmaz tartalmi követelményeket, ahogy erre az 1.1. fejezet már utalt. A tervdokumentációval kapcsolatos követelmények megfogalmazásában segítséget nyújthatnak a vonatkozó kamarai szabályzatok is (így különösen a MÉK Tervdokumentációk Tartalmi és Formai Követelményei Magasépítési Építmények című szabályzata, valamint az MMK Tervdokumentációk Tartalmi és Formai Követelményeinek Szabályzata).⁵ Fontos, hogy a tervezőtől várt tervdokumentáció adott esetben a kivitelezéssel kapcsolatos közbeszerzési eljáráshoz mellékelte közbeszerzési dokumentumok része lesz, ezért a tervdokumentációt oly módon kell elkészíteni, hogy a vonatkozó

közbeszerzési szabályok előírásainak a kivitelezés megvalósítására irányuló közbeszerzés vonatkozásában is megfeleljen. Erről az ajánlatkérőnek a tervdokumentáció elkészítésére irányuló közbeszerzési dokumentumokban is rendelkezni kell, illetve e körben rögzíteni kell az összes releváns közbeszerzési elvárást [különös tekintettel a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet VII. fejezetében foglalt rendelkezésekre]. Javasolt az ajánlatkérőnek hangsúlyozni, hogy a tervdokumentáció nem preferálhat olyan megoldásokat, amelyek a kivitelezők közötti versenyt indokolatlanul korlátoznák. Állami építési beruházások esetében az ajánlatkérőnek elő kell írni azt is, hogy a tervező a tervezés során teljesítse az egyenértékűségi kritériumrendszer kialakításával kapcsolatos kötelezettségeit a 23/2025. (VII. 31.) ÉKM rendelet előírásainak megfelelően.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőként szerződő félnek az elkészített tervekkel kapcsolatosan korlátlan és kizárólagos, harmadik személynek átengedhető felhasználási jogokat kell szerezni a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) rendelkezéseivel összhangban. A közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet előírásait ennek megfelelően szükséges előkészíteni. E körben a felhasználási jog átengedésére vonatkozó szerzői jogi rendelkezések értelmezését segíti a Pfv. 20.449/2021/7. számú ítélet, amelyben a Kúria kimondta, hogy a felhasználási jog megszerzésének csak akkor feltétele a szerzői jogdíj előzetes megfizetése, ha a szerződés kifejezetten így rendelkezik. A Kúria álláspontja szerint a vonatkozó szerzői jogi rendelkezések [így különösen az Szt. 16. § (4) bekezdése] nem értelmezhetők akként, hogy a szerzői jogdíj megfizetésének akkor is meg kell előznie a szerzői jog átruházását, ha a felek nem így állapodtak meg. Mivel az ítéletben vizsgált közbeszerzési szerződés a tervdokumentáció átadásához (nem pedig az ellenérték megfizetéséhez) kötötte a felhasználási jogok átruházását, az ajánlatkérőként szerződő fél a felhasználási jogokkal kapcsolatos ellenérték megfizetése nélkül is felkérhetett mást a felperesként eljáró tervező által megküldött tervdokumentációval kapcsolatos hiba javítására, és e

⁴ A MÉK A tervellenőrzés szabálya című szabályzata [Elfogadta a MÉK 2025.05.09-i Küldöttgyűlése a 17/2025. (05.09.) sz. Kgy. határozattal, hatályos: 2025. január 1. napjától] 6.1.-6.4., 6.6., 6.12. és 7.5. pontok.

⁵ https://mek.hu/szakmagyakorlas-szabalyzatok_segedletek_utmutatok; <https://mernokvagyonok.hu/dokumentumok/>

tervdokumentáció (kiviteli tervek) alapján megindíthatta a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárást is. Mindezzel az ajánlatkérőként szerződő fél nem követett el szerzői jogsértést.⁶ Mivel a közbeszerzési szerződés rendelkezései alapján az ajánlatkérőként szerződő fél már a tervdokumentáció átadásával megszerezte azok felhasználási jogait, meg tudta indítani a kivitelezés megvalósítására irányuló közbeszerzési eljárást a tervező hibás teljesítésével kapcsolatos jogvitától függetlenül. Ennek a szerződéses megoldásnak köszönhetően a kivitelezés megvalósításának időbelisége nem kapcsolódott szorosan a tervező hibás teljesítésével kapcsolatos jogvita időtartamához.

Előfordulhat, hogy bizonyos jogszabályhelyek esetében nem elegendő a közbeszerzési dokumentumokban általánosságban rendelkezni a hivatkozott előírásoknak való megfelelésről. Adott esetben az ajánlatkérőnek – az érintett jogszabályhely tartalmából következően – azt is meg kell határozni, hogy milyen konkrét feltételekre, követelményekre figyelemmel minősül teljesítettnek az érintett jogszabályi előírás. A Ptk. 6:251. § (2) bekezdése értelmében például a jogalkotó elvárja, hogy a tervdokumentáció műszakilag kivitelezhető, gazdaságos és célszerű megoldásokat tartalmazzon, továbbá alkalmasnak kell lennie arra, hogy a megrendelő felismerhető, a felhasználás céljából következő igényeit kielégítse. Abban az esetben lehet megítélni, hogy a tervező által elkészített tervdokumentáció eleget tesz-e a hivatkozott törvényi előírásnak, ha a közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérő meghatározza azokat a viszonyítási pontokat (például a kivitelezésre rendelkezésre álló költségkeretet vagy az építési beruházás tárgyát képező épület üzemeltetésének költségigényével kapcsolatos elvárást), illetve a kivitelezés műszaki funkciójával kapcsolatban azokat a konkrét igényeket, amelyekre tekintettel a Ptk. 6:251. § (2) bekezdésében foglalt előírásoknak való megfelelést vizsgálni kívánja. E körben az ajánlatkérő kizárólag olyan támpontokat rögzíthet, amelyek szükségszerűen következnek a beszerzés tárgyából. A beszerzéssel elérni kívánt eredmény szempontjából indokolatlan, illetve aránytalan követelmények előírásával nem korlátozható a tervezési szerződés elnyeréséért folytatott verseny. A költséghatárokat javasolt az ajánlatkérőnek reálisan, a piaci működéssel összhangban lévő mozgástér bizto-

sítása mellett meghatározni. Javasolt figyelembe venni, hogy a kivitelezések megvalósításának ára dinamikusan változhat, így a tervdokumentáció tárgyát képező kivitelezés megvalósítására irányuló szerződéskötés elhúzódása (például egy jogorvoslati eljárás miatt vagy a kivitelezés megvalósítására irányuló közbeszerzési eljárás eredménytelensége okán) a Ptk. 6:251. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek eredetileg megfelelő tervdokumentáció esetében is eredményezheti azt, hogy a megvalósítani kívánt kivitelezés költségigénye jelentősen meg fogja haladni a tervdokumentáció jogszabályi megfelelősége körében meghatározott költségkeretet. Kizárólag ebből, utólagosan – a kivitelezés időbeliségére tekintet nélkül – vélhetően nem vezethető le a tervező hibás teljesítése. Szükséges továbbá tekintettel lenni arra is, hogy a kivitelezők jelentősen eltérő árakat alkalmazhatnak, és nem garantálható, hogy adott közbeszerzési eljárás esetében épp a tervezői költsébecsléshez legközelebb eső ajánlati árat adó gazdasági szereplők nyújtanak be érvényes ajánlatot, így a kivitelezés költségigényének pontos meghatározása előzetesen nem lehetséges. A tervező a tervdokumentáció tárgyát képező kivitelezés várható ellenértéke kapcsán csupán becsült költségről tud nyilatkozni. Ugyanakkor megállapítható a tervező hibás teljesítése, ha az általa elkészített tervdokumentáció (vagy akár az azzal kapcsolatos vázlat-terv, koncepció) tartalma nem felel meg a szerződésben rögzített megrendelői elvárásoknak. A Pfv. 20.127/2022/4. számú kúriai ítéletben tárgyalta esetben a tervező figyelmen kívül hagyta mind a kivitelezés költségigényével, mind a kivitelezés műszaki tartalmával kapcsolatos ajánlatkérői elvárásokat, amelyeket a felek szerződésbe is foglaltak. (A kivitelezés tervező által prognosztizált költségigénye az elkészített vázlat-terv alapján az ajánlatkérő rendelkezésére álló költségkeret háromszorosa volt, és a vázlat-terv hozzávetőleg 400 négyzetméternyi szakmai funkció elhelyezését nem oldotta meg.) Ez – a közbeszerzési szerződés vonatkozó előírásaival összhangban – szerződésszegésnek (a tervező hibás teljesítésének) minősült, ami végül a szerződés felmondásához vezetett.

1.2.3. A tervdokumentáció módosítása, pótmunka végzése

A Ptk. 6:251. § szerinti tervezési szerződésre vonatkozó

⁶ Pfv. 20.449/2021/7. számú kúriai ítélet [26],[27] és [33] bekezdései.

szakági jogszabályok [így különösen a Méptv. 186. § és a Szakmagyakorlási rendelet 17. §] főleg a tárgykörök szintjén határozzák meg azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a feleknek a szerződésben a tervezés egyedi körülményeivel összhangban kell szabályozni. Az ajánlatkérőnek a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezetben ki kell térni a szakági jogszabályok által meghatározott tárgykörökkel kapcsolatos elképzelésekre. Ennek megfelelően - a Szakmagyakorlási rendelet 17. § (1) bekezdés j) pontjára tekintettel - elő kell készíteni a tervmódosítás szabályaira vonatkozó szövegtervezetet is. A közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéses feltételekben javasolt összefoglalni és objektív módon szabályozni a tervmódosítás adott teljesítés tekintetében indokolt eseteit. Később a szerződés teljesítésének Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti ellenőrzése körében e rendelkezésekre hivatkozással szükséges dokumentálni, hogy a tervmódosításra melyik szerződésben meghatározott okból került sor. Ezen okok között szükséges rendelkezni a tervező hibás teljesítése miatt kért javításokról, illetve azokról az egyéb objektív feltételekről, amelyek bekövetkezése esetén a tervezőnek a szerződés előírásai szerint módosítania kell a tervdokumentációt (például az engedélyezési folyamat során tett hatósági észrevételek miatt). Minden tervmódosításra kiterjedően egyértelműen meg kell határozni azt a szerződéses eljárásrendet, amelynek keretében a felek a tervmódosítás eseteit kezelni fogják. Ezen eljárásrendben javasolt kitérni arra is, hogy a tervmódosításra ki, adott esetben az építési beruházás melyik szereplője, milyen érvek mentén jogosult a tervező felé jelezni a tervmódosítással kapcsolatos igényt, és e körben szükséges szabályozni a tervező vonatkozó állapontjának közlésével kapcsolatos szabályokat is. Érdemes rendelkezni arról, hogy egyet nem értés esetén a felek milyen objektív szempontok szerint próbálnak dönteni a teljesítés további folytatásáról. E viták kapcsán fokozott jelentősége lehet, hogy a szerződés miként rendelkezett a hibás teljesítés szabályairól, illetve a pótmunka megrendeléséről, mivel a polgári jogi bíróság gyakorlata azt mutatja, hogy a tervmódosítási igény hibás teljesítéssel, illetve pótmunkával kapcsolatos jogvitákat eredményezhet. Például a Pfv. 20.449/2021/7. számú kúriai ítélet által tárgyalta esetben az ajánlatkérőként szerződő fél azért kért fel mást a felperesként el-

járó tervező által átadott tervdokumentáció javítására, mert a tervező csak pótmunka keretében, külön díjazás ellenében vállalta volna a tervek javítását. Az ítéletben hivatkozott bírósági megállapítás értelmében a tervező a felelős a tervdokumentáció műszaki tartalmának szakszerűségéért és műszaki megvalósíthatóságáért, így a tervező köteles szerepeltetni a tervekben azokat az elemeket, amelyeket a vonatkozó jogszabály előír.⁷ Emiatt - a tervdokumentációból hiányzó és a vonatkozó jogszabályi előírások alapján kötelező tűzgátló nyílászáróra figyelemmel - a bíróság megállapította a tervező hibás teljesítését.

A Ptk. 6:244. § (2) bekezdése szerinti pótmunka teljesítésére csak az ajánlatkérőként szerződő fél kifejezett megrendelése alapján (véltetően a Kbt. 141. § szerinti szerződésmódosítás eredményeként) kerülhet sor, azonban a hibás teljesítés körében tett megrendelői észrevételek, illetve a tervhibák javítására irányuló kezdeményezések nem értelmezhetők ekként. Ezt javasolt a tervmódosítással kapcsolatos rendelkezések között hangsúlyozni, és szükséges arról is rendelkezni, hogy ki jogosult a pótmunka megrendelésére, és erre milyen módon kerülhet sor. Ezek a rendelkezések segíthetnek a pótmunka és a többletmunka fogalmába tartozó tervezői teljesítések elhatárolásában is. Például a Pfv. 20.309/2022/4. számú kúriai ítéletben tárgyalta jogeset kapcsán a másodfokú bíróság nem fogadta el a megrendelő pótmunka megrendeléseként az épület üzemeltetőjének tervezéssel kapcsolatos javaslatait tekintettel arra, hogy az üzemeltető a szerződő felek közötti jogviszony körében nem minősült megrendelőnek. Mivel a megrendelő nem bocsátott ki pótmunka megrendelésére irányuló dokumentumot, a pótmunka jogi fogalmának alapvető feltétele nem állt fenn, ezért a megrendelő jogosan hivatkozott arra, hogy a tervező polgári jogi követelésével érintett, pótmunkaként említett teljesítést nem rendelte meg. E körben a másodfokú bíróság és a Kúria hangsúlyozta, hogy nem szakértői, hanem jogi kérdés annak eldöntése, hogy pótmunkának vagy többletmunkának minősül-e az elvégzett tervezési munka. A Kúria megállapította továbbá, hogy az átalánydíjon felül a vállalkozó (az ítéletben tárgyalta esetben a tervező) csak a pótmunka ellenértékét igényelheti. A többletmunkával kapcsolatban felmerült költségek megtérítését csak akkor követelheti, ha azok a szerződés megkötésének

⁷ Pfv. 20.449/2021/7. számú kúriai ítélet [8] bekezdés; a Fővárosi Ítéltábla Pf. 20.613/2020/7. számú ítélete [31]-[33] bekezdések.

időpontjában nem voltak előre láthatók. Egyebekben a közbeszerzési eljárást követően létrejött szerződésben meghatározott átalánydíjat a vállalkozó (tervező) utóbb akkor sem emelheti meg többletmunka miatti többletköltségekre hivatkozással, ha a szerződés elnyerése érdekében esetleg irreálisan alacsony díj megjelölésével pályázott. A műszaki szükségességből felmerülő többletköltségek kockázata nem hárítható az ajánlatkérőként szerződő félre, hiszen az egyösszegű átalánydíjban való megállapodás célja, hogy a munka elkészülte után a többletköltségeket – a pótmunkáktól eltekintve – ne kelljen tételesen felmérni.⁸

A Ptk. 6:244. § (1) bekezdése szerinti többletmunka olyan munka, ami része a szerződés tartalmának, azonban a tervező nem vette figyelembe az árazásnál vagy olyan munka, amely elengedhetetlen a szerződésben meghatározott eredmény rendeltetésszerű megvalósításához. A többletmunka az eredetileg célul tűzött munkaeredményt nem változtatja meg, nincs szó új vagy módosult megrendelői igényről, és a tervező köteles elvégezni. A Ptk. 6:244. § (2) bekezdése szerinti pótmunka olyan utólag megrendelt munka, ami az eredetileg célul tűzött munkaeredményt megváltoztatja, a műszaki tartalom módosításával jár, új vagy módosult megrendelői igényt valósít meg.⁹ A közbeszerzési szerződés tartalmától eltérő teljesítésre (például a műszaki tartalom vagy a szerződésben meghatározott ellenérték tekintetében) a Kbt. 141. § szerinti szerződésmódosítás eredményeként kerülhet sor, és a szerződésmódosításra okot adó körülményeket az ajánlatkérőként szerződő félnek a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti ellenőrzési kötelezettség kapcsán felelősen vizsgálni és dokumentálni kell.

1.2.4. A szerződés teljesítését érintő ellenőrzések és egyeztetések

Javasolt a közbeszerzési dokumentumokban, illetve a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéses feltételekben rögzíteni azokat a szempontokat, kötelező adatszolgáltatásokat, illetve a teljesítés írásbeli dokumentációjával kapcsolatos elvárásokat, amelyek segítenek abban, hogy az ajánlatkérőként szerződő fél rendelkezzen mindazon műszaki, illetve

jogi információkkal, amelyekre tekintettel meg tudja ítélni a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés keretében, hogy a nyertes ajánlattevőként szerződő fél teljesítése szerződésszerű vagy sem. Ezen információk, adatok, dokumentumok birtokában a polgári jogi igények bíróság előtti érvényesítése is hatékonyabb lehet. Minden teljesítéssel kapcsolatos szóbeli egyeztetést szükséges írásban is dokumentálni. Érdemes a feleknek tartózkodni az informális, dokumentálatlan megbeszélésektől. Ezek könnyen félreértést eredményezhetnek a felek szerződés teljesítésével kapcsolatos elvárásai, illetve a szerződésben rögzített feladatok értelmezése tekintetében, és akár szerződésszegésekhez is vezethetnek. Továbbá olyan kölcsönös akarategyezséget is megalapozhatnak, amelynek eredményeként a Kbt. 141. §-ba [vagy akár a Kbt. 142. § (3) bekezdésében] ütköző szerződésmódosítás is létrejöhet. A Fővárosi Ítéltábla Gf. 40.141/2025/10. számú ítéletében tárgyalta a tervező a szerződésben foglaltakat meghaladó műszaki tartalommal készítette el a kiviteli tervdokumentációt a megrendelővel folytatott egyeztetések alapján. Ez a folyamat számos egyeztetéssel, adatszolgáltatással járt, ezért a tervdokumentáció csak a szerződésben meghatározott teljesítési határidő eltelte követően készült el. Utóbb a megrendelő késedelmesnek minősítette a tervező teljesítését, viszont az eljáró bíróság (sem első-, sem másodfokon) nem állapította meg a tervező késedelmét. Az elsőfokú bíróság által kifejtett és a Fővárosi Ítéltábla által jóváhagyott álláspont szerint ugyan a felek írásban nem módosították a szerződés szerinti teljesítési határidőt, azonban a felek között folyamatos egyeztetések zajlottak, közben a tervező – ugyan több részletben – de már szolgáltatta a tervdokumentáció első változatát, majd a megrendelő észrevételeire javításokat, hiánypótlásokat végzett. A megrendelő a folyamat során a tervező részére teljesítési véghatáridőt nem tűzött, és nem jelezte, hogy szankcionálni kívánja a tervező teljesítési késedelmét. Arra sem utalt, hogy a tervező késedelme miatt olyan mértékben sérülnének a gazdasági érdekei, amely gazdasági érdeksérelem a tervezés lezárását, befejezését szükségtelenné tenné, a tervek felhasználását ellehetleníti.¹⁰

⁸ Pfv. 20.309/2022/4. számú kúriai ítélet [26], [52], [59] bekezdések.

⁹ Miniszterelnökség, Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály, Szerződésmódosítási Útmutató Ellenőrzést Végző Szakértők részére (2021.09.06.).

¹⁰ A Fővárosi Ítéltábla Gf. 40.141/2025/10. számú ítélete [24] bekezdése.

2. A tervező hibás teljesítése és a tervezői felelősség határai

A tervekkel kapcsolatos hibákat, hiányokat adott esetben már a közbeszerzési szerződés teljesítése során észlelheti az ajánlatkérőként szerződő fél, és akár a teljesítési, tervezési folyamat közben – adott esetben a tervellenőrzés eredményére figyelemmel – jelezheti a tervek javításával kapcsolatos igényét. A tervek hibái azonban sok esetben csak később, adott esetben a kivitelezés során vagy azt követően válnak nyilvánvalóvá. A műszaki tervek szerint megépülő létesítmény hibáiért alapvetően a tervező felel. Az ajánlatkérőként szerződő fél sem a kivitelezés, sem a tervezés tekintetében nem tekinthető szakértőnek, így a kivitelezővel szemben akkor sem felelős a tervek hibái miatt, ha a terveket az ajánlatkérőként szerződő fél előzetesen elfogadta, és kivitelezés céljából továbbadta. Ugyanakkor a kivitelező az építési munkák tekintetében már szakértőnek minősül, ezért elvárható tőle, hogy a rendelkezésére bocsátott terveket felülvizsgálja, és figyelmeztesse az ajánlatkérőként szerződő felet azokra a hibákra, amelyeket felismert, vagy a tőle elvárható gondosság tanúsítása esetén fel kellett volna ismernie. Amennyiben a kivitelező a terveket nem tekinti át, vagy e körben nem tanúsítja a tőle telhető gondosságot, illetve az észlelt hibákról nem tájékoztatja az ajánlatkérőként szerződő felet, a műszaki tervek szerint megépült létesítmény hibáiért kártérítési felelősség terheli. Ebben az esetben a keletkezett kár – a közös károkozásra tekintettel – a tervező és a kivitelező között megosztható, azonban az ajánlatkérőként szer-

ződő féllel szemben általában egyetemleges a tervező és a kivitelező felelőssége.¹¹ Ezzel együtt nem csupán a tervező, hanem az ajánlatkérőként szerződő fél és – a tervezőtől függetlenül – a kivitelező is tanúsíthat olyan magatartást, amelyre tekintettel a tervező felelősségének megállapíthatósága kétséges lehet, illetve a tervezői felelősség mértéke csökkenhet. Ezt minden esetben a konkrét ügy összes egyedi körülményére figyelemmel szükséges megítélni, illetve vizsgálni.

Amennyiben az ajánlatkérőként szerződő fél például nem megfelelő adatokat szolgáltatott a tervezőnek, vagy nem tájékoztatta a tervezőt a szakszerű tervezés tekintetében releváns műszaki információkról, felmerülhet a Ptk. 6:525. § szerinti károsulti közrehatás lehetősége. Vélhetően kérdésessé teszi a tervező felelősségét az is, ha az ajánlatkérőként szerződő fél adott esetben figyelmen kívül hagyja a tervező Ptk. 6:240. § (2) bekezdése szerinti figyelmeztetését valamely szakszerűtlen utasítása kapcsán, vagy ha az ajánlatkérőként szerződő fél a terv szerint elkészült építményt utólag a terv vonatkozásában előzetesen meghatározott műszaki céltól eltérő módon használja, és ennek következtében az építményt, illetve annak egy részét (például a födémét) káreseménnyel járó, a tervező által előzetesen nem kalkulált terhelésnek teszi ki. Ugyancsak kizárhatja a tervező felelősségét, ha a káresemény valójában nem a terv, hanem a kivitelezés olyan hibájára vezethető vissza, amit a tervezőnek adott esetben a tervezői művezetés során sem kellett észlelnie.

¹¹ GK 54. szám.

A béremelés, mint lehetséges értékelési szempont az Európai Unió Bíróságának a C-210/24 AESTE ügyben hozott ítélete tükrében

Wage Increase as a Potential Award Criterion in Light of the Judgment of the Court of Justice of the European Union in Case C-210/24, AESTE

Dr. Kadia Mariann

DOI: 10.37371/KEP.2026.6.5

Címszavak: béremelés, értékelési szempont, szociális szempont, személyi állomány, kollektív szerződés

Absztrakt

Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) a C-210/24. sz. (AESTE) ügyben 2026. március 5-én hozott ítéletében a közbeszerzési eljárásokban alkalmazható szociális jellegű értékelési szempontok jogszerűségét értékelte.

A Bíróság elvi szinten jogszerűnek minősítette az olyan értékelési szempont előírását, amely egyrészt figyelembe veszi az ajánlattevő által a szerződést teljesítő személyi állományra alkalmazni javasolt béremelést, másrészt arra kötelezi az ajánlattevőt, hogy a lefolytatott kollektív tárgyalásokat követően törekedjen az említett személyi állományra alkalmazandó kollektív szerződés megkötésére. Ugyanakkor az ítélet számos kérdést nyitva hagy, amelyek további pontosítást igényelnek.

Abstract

The Court of Justice of the European Union (hereinafter: the Court), in its judgment delivered on 5 March 2026 in Case C-210/24 (AESTE), examined the compatibility with EU law of social award criteria applicable in public procurement procedures.

In principle, the Court held that it is lawful to lay down an award criterion which, on the one hand, takes into account the wage increase proposed by the tenderer in respect of the staff assigned to perform the contract and, on the other hand, requires the tenderer, following the collective bargaining conducted, to endeavour to conclude a collective agreement applicable to that staff. At the same time, the judgment leaves several issues open that require further clarification.

Tényállás

Az ügy tényállása szerint Ortuella város önkormányzata közbeszerzési eljárást indított „Ortuella város önkormányzatának otthoni segítségnyújtási szolgáltatása” tárgyában. A közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás a CPV¹ (85312000-9) szerinti besorolása alapján a „Szociális gondozási szolgáltatások szállás nélkül” megnevezésű szolgáltatások körébe sorolandó, azaz a 2014/24 irányelv² XIV. mellékletében szereplő szociális szolgáltatásnak minősül.

Mivel ezek a szolgáltatások csak korlátozottan rendelkeznek határon átnyúló dimenzióval, ezért ezekre a szolgáltatásokra különös szabályok alkalmazandóak, magasabb, 750 000 eurós értékhatárral.

Bár a közbeszerzési szerződés becsült értéke 166 250 euró volt, az ügy szempontjából lényeges rögzíteni,

hogy a spanyol közbeszerzési törvény (LCSP) néhány kivételtől eltekintve a 2014/24 irányelv hatályán kívül eső közbeszerzési szerződésekre is az irányelv szerinti szabályozást alkalmazza. A tárgybeli eljárás során is egyaránt irányadóak a 2014/24 irányelvnek a 67. cikkben foglalt szerződés odaítélésére vonatkozó rendelkezések, illetve a szociális szolgáltatásokra vonatkozó enyhébb szabályozást tartalmazó rendelkezések.

Az ajánlatkérő a felhívásában az értékelési szempontok körében legfeljebb 40 ponttal vette figyelembe azt, ha az ajánlattevő a szerződés teljesítésében részt vevő személyzet bértömegének növelésére tett vállalást. Azon ajánlattevők ajánlatai pedig, amelyek ilyen vállalást nem tettek, 0 pontot kaptak.

A felhívás e körben rögzíti, hogy az ágazati szerződésben meghatározott bérek referenciaként szolgálnak és

¹ A Közös Közbeszerzési Szószedettről (CPV) szóló 2002. november 5-I 2195/2002/EK Európai parlamenti és tanácsi rendelet.

² A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-I 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

azokat a magasabb béreket kell figyelembe venni (bértömeg növekedés), amelyeket az ajánlattevő a szerződés teljesítésével megbízott személyekre kíván alkalmazni.

A felhívás továbbá azt is rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevőnek a szerződés véglegesítésétől számított legfeljebb egy hónapon belül a munkavállalók képviselőivel folytatott tárgyalást követően meg kell határoznia az említett béremelés megvalósulásának koncepcióját, illetve a nyertes ajánlattevőnek gondoskodnia kell a szerződés teljesítésével megbízott személyzet munkakörülményeire vonatkozó kollektív szerződés (Ortuella város önkormányzatának otthoni segítségnyújtási szolgáltatására vonatkozó kollektív szerződés) megkötéséről.

Az ápolási-gondozási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások szövetsége (Asociación de Empresas de Servicios para la Dependencia, a továbbiakban: AESTE) 2023. június 13-án jogorvoslati eljárást kezdeményezett a baszkföldi autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve (Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi, a továbbiakban: OARC) előtt. Az AESTE jogorvoslati kérelmében a bértömeg növekedésére vonatkozó értékelési szempont megsemmisítését indítványozta. Indítványát több indokra vezette vissza. Álláspontja szerint egyrészt a vitatott értékelési szempont akadályozza a gazdasági szereplők közötti szabad versenyt, és sérti az egyenlő bánásmód elvét. Másrészt az értékelési szempont nem kapcsolódik a szerződés tárgyához, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a szolgáltatás minősége és a bértömeg növelése nem állnak egymással összefüggésben. Harmadrészt kifogásolta, hogy a megajánlható bértömegnövekedés összege nem lett maximalizálva, ami pedig végső soron ahhoz vezethet, hogy a jobb pontozás reményében az ajánlattevők aránytalan összegeket javasolhatnak. Végezetül az AESTE álláspontja szerint annak előírásából, hogy a bértömeg növekedést kollektív szerződés útján kell megvalósítani az következik, hogy a hatályos kollektív szerződés nem vonatkozik az érintett munkavállalókra és ami egyben meghaladja ajánlatkérő hatáskörét.

Az AESTE álláspontjával ellentétben Ortuella város önkormányzata úgy vélte, hogy a vitatott értékelési szempont alkalmazása jogszerű és megalapozott volt. Kifejtette, hogy az ágazatban dolgozó munkavállalók között elégedetlenség tapasztalható, ami részben a munkavállalók vásárlóerejének csökkenésére vezethető vissza.

Álláspontja szerint az értékelési szempont a szolgáltatás minőségének és folyamatosságának biztosításához kapcsolódik.

Mivel az ügyet elbíráló OARC-nak szintén kétségei merültek fel az értékelési szempontnak az uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, ezért az ügyet előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztette. Az OARC kérelmében előadott álláspontja szerint kétséges, hogy a vitatott értékelési szempont megfelel a „gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat” követelményeinek, mivel álláspontja szerint a bértömeg növelés és a szolgáltatásnyújtás javítása közötti kapcsolat túl hipotetikusnak tűnik ahhoz, hogy mérvadó szempont lehessen a szerződés odaítélésében.

Továbbá az értékelési szempont szerinti bértömeg növelés olyan gazdasági többlet lehet jelent az ajánlattevők számára, amely megakadályozhatja, megnehezítheti vagy csökkentheti az ajánlattételi hajlandóságot a közbeszerzési eljárás során. Ezzel egyidejűleg a korlátozottabb erőforrásokkal rendelkező gazdasági szereplőket (például kkv-k) – akik részben azért tudnak versenyképes ajánlatot tenni, mert alacsonyabb bérköltségekkel rendelkeznek – a vitatott szempont aránytalanul vagy hátrányosan megkülönböztető módon érintheti.

Végezetül az OARC szerint annak előírása, hogy a nyertes ajánlattevőnek a kollektív tárgyalásokat követően meg kell határoznia a béremelés megvalósulásának koncepcióját, és gondoskodnia kell a szerződés teljesítésével megbízott személyzetre vonatkozó kollektív szerződés megkötéséről, beavatkozást jelenthet az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkében elismert, kollektív tárgyaláshoz való jogba.

Mindezekre tekintettel az OARC a következő kérdésekben kérte a Bíróság állásfoglalását:

„[1] A szolgáltatási szerződés odaítélésének egyik, bemutatott szempontja, amely:

- a béreknek az alkalmazandó ágazati szerződésen felüli növekedését értékeli, amelyet az ajánlattevő a szerződést teljesítő személyekre javasol alkalmazni, és
 - amely előírja a nyertes ajánlattevő számára, hogy a munkavállalók képviselőivel folytatott kollektív tárgyalást követően határozza meg az említett béremelés megvalósulásának koncepcióját, és gondoskodjon a szerződés teljesítésével megbízott személyzetre vonatkozó kollektív szerződés megkötéséről,
- alkalmas e a [2014/24] irányelv 67. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint a gazdaságilag legelőnyösebb

ajánlat meghatározására?

[2]) Ellentétes e a szolgáltatásnyújtás szabadságával, illetve korlátozza e a szabad versenyt az EUMSZ 56. cikkel, valamint a [2014/24] és a [96/71] irányelvvel ellentétesen?

[3]) Megsérti e [a Charta] 28. cikkében elismert, kollektív tárgyaláshoz való jogot?³

A Bíróság döntése

A Bíróságnak az ügy befogadhatóságának vizsgálatát követően első körben arról kellett állást foglalnia, hogy jelen ügyben alkalmazandóak-e a 2014/24 irányelv rendelkezései, figyelemmel a szerződés becsült értékére. Miután e téren a Bíróság már kiterjedt ítélkezési gyakorlattal⁴ rendelkezik, egyértelműen megállapította, hogy mivel a spanyol jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazhatóvá tette a 2014/24 irányelv hatályát azokra a szerződésekre is, amelyek nem érik el a 750 000 eurós uniós értékhatárt, az egységes jogértelmezés követelménye miatt egyértelmű uniós érdek fűződik ahhoz, hogy a Bíróság határozzon az előterjesztett kérdésekről. Az első kérdés kapcsán a Bíróságnak meg kellett vizsgálnia, hogy a tárgy szerinti közbeszerzési szerződés bértömeg növekedésre vonatkozó értékelési szempontja alkalmas-e a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat meghatározására.

Miután a kérdést előterjesztő OARC-nak kizárólag a vitatott értékelési szempont és a közbeszerzés tárgyának kapcsolatával, illetve az egyenlő bánásmód esetleges megsértésével összefüggésben merültek fel kétségei, a Bíróság vizsgálata is ezen kérdéskörökre korlátozódik. A közbeszerzés tárgyához való kapcsolódási követelményből következik, hogy általánosságban a vállalkozás társadalmi felelősségvállalási politikája nem értékelhető.⁵ A 2014/24 irányelv 67. cikk (3) bekezdése szerint az értékelési szempontokat akkor kell a közbeszerzési szerződés tárgyához kapcsolódónak tekinteni, ha a szerződés alapján nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon, annak életciklusának bármely szakaszában kapcsolódnak, ideértve azokat a tényezőket is, amelyek a szolgáltatás rendelkezésre bocsátásának konkrét folyamatához kapcsolódnak vagy közvetlenül a szolgál-

tatás életciklusának valamely másik szakaszához kapcsolódnak.

A Bíróság értékelése során figyelembe vette a 2014/24 irányelv 76. cikkének (2) bekezdését, amely a szerződés odaítélésének elvei között biztosítja, hogy a XIV. mellékletben felsorolt szociális szolgáltatások tekintetében az ajánlatkérő szervek többek között figyelembe vehessék a szolgáltatások magas minőségének, folyamatosságának, hozzáférhetőségének, megfizethetőségének, elérhetőségének és átfogóságának biztosításával kapcsolatos igényt, az igénybevevők különböző kategóriái – köztük a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok – sajátos igényeit, az igénybevevők bevonását és szerephez juttatását, valamint az innovációt.

Ezzel összefüggésben a Bíróság egyrészt megállapította, hogy a szerződés teljesítése jelentős humán erőforrás bevonását igényli, másrészt az ajánlattevő számára nehézséget okoz a szolgáltatás folyamatos, megfelelő minőségű biztosítása a hátrányos helyzetű kiszolgáltatók részére. Mivel a szolgáltatás ellenértéke nagyban függ a személyzet bérköltségétől, erre tekintettel megállapította, hogy az értékelési szempont összefügg a szerződés tárgyával. Továbbá a magas bérezés támogatja a munkaerő megtartását, valamint megfelelően képzett személyzet felvételét eredményezi és mindez végső soron a szolgáltatás minőségének a javításához, valamint a hozzáférhetőség és folyamatosság követelményeinek biztosításához vezet.

A Bíróság ugyanakkor nem foglalt állást a hátrányos megkülönböztetés tárgyában, illetve annak megítélésében, hogy a vitatott értékelési szempont hátrányos módon befolyásolta-e a kvk-k részvételét az eljárásban, miután álláspontja szerint nem rendelkezett a szükséges információkkal, amik lehetővé tették volna a vizsgálat lefolytatását, ezért annak lefolytatását a kérdést előterjesztő OARC hatáskörébe utalta. Ugyanakkor az ítélet kijelölte a leendő vizsgálat kereteit, azáltal, hogy az ítéletben rögzítette, hogy a „vizsgálatot azon dokumentációra tekintettel kell elvégezni, amellyel az ajánlatkérő szerv a szükségleteinek meghatározásának időpontjában rendelkezett, valamint a szolgáltatás igénybevevőivel vagy kedvezményezettjeivel és az azt teljesítő

³ Ítélet 23. pont.

⁴ C 297/88 és C 197/89 Dzodzi ítélet (1990.) 36. és 37. pont; C 376/21 Obshtina Razlog ítélet (2022.) 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁵ A Bizottság közleménye: „Szociális közbeszerzés – Útmutató a szociális szempontok figyelembevételéhez a közbeszerzések során (2. kiadás) 83. old.

személlyzettel általa adott esetben előzetesen lefolytatott konzultációkra, valamint az általa adott esetben elvégzett piaci konzultációkra, vagy bármely más olyan dokumentumra tekintettel, amely lehetővé teszi az ilyen odaítélési szempont által kiváltott kizáró hatás fennállásának alátámasztását.”⁶

Az első kérdés tekintetében a fenti indokokra tekintettel a Bíróság azt a választ adta, hogy a „2014/24 irányelv 67. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a lakhatás nélküli szociális szolgáltatások nyújtására irányuló közbeszerzési szerződés olyan odaítélési szempontja, amely figyelembe veszi az ajánlattevő által a szerződést teljesítő személyzetre alkalmazni javasolt, a hatályos ágazati kollektív szerződés alkalmazásából eredő szintet meghaladó bérköltségnövelést, lehetővé teszi az ajánlatkérő szerv számára, hogy meghatározza az e rendelkezés értelmében vett, gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot.”⁷

A Bíróság a döntéshozatalra előterjesztett második kérdést – amely arra irányult, hogy a 96/71/EK irányelvvel és az EUMSZ 56. cikkével összeegyeztethető-e egy olyan közbeszerzési értékelési szempont, amely a lakhatás nélküli szociális szolgáltatások tárgyú szerződés esetén az ajánlattevő által a teljesítéshez igénybe vett személyi állomány bérköltségében a hatályos ágazati kollektív szerződés szerinti szintet meghaladó bérezési elemeket is figyelembe veszi – elfogadhatatlannak nyilvánította. Indokolásként arra hivatkozott, hogy a kérdést előterjesztő OARC nem szolgáltatott olyan konkrét információt, amely a határokon átnyúló elem fennállását alátámasztaná, ami pedig előfeltétele mind az EUMSZ 56. cikk, mind a 96/71/EK irányelv értelmezéséhez.

Végezetül a harmadik kérdést illetően a Bíróságnak – miután megállapította, hogy a Charta alkalmazhatóságának, vagyis az „uniós jog végrehajtásának” a követelménye megvalósult – azt kellett megvizsgálnia, hogy a vitatott értékelési szempont sérti-e a Charta 28. cikkében biztosított kollektív tárgyaláshoz való jogot. E jog biztosítja a szerződő felek számára, hogy egymással szabadon, befolyástól és utasítástól mentesen folytassanak párbeszédet. A szerződő felek mind a szociál- és foglalkoztatáspolitikai területét érintő célok, mind e kitűzött

célok elérésére alkalmas intézkedések megválasztása terén is széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek.⁸

A Bíróság – a főtanácsnoki indítvánnyal egyezően – arra a következtetésre jutott, hogy a vitatott értékelési szempont nem korlátozza a felek tárgyalási autonómiáját. Ez a megállapítás egyrészt azon alapul, hogy az értékelési szempont nem írja elő a béremelés elemeit, ennek megtárgyalását az ajánlattevőre és annak munkavállalóira bízta. Másrészt mivel a szerződéskötés terén nem állapít meg eredménykötelmet, az ajánlattevőt e téren kizárólag „cselekvési”, gondossági kötelezettség terheli, ezáltal a szerződéskötés szintén a felek autonómiájában marad. Ezt támasztja alá az is, hogy az értékelési szempont nem kötelezheti az érintett munkavállalók képviselőit, mint harmadik feleket, hogy meghatározott határidőn belül szerződést kössenek.

A munkavállalók közötti bérkülönbség tekintetében, amit az értékelési szempont eredményezhet, a Bíróság nem foglalt állást, mivel megítélése szerint ennek érdemi vizsgálatához a kérdést előterjesztő OARC nem szolgáltatott kellő információt.

A Bíróság a harmadik kérdést illetően megállapította, hogy nem ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkével az értékelési szempont, amely a szerződés teljesítésében résztvevő személyzet vonatkozásában figyelembe veszi a bértömeg növekedést, illetve arra kötelezi ajánlattevőt, hogy a szerződés megkötésétől számított egy hónapon belül – az említett személyzet képviselőivel folytatott kollektív tárgyalást követően – meghatározza a béremelés megvalósulásának koncepcióját, valamint, hogy gondoskodjon az említett személyzetre alkalmazandó kollektív szerződés megkötéséről.

Összegzés

A szociális szempontokat figyelembe vevő közbeszerzések célja, hogy a társadalmi szempontoknak a közbeszerzési eljárásokba történő integrálásával előmozdítsák 1. a foglalkoztatási lehetőségeket, a társadalmi befogadást, 2. a méltó, tisztességes munkakörülményeket, 3. az akadálymentességet és 4. a fenntartható gyakorlatok ösztönzését.⁹ Egy nemrég megjelent, 75 uniós közbeszerzési eljáráson alapuló tanulmány rávilágított,

⁶ Ítélet 55. pont.

⁷ Ítélet 56. pont.

⁸ C 311/21 TimePartner Personalmanagement ítélet (2022.), 72-73. pont.

⁹ PwC EU Services ICLEI Europe, How to apply socially responsible public procurement: An impact-driven framework with indicators and practical examples 2025 1. old.

hogy „bár a közbeszerzési folyamatok figyelembe veszik a társadalmi szempontokat, azok mélysége és hatékonysága gyakran korlátozott marad.” A tanulmány a szociális szempontú közbeszerzések hatásának méréséhez a fent hivatkozott négy indikátort vizsgálta. Ebben az összefüggésben kiemelt jelentőséggel bírnak az e tárgykörben született ítéletek, mert a joggyakorlat egyértelműsítésével hozzájárulhatnak a szociális szempontú közbeszerzések hatékonyságához.

A jelen ítéletnek a szociális szempontú közbeszerzésekre gyakorolt hatása egyelőre nem határozható meg egyértelműen, mivel számos, az ügy szempontjából releváns kérdést a Bíróság nem vizsgált meg, azokat az előterjesztő hatáskörébe utalta. A főtanácsnoki indítvány rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás során a szociális aspektusra vonatkozó szempontok abban az esetben vehetők figyelembe ha azok: 1. kapcsolódnak a közbeszerzés tárgyához, 2. nem biztosítanak az adott szerv számára korlátlan választási szabadságot, 3. megfelelnek az átláthatósági követelménynek, azaz kifejezetten szerepelnek az ajánlattételi dokumentációban vagy hirdetményben, kellően egyértelműek, továbbá 4. megfelelnek az uniós jog alapelveinek, mint a hátrányos megkülönböztetés tilalma. Ezen szempontok közül a Bíróság jelen ítéletében kizárólag a közbeszerzés tárgyával való kapcsolat fennállását állapította meg, így a fennmaradó szempontok vizsgálata az előterjesztőre hárul és majd csak ezt követően lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy a vitatott értékelési szempont jogszerű volt-e. Álláspontom szerint a vizsgálat során az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének értékelése lesz különösen mérvadó.

Az értékelési szempontnak a szerződés tárgyával való kapcsolata tekintetében, a Bíróság ítéletében megállapítja, hogy jelen ügyben ez a kapcsolat fennáll. Ugyanakkor a jövőbeli joggyakorlatra figyelemmel felmerül a kérdés, hogy a Bíróság ezen megállapítását mennyire kell tágan értelmezni. A 2014/24 irányelv 76. cikk (2) bekezdése alapján jogszerűen előírható-e az értékelési szempont azon ágazatok tekintetében is, ahol a szolgáltatás minőségét és folyamatosságát a bérek mértéke nem befolyásolja érdemben, mert az adott ágazatban nem jellemző a bérezéssel kapcsolatos általános elégedetlenség, illetve nem igényel jelentős humán erőforrás bevonást. Vagy a Bíróság megállapítása kizárólag azon szociális szolgáltatásokra, ágazatokra korlátozódik, amelyek esetében – a tárgybeli üggyhöz hasonlóan – a bérek tekintetében általános elégedetlenség tapasztal-

ható, illetve amely szolgáltatások elvégzése jelentős humán erőforrás bevonást igényel.

A Bíróság az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma tárgyában kialakult ítélkezési gyakorlatra hivatkozva ítéletében rögzíti, hogy „az egyenlő bánásmód elvének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának célja a közbeszerzési eljárásban részt vevő ajánlattevők közötti egészséges és hatékony verseny kialakulásának elősegítése. Ezen elvek szerint az ajánlattevőknek egyenlő helyzetben kell lenniük mind az ajánlataik elkészítésekor, mind pedig az ajánlataik ajánlatkérő szerv általi értékelésének időpontjában. Ezen elvek megkövetelik, hogy a hasonló helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve, ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható.

Ezen irányelv 18. cikke (1) bekezdésének második albekezdése azt is előírja, hogy az ajánlatkérő szervek nem fogadhatnak el olyan odaítélési szempontokat vagy szabályokat, amelyek folytán bizonyos gazdasági szereplők saját jellemzőik alapján méltánytalan előnyhöz jutnak, vagy ilyen hátrányt szenvednek, illetve amelyek bizonyos gazdasági szereplők számára mesterségesen korlátozzák a versenyt.”

A Bíróság korábbi ítélkezési gyakorlata szerint a „magasabb minimálbér megkövetelése viszont indokolatlanul korlátozhatja a primerjogból levezetett szolgáltatásnyújtás szabadságát, amely korlátozás más tagállamból származó potenciális ajánlattevők versenyelőnyét csorbítja.”

Mivel jelen ügy a Ruffert és a Bundesdruckerei üggyel eltérően nem rendelkezik közvetlen határon átnyúló elemmel, illetve nem képvisel határokon átívelő érdeket, kérdéses, hogy a Bíróság jelen ítélete milyen mértékben alkalmazható olyan esetben, amikor az ügy ilyen érdekekkel is rendelkezik, mennyiben korlátozódik a Bíróság megállapítása az uniós közbeszerzési értékhatár alatti a 2014/24 irányelv XIV. mellékletében foglalt szolgáltatásokra.

A Bíróság az arányosság követelményéről nem tesz említést, ugyanakkor a főtanácsnoki indítvány kitér ezen szempont vizsgálatára is. „Az arányosság elve garantálja, hogy az ajánlatkérő szervek által hozott intézkedések alkalmasak legyenek a közbeszerzési szabályok által követett jogszerű célok elérésére, és ezen intézkedések ne lépjenek túl a célok eléréséhez szükséges mértéket. Az arányosságot az adott közbeszerzési szerződés odaítélésének szempontjai körében esetleg kell elemezni, és az

számos tényezőtől függ, amelyek közé a közbeszerzési szerződés tárgya is minden bizonnyal beletartozik.”

Ebből következően álláspontom szerint, az előterjesztőnek többek között értékelnie kell, hogy a bértömeg növelés önmagában, egyéb munkakörülményekre vonatkozó szempontok figyelmen kívül hagyása mellett alkalmas-e olyan összetett probléma hatékony kezelésére, mint a munkahelyi fluktuáció és a magas szakmai színvonal biztosítása, különösen arra tekintettel, hogy ajánlattevőt a szerződéskötés terén kizárólag gondossági kötelem terheli.

Az indítvány emellett rögzíti a vitatott értékelési szempont súlyozásának arányosságával kapcsolatos szempontokat is. Egyfelől – az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) útmutatójával összhangban – megállapítja, hogy nem lehetséges minimális és maximális százalékos pontszám meghatározása, illetve a pontszám mértéke nagyban függ a szerződés tárgyától. Másrészt rámutat arra, hogy az arányosság elvének tiszteletben tartásából fakadóan indokolt lehet egy felső határ megállapítása az ajánlattevő vállalkozás által javasolt béremelés vonatkozásában, mivel a nyilvánvalóan túlzó béremelési javaslatok sérthetik az arányosság elvét. A körülmény, hogy az AESTE jogorvoslati kérelmében éppen a béremelés felső határának hiányát sérelmezte, arra enged következtetni, hogy az értékelési szempont összességében nem felel meg az

arányosság követelményének.

Álláspontom szerint a Bíróság ítélete nem nyújt egyértelmű iránymutatást, mivel több lényeges értelmezési kérdést nyitva hagy, ezért jelenleg csak korlátozottan ítéltető meg, hogy milyen mértékben járul hozzá a szociális jellegű értékelési szempontok alkalmazása során felmerülő jogértelmezési bizonytalanságok mérsékléséhez. Elképzelhető, hogy az ítélet hatása elsősorban nem a gyakorlatban érvényesül majd, hanem inkább a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata során kap majd jelentőséget, ugyanis az ítélet kapcsán máris megjelent olyan érdekképviseleti álláspont, amely konkrét jogalkotási irányokat körvonalaz. Az „UNI Europa” – amely 50 ország 272 szakszervezetét képviseli – az ítélet kihirdetését követően felhívta a Bizottságot, hogy teljes körűen vegye figyelembe az ítéletet, és dolgozzon ki egy új keretrendszert, amely biztosítja, hogy: „a kollektív tárgyalások lefedettségének előmozdítása valamennyi közbeszerzési eljárásban általános értékelési szempontként jelenjen meg; az alkalmazandó kollektív szerződéseknek való megfelelés a közbeszerzési eljárásokban való részvétel minimumkövetelménye legyen; az ajánlatkérő szervezetek egyértelmű iránymutatást kapjanak arra vonatkozóan, miként alakítsanak ki olyan szociális értékelési szempontokat, amelyek elősegítik a minőségi munkahelyek létrejöttét.”

STATISZTIKA

A dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződések adatainak statisztikai elemzése 2025-ben

Mikó Zsófia, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2026.6.6

Címszavak: *dinamikus beszerzési rendszer, közbeszerzési statisztika, sajátos beszerzési módszer, szerződések száma, szerződések értéke, eljárásrend*

A dinamikus beszerzési rendszer (DBR) a Kbt. szerinti sajátos beszerzési módszer, amelynek különlegessége, hogy nem egy önálló eljárásfajta keretében valósul meg. Ehelyett a rendszerbe történő felvételre a meghívásos eljárás részvételi szakaszának, a konkrét beszerzések megvalósítására pedig az ajánlattételi szakaszának szabályait kell megfelelően alkalmazni. A részvételi szakasz a DBR teljes fennállása alatt nyitva áll, így a jelentkezések folyamatosan benyújthatók. A módszer alkalmazása a folyamatosan fennálló, rendszeresen ismétlődő és jellemzően szabványosított beszerzési igények (árúk, szolgáltatások vagy építési beruházások) esetén célszerű. A DBR kategóriákra osztásával praktikusán akár vegyes tárgyú beszerzések is hatékonyan kezelhetők.

A rendszer lehetővé teszi az ajánlatkérők számára, hogy a DBR időtartama alatt folyamatosan bővülő és megújuló gazdasági szereplői körből választhassanak, biztosítva ezzel a versenyt és a közpénzek optimális felhasználását. A már felállított DBR-ben az egyedi beszerzések időigénye jelentősen rövidebb más eljárásokhoz képest, ami rendkívül hatékony ügyintézés tesz lehetővé. A korlátlan csatlakozási lehetőség csökkenti az eredménytelenség kockázatát, miközben a piaci árváltozások és az innovációk is gyorsan érvényesülhetnek az ajánlatokban.

A DBR felállításakor vagy a későbbi csatlakozáskor a

jelentkezők még nem tesznek ajánlatot, így nem terheli őket ajánlati kötöttség; minden egyes beszerzésnél az aktuális piaci helyzetnek megfelelő, új ajánlatot nyújthatnak be. A keretmegállapodással ellentétben az ajánlatkérőnek sem kell a folyamat elején részletesen rögzítenie minden szerződéses feltételt, így rugalmasabban kezelheti saját igényeit.

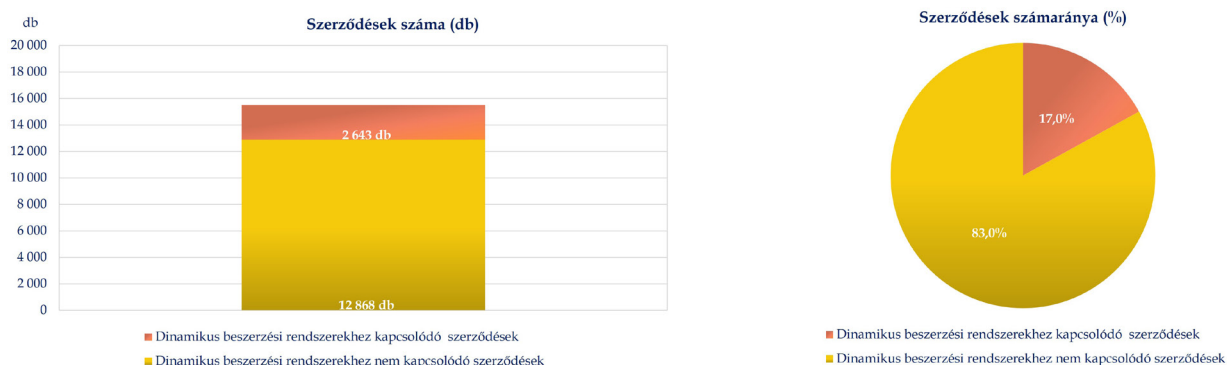
Az ajánlatkérő a rendszerbe felvett összes gazdasági szereplőt felhívja az ajánlattételre, azonban a szereplők nem kötelesek minden esetben ajánlatot tenni. Fordítva is igaz: a DBR pusztá léte nem terheli az ajánlatkérőt megrendelési kötelezettséggel. A rendszer felállítása során nem jön létre szerződéses jogviszony a felek között; a konkrét közbeszerzési szerződések az egyedi ajánlattételi szakaszok eredményeként jönnek létre, melyekről az ajánlatkérő minden esetben tájékoztatót tesz közzé.

2025-ben az ajánlatkérők összesen 15511 darab közbeszerzési szerződést¹ kötöttek, melyből 2643 darab szerződés kapcsolódott dinamikus beszerzéshez², azaz az összes szerződés 17 százaléka történt dinamikus beszerzési rendszer keretében. Ebben az időszakban összesen 4292,5 milliárd forint összértékben kötöttek szerződést az ajánlatkérők, ezen belül a dinamikus beszerzéshez kapcsolódó szerződések összértéke 267,8 milliárd forint volt. Bár a darabszámot tekintve a DBR-szerződések a piac 17 százalékát tették ki,

¹ A szerződés alatt az eredményes, nem keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásrészekhez kapcsolódó szerződéseket értjük. A statisztika az egyes szerződéssel eredményesen lezárult részekhez kapcsolódó eredménytájékoztató hirdetések alapján készül. Az uniós statisztikai gyakorlatnak megfelelően nem tüntetjük fel a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárások eredményeként kötött szerződéseket, csak az eredményes keretmegállapodások alapján lehívott részekhez kapcsolódó szerződések adatait.

² A dinamikus beszerzési rendszer kapcsán figyelembe kell venni, hogy az eljárások eredményeként olyan keretmegállapodások is létrejöhetnek, amelyek DBR-alapú szerződésként bekerülnek ugyan a statisztikai adatokba, azonban sajátos jellegükből adódóan nem minden esetben vonnak maguk után tényleges teljesítést, vagy a megvalósult lehívások mértéke elmaradhat a szerződésben rögzített teljes keretösszegtől.

1. ÁBRA: A DINAMIKUS BESZERZÉSI RENDSZEREKHEZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMA (DB) ÉS MEGOSZLÁSA (%) 2025-BEN

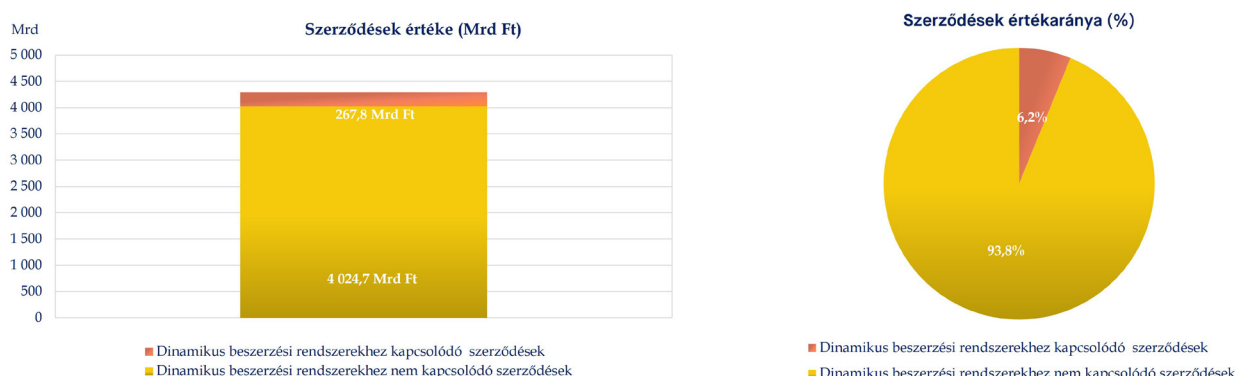

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

az értékarányuk ennél jóval alacsonyabb: a teljes közbeszerzési érték mindössze 6,2 százaléka realizálódott dinamikus beszerzési rendszeren keresztül, a források

döntő többsége, 93,8 százaléka pedig a hagyományos, rendszeren kívüli szerződésekhez köthető.

2. ÁBRA: A DINAMIKUS BESZERZÉSI RENDSZEREKHEZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKE (MRD FT) ÉS MEGOSZLÁSA (%) 2025-BEN

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

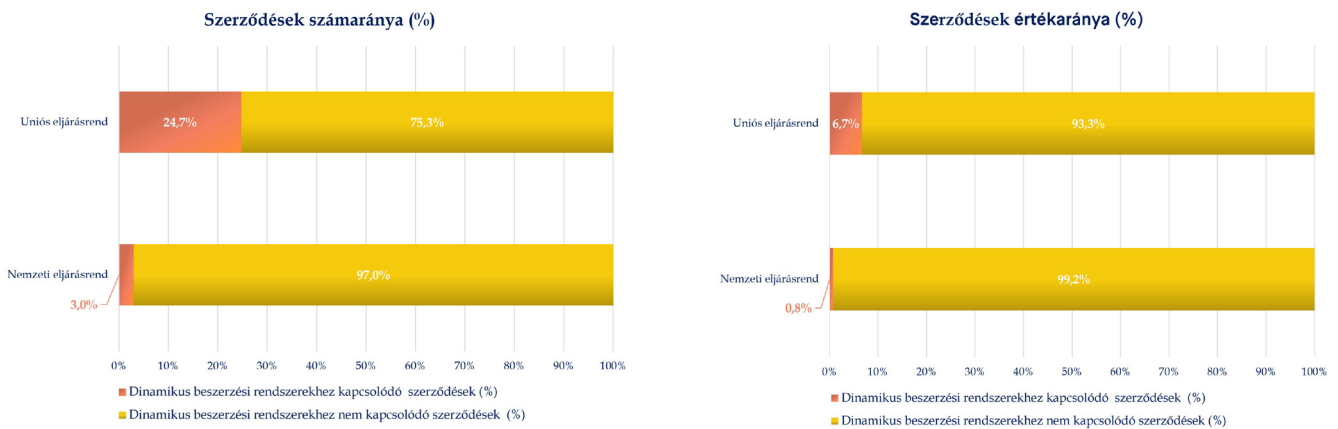
Az adatokból látszik, hogy míg a dinamikus beszerzési rendszert viszonylag gyakran alkalmazzák (a szerződések 17%-a), addig az így szerződött összegek aránya jóval alacsonyabb. Ez alátámasztja, hogy a DBR-t elsősorban kisebb értékű, rutinszerű beszerzésekre (pl. irodaszerek, üzemanyag, informatikai eszközök) veszik igénybe, míg a nagy volumenű beruházások és komplex szolgáltatások továbbra is a hagyományos eljárások keretében maradnak.

A 2025-ös statisztikai adatok alapján jól látható, hogy a dinamikus beszerzési rendszerek alkalmazása és azok pénzügyi súlya jelentősen eltér a nemzeti, illetve az uniós eljárásrendű közbeszerzések esetén. Az eljárásrendek szerinti megoszlás alapján a dinamikus beszerzések szá-

maránya az uniós eljárásrenden belül 24,7 százalékot tett ki, ezzel szemben a nemzeti eljárásrendben a DBR-ek szerepe elenyésző volt, a szerződések mindössze 3 százalékát bonyolították ilyen módon.

Bár az uniós eljárásrenden belül a szerződések közel negyede DBR-alapú volt, ezek a megállapodások a teljes uniós beszerzési értéknek csupán a 6,7 százalékát fedték le. Ennek háttérében az állhat, hogy bár ezek a közbeszerzések inkább az uniós eljárásrend keretén belül történnek, de azon belül is alacsonyabb értéket képviselnek. A nemzeti eljárásrendben a dinamikus beszerzési szerződések értékaránya még a számarányuknál is alacsonyabb maradt, mindössze 0,8 százalékot ért el.

3. ÁBRA: A DINAMIKUS BESZERZÉSI RENDSZEREKHEZ KAPCSOLÓDÓ SZERZŐDÉSEK SZÁM- ÉS ÉRTÉKARÁNYA (%) A NEMZETI ÉS UNIÓS ELJÁRÁSRENDEK BELÜL 2025-BEN

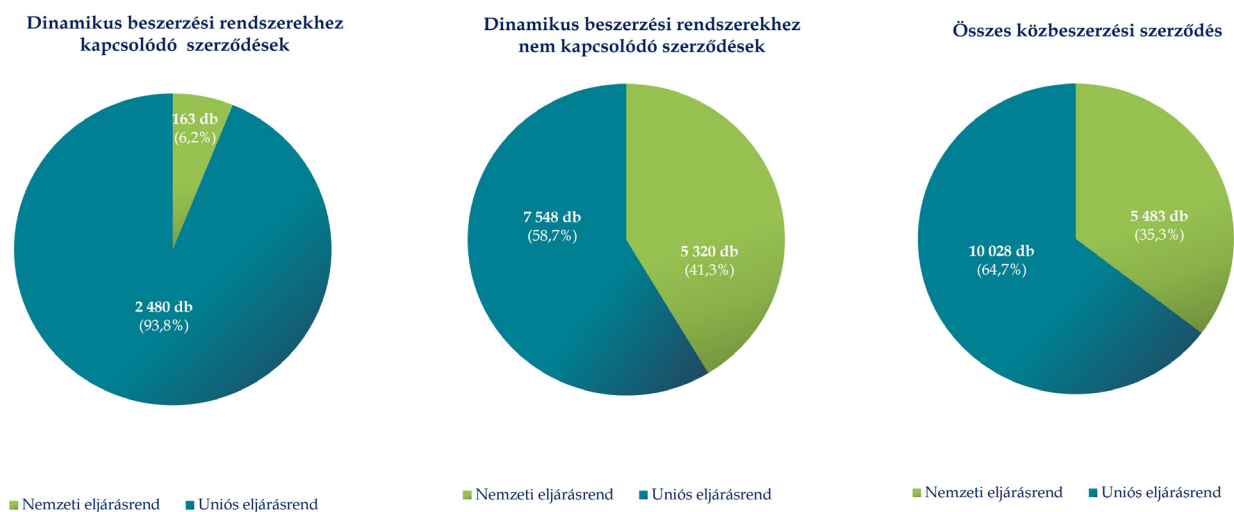

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A dinamikus beszerzési rendszereken belül létrejött szerződések megoszlása még egyértelműbbé teszi az uniós eljárásrend dominanciáját: a DBR-ekhez kapcsolódó szerződések túlnyomó többségét az uniós eljárásrendben belül kötötték és igen kis hányaduk tartozott az alacsonyabb értékű nemzeti eljárásrendbe. Számokban kifejezve: a DBR szerződések 93,8 százalékát az uniós és 6,2 százalékát a nemzeti eljárásrendben kötötték. Ez az arány jelentősen eltér a teljes közbeszerzési piac általános szerkezetétől, ahol az összes szerződés 64,7 százaléka uniós, 35,3 százaléka pedig nemzeti eljárásrendű.

Az uniós eljárásrendben megkötött szerződések számaránya a dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződéseken belül jóval magasabb, mint az összes közbeszerzési szerződés, vagy a dinamikus beszerzési rendszerekhez nem kapcsolódó szerződések körében, előbbinél 29,1, utóbbinál pedig 35,1 százalékponttal. Értelemszerűen a nemzeti eljárásrendben megkötött szerződések számaránya ugyanilyen mértékben alacsonyabb az összes közbeszerzési szerződés, illetve a dinamikus beszerzési rendszerektől független szerződések esetén.

4. ÁBRA: KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMA (DB) ÉS MEGOSZLÁSA (%) NEMZETI ÉS UNIÓS ELJÁRÁSRENDSZERINT 2025-BEN

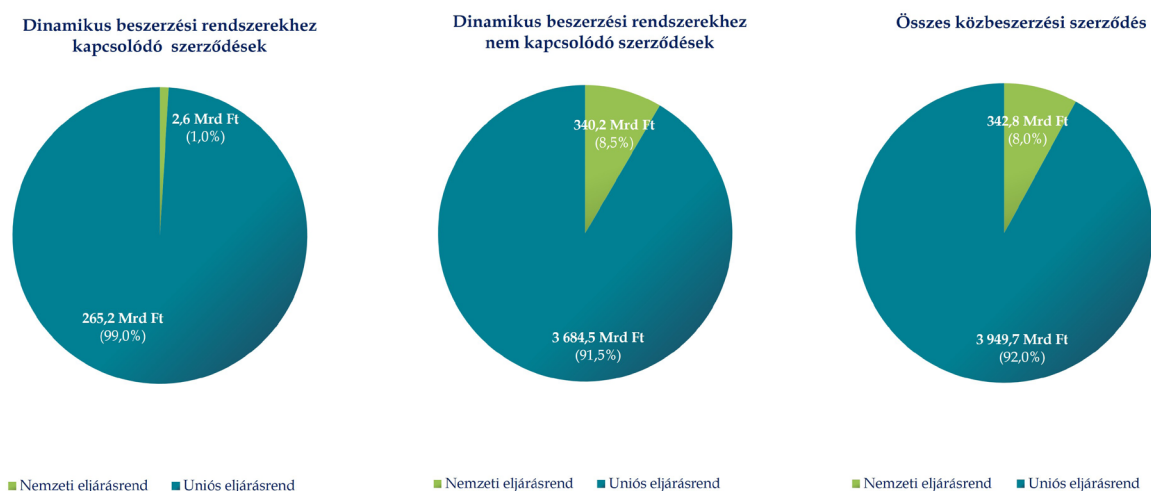
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződések értékaránya alapján az uniós eljárásrend dominanciája még szembetűnőbb: szinte a teljes értékűket a nagyobb volumenű szerződéseket magában foglaló uniós eljárásrendben kötötték, ez az arány pontosan 99 százalékot tett ki. Az uniós eljárásrendben megkötött szerződések értékaránya a dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződéseken belül 7 százalékponttal magasabb, mint az összes közbeszerzési

szerződésen belül, illetve 7,5 százalékponttal haladja meg a DBR-ekhez nem kapcsolódó szerződéseket.

A nemzeti eljárásrendben megkötött dinamikus beszerzési rendszerekhez kapcsolódó szerződések értékaránya mindössze 1 százalék volt, míg ugyanez az arány az összes közbeszerzési szerződésen belül 8 százalékot, a DBR-ekhez nem kapcsolódó szerződések esetén pedig 8,5 százalékot ért el.

5. ÁBRA: KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKE (MRD FT) ÉS ÉRTÉKARÁNYA (%) NEMZETI ÉS UNIÓS ELJÁRÁSREND SZERINT 2025-BEN

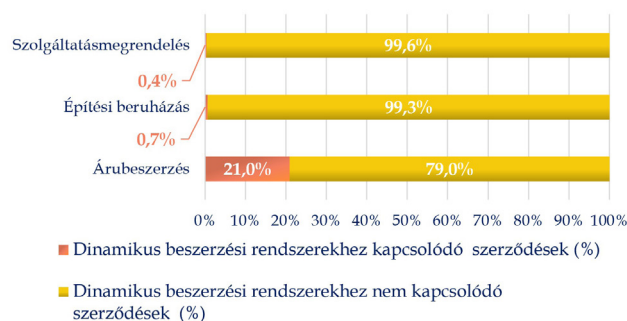
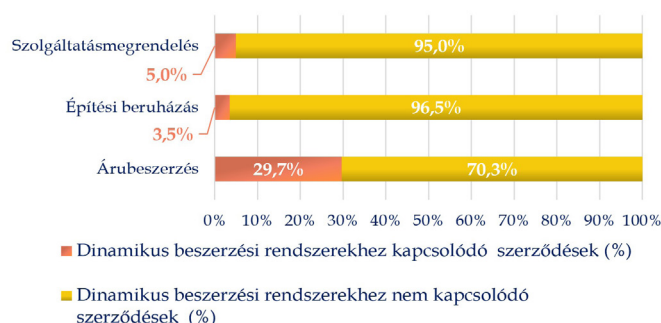

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szerződés tárgya szerinti megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy a dinamikus beszerzési rendszerek alkalmazása elsősorban az árubeszerzésekre jellemző. 2025-ben a szerződések közel harmadát, 29,7 százalékát ebben a kategóriában kötötték meg. Ezzel szemben az építési beruházások és a szolgáltatásmegrendelések esetén ez a módszer sokkal kevésbé elterjedt: az építési projekteknek mindössze 3,5 százaléka, a szolgáltatásoknak pedig csupán 5,0 százaléka kapcsolódott dinamikus rendszerhez.

Az értékarány tekintetében a dinamikus beszerzések kizárólag az árubeszerzések területén képviseltek jelentős súlyt, ahol a kapcsolódó szerződések értéke 21 százalékos arányt ért el. Ezzel szemben a szolgáltatásmegrendelések és az építési beruházások értékaránya elhanyagolható maradt. Mindezek alapján a közbeszerzési tárgyak szám- és értékarány szerinti vizsgálata rávilágít, hogy a dinamikus beszerzési rendszerek alkalmazása élesen elkülönül a szektorok között.

6. ÁBRA: A DINAMIKUS BESZERZÉSI RENDSZEREKHEZ KAPCSOLÓDÓ SZERZŐDÉSEK SZÁM- ÉS ÉRTÉKARÁNYA (%) A SZERZŐDÉS TÁRGYA SZERINT 2025-BEN

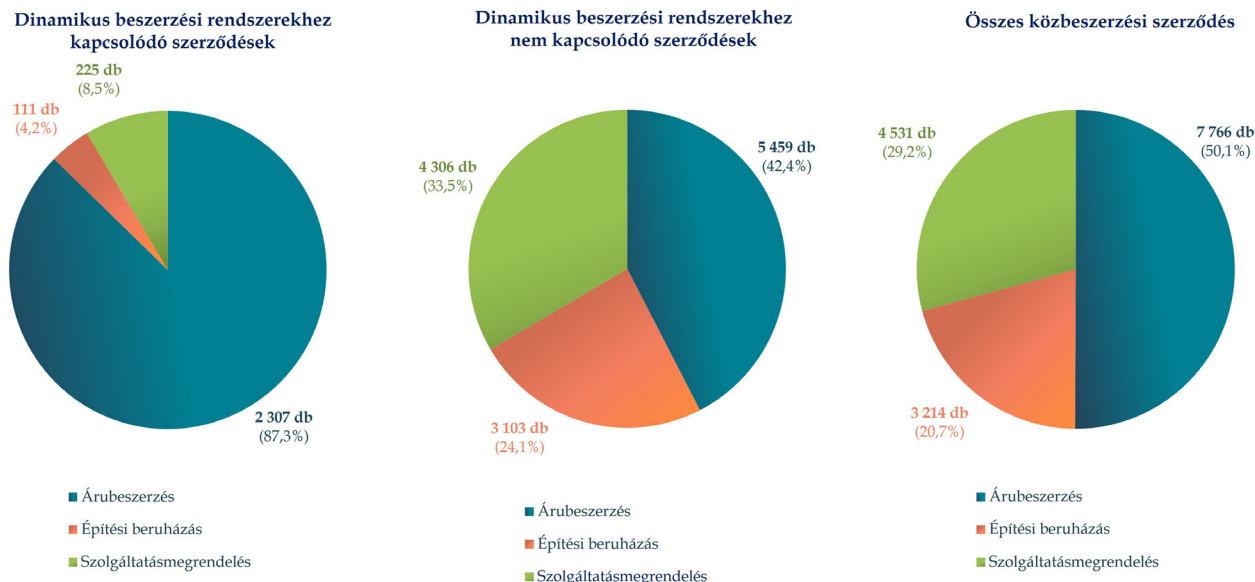

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2025-ben az összes szerződés tekintetében a legtöbb közbeszerzés árubeszerzés volt, a beszerzések közel felét, 50,1 százalékát ebben a tárgyban bonyolították, míg a szolgáltatásmegrendelések aránya 29,2, az építési beruházásoké pedig 20,7 százalékot tett ki. A dinamikus beszerzési rendszerekhez nem kapcsolódó szerződések esetén a tárgy szerinti eloszlás az összes közbeszerzési szerződéséhez igen hasonlóan alakult. Ezzel szemben a dinamikus beszerzési rendszereken belül megkötött szerződések megoszlása teljesen eltér a teljes közbeszerzési piac szerkezetétől, ez a terület jóval koncentráltabb. A DBR-keretek között létrejött összes szerződés elsőpró többsége, 87,3 százaléka árubeszerzésre irányult, ami az

összes szerződés számarányánál 37,2 százalékponttal magasabb érték. Az árubeszerzéseken belül kiemelkedik az orvosi felszerelések és gyógyszerek kategóriája, a laboratóriumi és precíziós felszerelések köre, továbbá az élelmiszerekkel és italokkal kapcsolatos beszerzések, illetve a vegyipari termékekhez köthető ügyletek. A dinamikus beszerzési rendszerek keretén belül a szolgáltatásmegrendelések 8,5 százalékos arányt képviseltek és ezen belül, az üzleti szolgáltatások (például tanácsadás, jogi és biztonsági feladatok) dominálnak. Az építési beruházások mindössze 4,2 százalékos részarányt tettek ki, amelyek szinte kizárólag az általános építési munkákra korlátozódtak.

7. ÁBRA: KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMA (DB) ÉS SZÁMARÁNYA (%) A SZERZŐDÉS TÁRGYA SZERINT 2025-BEN

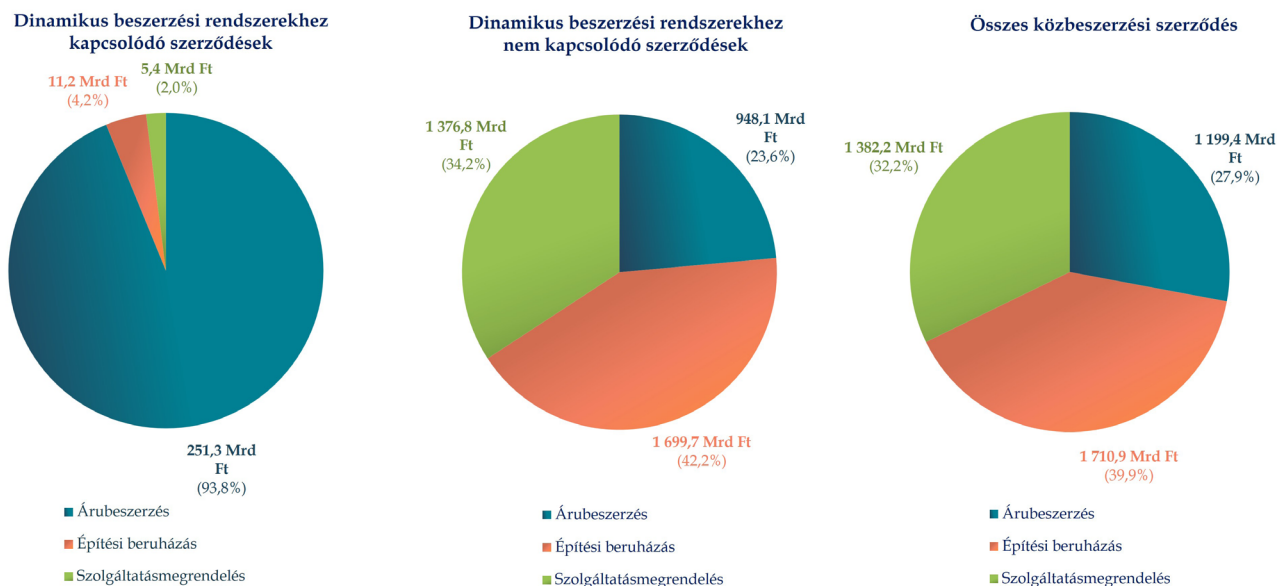

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A dinamikus beszerzési rendszereken belül realizált szerződéses értékek belső megoszlása még a darabszámnál is erőteljesebb árubeszerzési dominanciát mutat. A DBR-keretek között elköltött összegek elsősorban többsége, 93,8 százaléka árubeszerzéshez kapcsolódott. Ezzel szemben az építési beruházások csupán 4,2 százalékos, a szolgáltatásmegrendelések pedig mindössze 2,0 százalékos súlyt képviseltek a rendszeren belül kifizetett forrásokból. Ez az eloszlás jelentősen eltér a teljes közbeszerzési piac általános érték szerkezetétől, ahol az építési beruházások adják a teljes érték közel 40 százalékát (39,9%), az árubeszerzések pedig csupán a 27,9 százalékát.

Az árukategórián belül a források meghatározó része néhány kulcsfontosságú területen összpontosul: kiemelkedik az orvosi felszerelések, gyógyszerek és tesztelési termékek csoportja, amely a rendszeren belüli árubeszerzések értékének több mint felét adja, ezen kívül szintén jelentős tétel a kőolajtermékek, tüzelőanyagok és villamos energia kategóriája. A szolgáltatások körében a legnagyobb értéket a javítási és karbantartási feladatok, valamint a szennyvíz- és hulladéktisztítási szolgáltatások képviselik, az építési beruházásoknál a források szinte kizárólag az általános építési munkákra irányultak.

8. ÁBRA: KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK ÉRTÉKE (MRD FT) ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA (%) A SZERZŐDÉS TÁRGYA SZERINT 2025-BEN

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Összegezve a 2025-ös statisztikai adatokat megállapítható, hogy a dinamikus beszerzési rendszer a hazai közbeszerzési piac egy speciális, jól körülhatárolható, a hazai közbeszerzési folyamatok egyre meghatározóbb eleme, amelynek súlya és szerepe jelentősen eltér az általános piaci folyamatoktól. A DBR-t túlnyomórészt az uniós eljárásrend keretében alkalmazzák, ugyanakkor lényeges megjegyezni, hogy az uniós eljárásrenden belül is elsősorban a kisebb egyedi értékű szerződések dominálnak. Ezt jól tükrözi, hogy a magas számarány ellenére a teljes szerződéses értéknek csak töredéke realizálódik ebben a formában. Míg a nemzeti eljárásrendben a dinamikus beszerzési rendszer súlya az értékarányát tekintve elenyésző, addig az uniós szinten a szerződések számát tekintve minden negyedik szerződés ezen a módon jön létre.

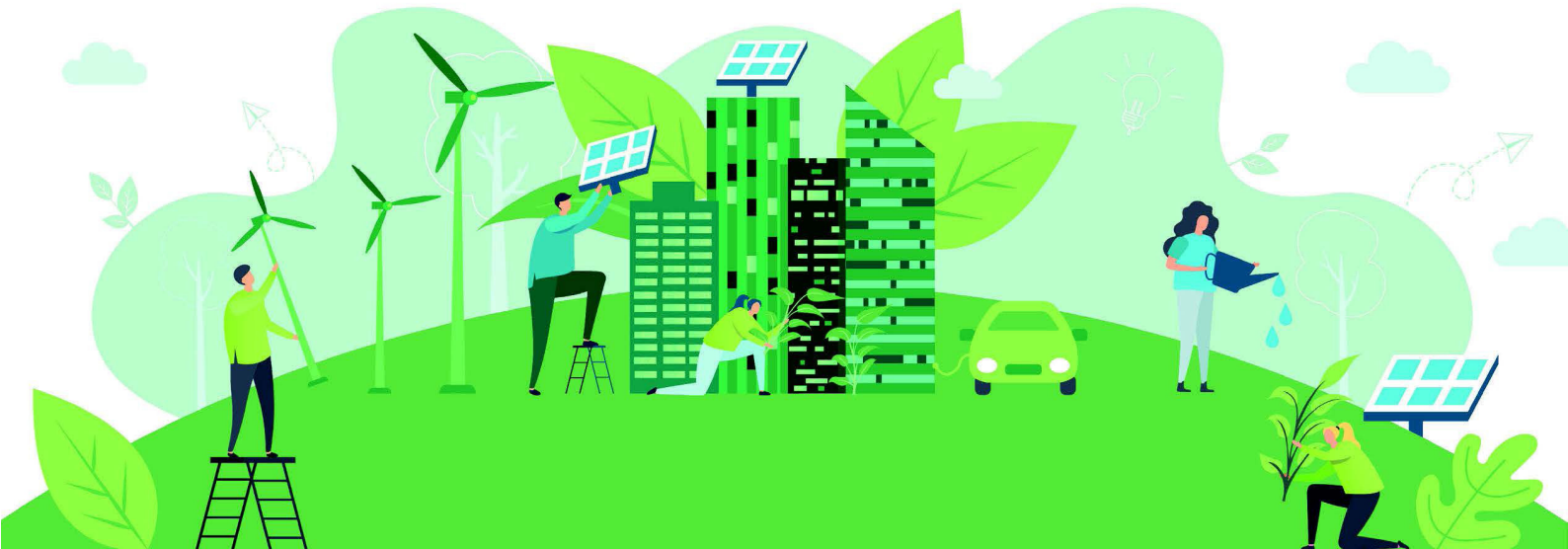
A dinamikus beszerzési rendszerek alkalmazása egyértelműen az árubeszerzésekre fókuszál, a DBR-en belüli szerződések túlnyomó többsége és a szerződéses érték

több mint kilenczede termékek vásárlására irányul. Ezzel szemben az építési beruházások és szolgáltatások terén a rendszer használata továbbra is elenyésző súlyt képvisel. A rendszeren belüli forrásfelhasználás elsősorban az egészségügyi és az energiaszektorban koncentrálódik, ezen belül is a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök beszerzése adja a teljes dinamikus beszerzési volumen több mint felét.

Bár a darabszámok növekedése a módszer népszerűségét jelzi, az összértékben tapasztalható alacsonyabb részarány azt mutatja, hogy a DBR-t elsősorban a nagy számban előforduló, rutinszerű beszerzések hatékonyabbá tételére használják. Míg a legnagyobb volumenű, egyedi beruházások esetében továbbra is a rendszertől független eljárások dominálnak, ugyanakkor a rendszer 2025-ös teljesítménye egyértelművé teszi, hogy a rutinszerű, tömeges igények kiszolgálásában a dinamikus beszerzés már domináns megoldássá vált.

ZÖLD KÖZBESZERZÉS

SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉS

INNOVATÍV KÖZBESZERZÉS

